

Marek Blažka
Miloš Chvojka
Karel Šperlink

PRŮVODCE

SYSTÉMEM VEŘEJNÉ PODPORY VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČESKÉ REPUBLICE – 2013

Autoři:

RNDr. Marek Blažka

RNDr. Miloš Chvojka, CSc.

Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc., FEng.

Doposud vydané publikace:

1. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice – 1999
ISBN 80-86122-42-5
2. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2000
ISBN 80-86122-55-7
3. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2001
ISBN 80-86122-73-5
4. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2002
ISBN 80-86122-99-9
5. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2003
ISBN 80-7329-030-8
6. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2004
ISBN 80-7329-053-7
7. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2005
ISBN 80-7329-081-2
8. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2006
ISBN 80-7329-112-6
9. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2007
ISBN 80-7329-142-8
10. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2008
ISBN 978-80-7329-171-6
11. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2009
ISBN 978-80-7329-206-5
12. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2010
ISBN 978-80-87294-16-1
13. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2011
ISBN 978-80-87294-27-7
14. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2012
ISBN 978-80-87294-30-7

„Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice 2013“ byl zpracován v rámci projektu MŠMT LE11003 – Oborová kontaktní organizace pro nové materiály a technologie ČSNMT, edice Ing. Tasilo Prnky, DrSc.

PŘEDMLUVA



Česká společnost pro nové materiály a technologie byla založena v roce 1993. Napomáhá rozvoji tvůrčích schopností a odborných znalostí svých členů a podporuje vědeckotechnický rozvoj v oblasti nových materiálů a technologií, včetně jejich aplikace ve výrobní praxi a také mezinárodní spolupráce.

ČSNMT si je dobře vědoma významu výzkumu, vývoje a inovací, jakožto jednoho z nástrojů pro udržení konkurenceschopnosti a rozvoje společnosti a národní ekonomiky. Proto v roce 1999 vydala prvního „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 1999“. Poprvé byly do jedné publikace shromážděny podrobné informace o programech státní podpory výzkumu a vývoje v České republice a podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. První vydání se setkalo s velmi kladným ohlaselem a od té doby již patnáct let vychází „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice“. „Průvodce“ je každý rok aktualizován, aby poskytl objektivní informace a reflekoval současnou situaci ve výzkumu a vývoji.

Za myšlenku na zpracování tohoto průvodce, jako cenné publikace pro zorientování se v celém systému veřejné podpory výzkumu a vývoje, vděčíme především našemu vzácnému a moudrému příteli Ing. Tasilo Prnkovi, DrSc. jednomu ze zakladatelů ČSNMT, prvnímu prezidentovi a iniciátorovi většiny aktivit naší společnosti. Řídící výbor ČSNMT se rozhodl zřídit tuto edici, která nám bude stále připomínat jeho odkaz. Průvodce je zároveň druhou publikací vydávanou ČSNMT v rámci edice Ing.Tasilo PRNKY, DrSc.

ČSNMT věří, že tato publikace bude kvalitním pomocníkem pro všechny žadatele v oblasti výzkumu a vývoje, ale i pro ostatní zájemce o tuto problematiku.

Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc., FEng.
Prezident ČSNMT

OBSAH

Předmluva	1
Obsah	2
ÚVOD	6
1. SYSTÉM VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ROCE 2012	8
1.1 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR	10
1.1.1 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015	11
1.1.2 Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020	12
1.2 Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací	15
1.2.1 Dlouhodobé základní směry výzkumu	15
1.2.2 Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011	15
1.2.3 Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	16
1.3 Legislativa a právní předpisy	18
1.4 Rozpočet na výzkum, vývoj a inovace	20
1.4.1 Postup přípravy návrhu rozpočtu	20
1.4.2 Struktura a členění rozpočtu VaVal	21
1.4.3 Posuzování výzkumných organizací	23
1.5 Hodnocení VaVal	25
1.5.1 Mezinárodní audit výzkumu, vývoje a inovací v ČR	25
1.5.2 Hodnocení výsledků výzkumných organizací	30
1.6 Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	32
1.7 Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR	33
2. VÝHLED DO BUDOUCNA	34
2.1 Horizont 2020	35
2.1.1 Hlavní priority H2020	35
2.1.2 Rozpočet H2020	35
2.1.3 Priority H2020	36
2.1.4 Nad rámec priorit – hrazeno z rozpočtu H2020	40
2.1.5 Návrh pravidel účasti v H2020	40
3. FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ	44
3.1 Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2009	45
3.2 Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace	46
3.3 Institucionální a účelové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace	48
3.4 Celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace u vybraných poskytovatelů	49
3.5 Institucionální podpora výzkumu a vývoje u vybraných poskytovatelů	50
3.6 Účelová podpora výzkumu, vývoje a inovací u vybraných poskytovatelů	51

3.7	Celková státní podpora výzkumu, vývoje a inovací v jednotlivých regionech	52
4.	POSKYTOVATELÉ A PROGRAMY VAVAI V ČR	54
4.1	Grantová agentura ČR (GA ČR)	54
4.1.1	Oborové komise a panely GA ČR	55
4.1.2	Typy grantových projektů	56
4.1.3	Veřejné soutěže	63
4.1.4	Kontakty a doplňující informace	63
4.2	Technologická agentura ČR (TA ČR)	64
4.2.1	Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje ALFA 2011–2016 (TA)	64
4.2.2	Program veřejných zakázek ve VaVal pro potřeby státní správy BETA 2012–2016 (TB)	65
4.2.3	Program na podporu aplikovaného společenskovedního VaV OMEGA 2012–2017 (TD)	69
4.2.4	Program Centra kompetence 2012–2019 (TE)	72
4.2.5	Veřejné soutěže	75
4.2.6	Kontakty a doplňující informace	75
4.3	Ministerstvo kultury (MK)	76
4.3.1	Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI 2011–2017 (DF)	76
4.3.2	Veřejné soutěže	76
4.3.3	Kontakty a doplňující informace	77
4.4	Výzkumné programy Ministerstva obrany (MO)	78
4.4.1	Program Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace 2011–2017 (OF)	78
4.4.2	Veřejné soutěže	79
4.4.3	Kontakty a doplňující informace	79
4.5	Výzkumné programy Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO)	80
4.5.1	Program „TIP“ 2009–2017 (FR)	80
4.5.2	Kontakty a doplňující informace	80
4.6	Výzkumné programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)	81
4.6.1	Národní program udržitelnosti I 2013–2020 (LO)	81
4.6.2	Národní program udržitelnosti II 2013–2020 (LQ)	83
4.6.3	Informace – základ výzkumu 2013–2017 (LR)	84
4.6.4	Veřejné soutěže	86
4.6.5	Kontakty a doplňující informace	86
4.7	Výzkumné programy Ministerstva vnitra (MV)	87
4.7.1	Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015 (VF)	87
4.7.2	Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010–2015 (VG)	88
4.7.3	Veřejné soutěže	89
4.7.4	Kontakty a doplňující informace	89
4.8	Výzkumné programy Ministerstva zdravotnictví (MZ)	90
4.8.1	Resortní program výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví III 2010–2015 (NT)	90

4.8.2	Veřejné soutěže	91
4.8.3	Kontakty a doplňující informace	91
4.9	Výzkumné programy Ministerstva zemědělství (Mze)	92
4.9.1	Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012–2018 „KUS“ (QJ)	92
4.9.2	Veřejné soutěže	94
4.9.3	Kontakty a doplňující informace	94
4.10	Souhrn výzev v aktuálních programech podpory	95
5.	VÝZKUM A VÝVOJ V ČR V KONTEXTU EVROPSKÉ UNIE	96
5.1	Podpora výzkumu a vývoje v ČR ze strukturálních fondů EU 2007–2013	96
5.1.1	OP Výzkum a vývoj pro inovace – MŠMT (OP VAVPI)	96
5.1.2	Výroční zpráva OP VaVpl za rok 2011	103
5.1.3	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost – MŠMT (OP VK)	104
5.1.4	Výroční zpráva OP VK za rok 2011	106
5.1.5	OP Podnikání a inovace – OPPI	107
5.1.6	Výroční zpráva OP PI za rok 2011	110
5.2	Podpora výzkumu a vývoje v ČR ze strukturálních fondů EU 2014–2020	112
5.2.1	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)	115
5.2.2	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)	116
6.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ČR V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE	128
6.1	Evropský výzkumný a inovační prostor	119
6.2	Sedmý rámcový program EU v oblasti výzkumu a vývoje a EURATOM	120
6.2.1	ERA-NET PLUS	122
6.2.2	EURATOM	122
6.2.3	NICER III, CZERA	123
6.3	Evropská výzkumná rada – ERC	127
6.4	Program ERC CZ (LL)	128
6.5	Program NÁVRAT (LK)	130
6.6	Styčná informační kancelář ČR v Bruselu – CZELO	133
6.7	Velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace	134
6.8	Výzkumný fond pro uhlí a ocel – RFCS	135
6.9	Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (CIP)	136
6.10	Program pro konkurenceschopnost podniků, zvláště malých a středních (COSME)	137
6.11	Spolupráce s Ruskou federací a Ukrajinou v rámci EU – STCU, ISTC	138
6.12	Finanční mechanismus EHP/NORSKA – Granty EHP, Granty Norska 2009–2014	139
6.13	Mnohostranná mezivládní spolupráce	140
6.13.1	Program COST (LD)	140
6.13.2	Program EUREKA (LF)	142
6.13.3	Program EUROSTARS	145
6.13.4	Vědecké programy NATO – civilní výzkum	146
6.13.5	Evropská kosmická agentura (ESA)	147

6.13.6	The European Science Foundation (ESF)	148
6.13.7	Evropská konference pro molekulární biologii (EMBC)	148
6.13.8	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)	149
6.13.9	Evropská jižní a severní observatoř (ESO, ENO)	150
6.13.10	CERN a SÚJV Dubna	150
6.13.11	Ostatní subjekty v mezinárodní spolupráci	151
6.14	Dvoustranná spolupráce	153
6.14.1	Mezinárodní spolupráce ve VaV na podporu mobility výzkumných pracovníků MOBILITY	153
6.14.2	Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji „KONTAKT II“ (LH)	155
6.14.3	Program EUPRO II (LE)	159
6.14.4	Program INGO II (LG)	160
6.14.5	Program mezinárodní spolupráce mezi ČR a Státem Izrael ve VaV „GESHER/MOST“ (LJ)	162
6.14.6	Antarktická spolupráce	163
6.15	Institucionální podpora	164
6.16	Kontakty	166
	ZÁVĚR	168
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	169

ÚVOD

Dostalo se Vám do rukou nové vydání „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2013“, které je již patnácté v řadě. Stejně jako v předchozích letech, i letos si „Průvodce“ dává za cíl přiblížit široké odborné i laické veřejnosti informace o možnostech a způsobech získání finančních prostředků z programů na podporu výzkumu a vývoje, stejně jako o důležitých změnách ve výzkumu a vývoji.

První vydání vyšlo v roce 1999 v nákladu 1000 ks a v rozsahu 202 stran. Byla to první publikace, která uceleně informovala o problematice výzkumu a vývoje v České republice jak z hlediska mezinárodní podpory, tak na úrovni státní podpory výzkumu a vývoje.

V tu dobu v České republice panovala značná nejednotnost v přístupu jednotlivých správců rozpočtových kapitol k problematice státem podporovaného výzkumu a vývoje, nebyla téměř žádná horizontální koordinace jednotlivých programů a v podstatě zde chyběla jednotná národní politika výzkumu a vývoje.

V roce 2000 došlo ke zformulování první Národní politiky výzkumu a vývoje. V roce 2002 nabylo účinnosti zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, který byl pro další směřování českého výzkumu a vývoje zcela zásadní. V roce 2007, při vytváření nové Národní politiky výzkumu a vývoje, vyvstaly natolik zásadní nedostatky veřejné podpory VaV, které vedly k tzv. Reformě ve VaV. Ta zásadně změnila řízení v systému VaVal na všech úrovních, včetně státní správy a ovlivnila směřování i úroveň českého výzkumu a vývoje. V roce 2009 nabyla účinnost novela zákona č. 130/2002 Sb. V roce 2012 byly Vládou schváleny nově formulované Priority VaV, které identifikovaly ty oblasti výzkumu a vývoje, které jsou pro Českou republiku klíčové. Všechny tyto dokumenty měly zásadní dopad na výzkum a vývoj, proto jejich vydání vždy vedlo k aktualizaci a rozšíření „Průvodce“ tak, aby odrazil aktuální situaci v českém výzkumu a vývoji.

„Průvodce 2013“ je stejně jako předchozí vydání opět sestaven z veřejně dostupných údajů a podkladů a z materiálů, jež poskytuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace i jednotliví správci rozpočtových kapitol (poskytovatelé).

„Průvodce 2013“ vychází z koncepce, kterou nastavil „Průvodce 2012“. Kromě toho je v tomto vydání rozšířen prostor pro nově schválené Priority VaV, které budou ovlivňovat směřování českého výzkumu, vývoje a inovací v dalších letech. Vzhledem k tomu, že v tomto roce končí programové období operačních programů spolufinancovaných Evropskou unií, tak se „Průvodce 2013“ zaměřuje na zhodnocení operačních programů souvisejících s VaV. Zároveň je věnován prostor nadcházejícímu programovému období, respektive nastínění těch tematických okruhů a operačních programů, které v následujících osmi letech budou zaměřeny na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

V publikaci je zachycen stav k dubnu 2013. Letos např. příprava návrhu rozpočtu na příští rok probíhá ještě komplikovaněji než v roce 2012 a k datu uzávěrky „Průvodce 2013“ (tj. k 15. dubnu 2013) neproběhla k návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace na rok 2014 a výhledu na léta 2015 a 2016 ani jednání s poskytovateli, která se v minulých letech konala počátkem března.

„Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2013“ vychází v nákladu 500 ks v české a anglické verzi o 171 stranách v české verzi. K „Průvodci“ je přiloženo CD-ROM.

1 | SYSTÉM VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ROCE 2013

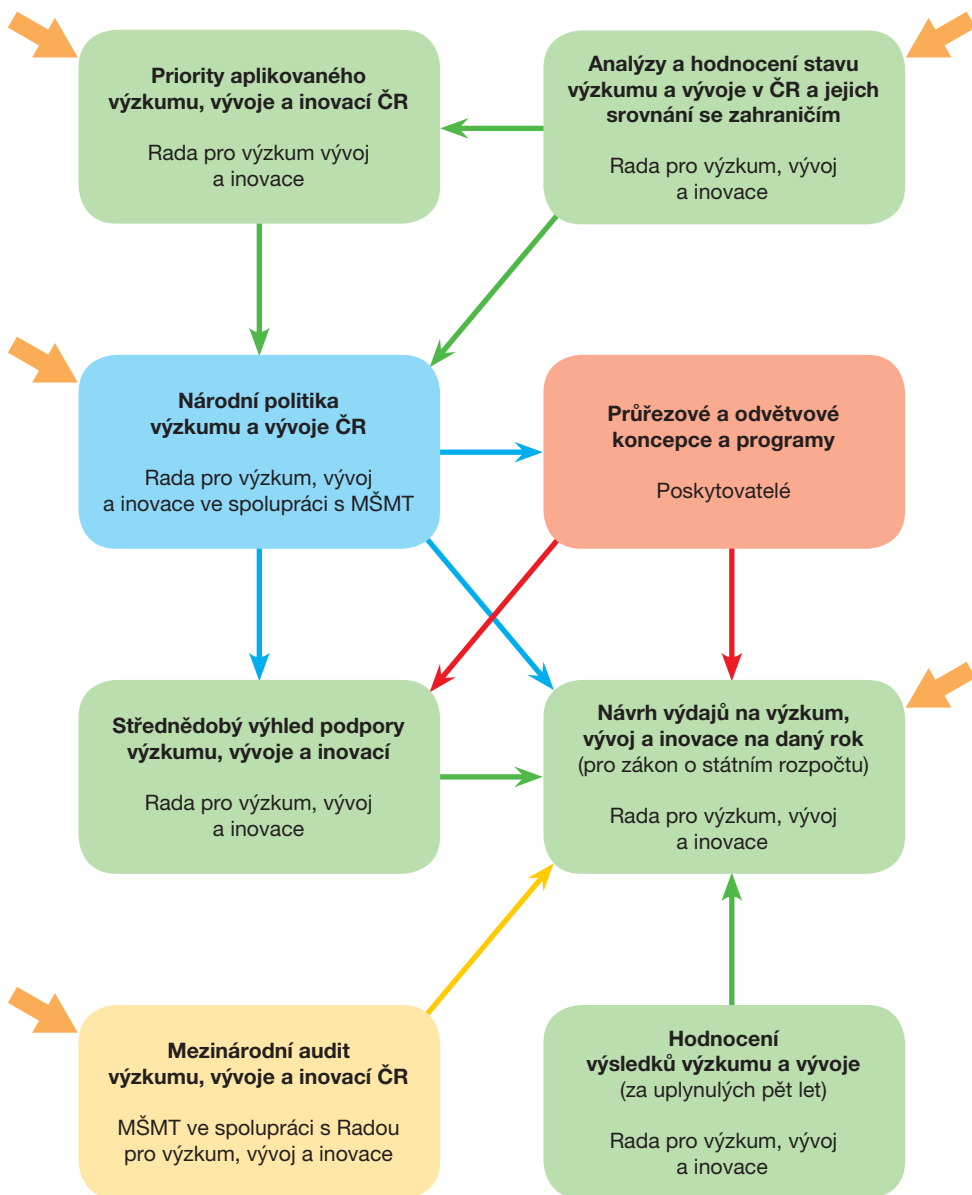
Současný stav systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „VaVal“) v ČR lze charakterizovat z řady hledisek, např. prostřednictvím základních dokumentů, které určují jeho rámec. Tyto dokumenty se týkají zejména VaVal podporovaného ze státního rozpočtu, resp. z veřejných zdrojů (státní rozpočet, prostředky EU a další veřejné zdroje, jako jsou výdaje krajů, měst a obcí). S dalšími částmi VaVal, ať jsou financovány ze soukromých zdrojů nebo ze zahraničí, veřejně podporovaný VaVal úzce souvisí – řada aktivit je financována z více zdrojů. Významná část VaVal financovaného z neveřejných prostředků je rovněž státem podporována daňovými nástroji (odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů).

Stav systému podpory VaVal je v následujících částech popsán ze sedmi aspektů:

1. koncepční a strategický (zejm. Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR),
2. věcné zaměření (zejm. Priority aplikovaného VaVal),
3. legislativní a právní (zejm. zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů, Rámec Společenství pro státní podporu VaVal),
4. finanční (státní rozpočet VaVal, odečet výdajů na VaV atd.),
5. hodnotící (Mezinárodní audit VaVal v ČR, Hodnocení výzkumných organizací aj.),
6. informační (zejm. Informační systém VaVal),
7. analytický (např. Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím).

Vazby mezi hlavními dokumenty v systému VaVal jsou schematicky uvedeny na obr. č. 1. Role jednotlivých orgánů v systému se výrazně liší podle toho, z jakého hlediska systém vnímáme. Celkově nejvýznamnější působnosti v systému mají Rada pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), při vlastní podpoře VaVal pak deset resortů (poskytovatelů).

Obr. č. 1 | Schéma systému VaVal (vzájemné vazby jednotlivých dokumentů)



Legenda:

 Údaje IS VaVal aj. podklady

1.1 I Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky je dokument schvalovaný vládou, který obsahuje základní cíle podpory, její věcné zaměření, předpoklad vývoje výdajů na výzkum, vývoj a inovace ze státního rozpočtu, z prostředků Evropské unie a ze soukromých zdrojů, priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací na období 4 až 6 let a opatření k jejich realizaci (dále jen „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací“). Jde tedy o základní dokument určující základní orientaci celého systému na další období.

Současné politice předcházela od roku 1994 řada dokumentů, z posledního období 2004 až 2008 to byly zejména:

- Národní politika výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004- 2008
- Národní inovační politika České republiky na léta 2005–2010
- Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou a dalšími relevantními dokumenty České republiky a Evropské unie

Při přípravě nové politiky v roce 2007 se ukázalo, že problémy a nedostatky veřejné podpory VaV jsou natolik závažné, že náprava bude vyžadovat zásadnější změny celého systému. RVVI proto připravila návrh Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací.

Reforma přinesla tyto zásadní změny:

1. Pro účinnější koordinaci a omezení překryvů došlo k výrazné redukci počtu poskytovatelů na polovinu (z 22 na 11).
2. Institucionální podpora, která je určena na rozvoj výzkumných organizací, již není poskytována na základě posuzování obecných výzkumných záměrů, ale na základě celkového hodnocení dosažených výsledků výzkumných organizací nebo na základě hodnocení, které provádí poskytovatel (Akademie věd ČR).
3. U účelové podpory VaV byla významná část podpory převedena z ministerstev a úřadů na agentury – Grantovou agenturu ČR (dále jen „GA ČR“) a změnou zákona č. 130/2002 Sb. na zřízenou Technologickou agenturu ČR (dále jen „TA ČR“).
4. Na jednotlivých resortech zůstala podpora čtyř průřezových a tří odvětvových oblastí. Čtyři oblasti mají průřezový charakter a každá z nich je podporována jako jeden celek: Mezinárodní spolupráce ve VaV (MŠMT), Bezpečnostní VaV (MV), Aplikovaný VaV národní a kulturní identity (MK), Podpora velkých infrastruktur VaV (MŠMT). Tři oblasti mají určitá specifika, která neumožňují je efektivně podporovat jako ostatní odvětvový VaV prostřednictvím Technologické agentury ČR a jsou podporovány prostřednictvím příslušných resortů: Zemědělský aplikovaný VaV (MZe), Obranný aplikovaný VaV (MO), Zdravotnický aplikovaný VaV (MZ).
5. Byly definovány podmínky a pravidla pro vznik center excelence a velké infrastruktury pro VaV.
6. Byly určeny zásady podpory, která byla a je v období do roku 2013 poskytnuta VaV ze zdrojů EU v rámci operačních programů: Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl),

Podnikání a inovace (OP PI), Vzdělání pro konkurenceschopnost (OP VK), Praha – Konkurenceschopnost, Praha – Adaptabilita.

1.1.1 I Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015

Reformu schválila vláda 26. března 2008 usnesením č. 287 a mj. uložila RVVI předložit ve spolupráci s MŠMT do 31. března 2009 návrh nové Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015.

Pro návrh nové politiky byly využity i dokumenty, které v rámci strategických studií vypracovalo Technologické centrum AV ČR, především:

- Zelená kniha výzkumu vývoje a inovací v ČR
- Bílá kniha výzkumu, vývoje a inovací v ČR
- Modrá kniha výzkumu vývoje a inovací v ČR

Pro přípravu NP VaVal na léta 2009–2015 byly kromě jiných využity i materiály EU a Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). Významné možnosti poskytuje VaVal v ČR politika soudržnosti EU v rozpočtovém období 2007–2013. V souladu s Lisabonskou strategií umožňuje nová politika soudržnosti ve zvýšené míře využít finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti i na rozvoj kapacit VaV. ČR by měla ze tří operačních programů fondů EU – OP VaVpl, OP Podnikání a inovace, OP Vzdělání pro konkurenceschopnost v období 2007–2013 získat pro VaVpl ročně zhruba 13 mld. korun.

Vládou schválený dokument obsahuje jednak vlastní NP VaVal ČR na léta 2009–2015 a dále Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 až 2011 a pět příloh.

Národní politika VaVal má šest částí, které na sebe navazují:

1. Východiska NP VaVal
2. Hlavní principy NP VaVal
3. Cíle a aktivity NP VaVal
4. Hlavní principy NP VaVal po roce 2015 (východiska, finanční aspekty, mezinárodní aspekty, regionální aspekty)
5. Nároky a dopady (nároky na právní řád, státní rozpočet, další nároky a dopady – na ekonomiku, společnost, životní prostředí)
6. Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011

Politika je uspořádána do 35 konkrétních opatření zajišťujících plnění devíti cílů (gestor cíle):

1. Zavést strategické řízení VaVal na všech úrovních (RVVI) – 4 opatření
2. Zacílit veřejnou podporu VaV na potřeby udržitelného rozvoje (RVVI) – 2 opatření
3. Zvýšit efektivitu systému veřejné podpory VaVal (RVVI) – 5 opatření
4. Využívat výsledky VaV v inovacích a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru ve VaVal (MPO s MŠMT a TA ČR) – 10 opatření

5. Zlepšit zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) – 3 opatření
6. Zajistit kvalitní lidské zdroje pro VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) – 3 opatření
7. Vytvořit v ČR prostředí stimulující VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) – 3 opatření
8. Zajistit účinné vazby na politiky v jiných oblastech (RVVI) – 2 opatření
9. Důsledně hodnotit systém VaVal (RVVI) – 3 opatření

Součástí dokumentu jsou i Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací.

NP VaVal včetně prioritních směrů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, příloh a usnesení vlády, kterým byla schválena, jsou k dispozici na adrese www.vyzkum.cz v sekci Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR.

Schválením Národního Programu reforem vláda přijala závazek zvyšování podílu veřejných výdajů na VaVal na HDP, ve kterém se zavázala přijmout taková opatření, aby národní veřejné výdaje na výzkum, vývoj a inovace dosáhly v roce 2020 úrovně 1 % HDP.

1.1.2 | Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020

Rada pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) se aktualizací NP VaVal zabývala od září 2010. Byly vytvořeny studie k jednotlivým opatřením a jejich závěry jsou jedním ze základních podkladů pro aktualizaci NP VaVal. Analýzy k plnění jednotlivých aktivit NP VaVal jsou zveřejněny na www.vyzkum.cz

Nakonec RVVI navrhla NP VaVal nejen aktualizovat, ale do tohoto dokumentu doplnit také výhled až do roku 2020 a upravit ji tak, aby odpovídala svojí strukturou obdobným dokumentům jiných členských států EU. Důvodem k tomuto kroku byla skutečnost, že v roce 2014, tedy ještě v době účinnosti stávající NP VaVal, začne nové programovací období fondů EU, které potrvá až do roku 2020 a pro které je účelné mít konzistentní národní politiku pro výzkum, vývoj a inovace. RVVI schválila návrh aktualizované NP VaVal 2009–2015 s výhledem do roku 2020 na svém 280. zasedání 22. února 2013 a následně proběhlo vypořádání meziresortního připomínkového řízení. Aktualizaci NP VaVal ještě musí schválit vláda (schválení NP VaVal je na programu schůze vlády České republiky dne 24. 4. 2013 pod jednacím číslem 371/13).

Důvodem pro aktualizaci NP VaVal byla i potřeba uvést rozvoj výzkumu, vývoje a inovací v ČR do souladu s možnostmi státního rozpočtu. V době, kdy stávající dokument vznikal, tedy v roce 2008 byl předpokládán nárůst celkových výdajů na podporu výzkumu ze státního rozpočtu o 8 % ročně. Od roku 2010 ale výdaje rostly výrazně pomaleji, což zapříčinil nedostatek finančních prostředků. V roce 2014 by rozdíl plánovaných a skutečných výdajů činil 10,5 mld. Kč a kumulativní rozdíl za léta 2010–2014 by byl 28,3 mld. Kč. Vzhledem

k rozpočtové situaci a její prognóze proto bylo nezbytné přehodnotit cíle při aktualizaci NP VaVal tak, aby byly finančně realizovatelné.

Aktualizovaná NP VaVal zastřešuje odpovídající strategicko-koncepční dokumenty v ČR a je v souladu s dokumenty přijatými na úrovni EU. Vychází především ze:

1. **Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 až 2020**, která definuje opatření, jejichž realizace by měla napomoci posunout ČR mezi dvacet nejvíce konkurenceschopných zemí světa
2. **Národní inovační strategie ČR**, která si za svůj hlavní cíl klade rozvoj národního inovačního systému
3. **Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (Národní priority orientovaného VaVal)**, které identifikují šest prioritních oblastí pro zaměření VaVal v ČR do roku 2030

Aktualizovaná NP VaVal respektuje také závěry a doporučení **Mezinárodního auditu systému VaVal** z roku 2011.

Aktualizovaná NP VaVal navazuje na zhodnocení stavu plnění cílů a opatření stanovených touto politikou v roce 2009. Aktualizovaná NP VaVal je rozdělena do čtyř bloků, které přímo naplňují stanovený hlavní cíl – vytvořit kvalitní podmínky pro tvorbu nových poznatků a jejich využívání v inovacích:

1. **Vysoce kvalitní a produktivní výzkumný systém**, kde jsou zařazena opatření směřující k zajištění kvalitních lidských zdrojů pro VaVal a kvalitní výzkumné infrastruktury, ke zvýšení efektivity využívání veřejných prostředků vynakládaných na VaVal a ke zlepšení zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaV.
2. **Prostředí pro efektivní šíření a využívání znalostí**, kde je cílem zvýšení kompetencí pro efektivní přenos znalostí mezi VO a inovujícími podniky, vytvoření a účinné využívání finančních nástrojů podporujících přenos znalostí z výzkumu do praxe a využívání nových poznatků VaV v inovacích.
3. **Inovující podniky**, kde je zařazeno zvyšování inovační výkonnosti podniků, vytváření a účinné využívání nástrojů pro rozvoj inovačních aktivit v podnicích a stimulace přímých zahraničních investic do výzkumných a inovačních aktivit v ČR.
4. **Stabilní, efektivní a strategicky řízený systém VaVal**, kde jsou zařazena opatření směřující ke zlepšení koordinace v systému řízení VaVal, posílení strategického přístupu k tvorbě a implementaci politiky VaVal a posílení účasti ČR na utváření ERA.

V aktualizované NP VaVal jsou také zařazeny některé oblasti, kterým se stávající NP VaVal věnovala pouze okrajově, jako je problematika inovací či propojení vzdělávacích, výzkumných a inovačních aktivit. Inovace jsou pojaty jako interaktivní proces, kde se pozitivně uplatňuje vzájemné působení mezi jednotlivými subjekty systému VaVal, včetně zákazníků, tj. uživatelů inovací. Z tohoto důvodu je v aktualizované NP VaVal položen větší důraz na vytváření prostředí a podmínek pro zavádění inovací v soukromém i veřejném sektoru, včetně vzájemného propojení subjektů v inovačním systému tak, aby docházelo k účinnému přenosu nových znalostí i tržních podnětů.

Větší důraz se také klade na oblast hodnocení, které je v různých souvislostech a vazbách zařazeno ve všech blocích aktualizované NP VaVal, včetně hodnocení přínosů podporovaných aktivit. Zdůrazněna je také tzv. formativní složka hodnocení, tj. využívání výsledků hodnocení pro modifikaci a aktualizaci NP VaVal a jejích konkrétních nástrojů. Aktualizovaná NP VaVal se také snaží efektivně využívat finančních prostředků dostupných z národních zdrojů, a zároveň i v maximální míře využít finanční zdroje ze zahraničí, a to zejména nástroje a prostředky fondů EU.

Aktualizovaná NP VaVal je rozdělena do několika částí. Ve strategické části je stanovena vize a cíle aktualizované NP VaVal. V implementační části jsou potom uvedena konkrétní opatření k realizaci cílů strategické části, které rovněž obsahují ukazatele, termíny a indikátory plnění. Na orgánech, které jsou zodpovědné za plnění jednotlivých úkolů, je ponechána volba způsobu realizace jednotlivých opatření. Stanovením indikátorů plnění je odstraněn nežádoucí stav stávající NP VaVal, kdy z důvodů chybějících indikátorů bylo obtížné určit stav plnění.

1.2 | Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací

1.2.1 | Dlouhodobé základní směry výzkumu

Do roku 2008 byly priority výzkumu a vývoje formulovány jako dlouhodobé základní směry výzkumu (dále jen "DZSV"). DZSV byly přes veškerou snahu však stále ještě příliš širokým souborem v podstatě všech vědních (výzkumných) oborů provozovaných v ČR (7 směrů). Předkládaný soubor DZSV byl vytvořen podle jednotné osnovy a obsahoval celkem sedm tematických směrů:

2. Udržitelný rozvoj,
3. Molekulární biologie,
4. Energetické zdroje,
5. Materiálový výzkum,
6. Konkurenceschopné strojírenství,
7. Informační společnost
8. Bezpečnostní výzkum.

1.2.2 | Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011

V roce 2008 proběhlo přehodnocení DZSV. Po dalších dílčích úpravách se byly DZSV v roce 2009 upraveny a přejmenovány na Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011 a staly se součástí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015. Vzhledem k požadavkům na rozšíření priorit o další témata se nepodařilo priority více koncentrovat na ty směry výzkumu, vývoje a inovací, jejichž výsledky by byly rozhodující pro konkurenceschopnost ekonomiky a rozvoj společnosti. Většina vyspělých zemí se zaměřuje na 3 až 5 priorit, Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011 měly 8 priorit:

- 1 – Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje
- 2 – Molekulární biologie a biotechnologie
- 3 – Energetické zdroje
- 4 – Materiálový výzkum
- 5 – Konkurenceschopné strojírenství
- 6 – Informační společnost
- 7 – Bezpečnost a obrana
- 8 – Priority rozvoje české společnosti

1.2.3 | Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011 byly formulovány velmi obecně a komplexně, chybělo jim dostatečné zacílení na oblasti, které by reagovaly na potřeby společnosti, zejména na společenský a hospodářský rozvoj České republiky. Nízký stupeň koncentrace veřejných zdrojů na vybrané oblasti vedl k podfinancování některých významných výzkumných směrů, které byly schopny dosahovat v oblasti orientovaného výzkumu průlomových objevů a v oblasti aplikovaného výzkumu přinášet řešení, která by mohla významně přispět k růstu konkurenceschopnosti České republiky a k naplňování důležitých potřeb rozvoje společnosti. Programy podpory VaVal, prostřednictvím nichž je rozdělována značná část účelové podpory, se sice zpravidla odkazovaly na stávající směry výzkumu, avšak skutečná vazba programů na tyto směry byla nezřídka spíše formální.

Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011 byly nahrazeny novými Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen Priority VaVal), které schválila vláda svým usnesením ze dne 19. července 2012 č. 552.

Nově jsou Priority VaVal stanoveny jako určitý konkrétní předmět státního a veřejného zájmu, který je kombinací dlouhodobého cíle a multioborového zaměření, je celospolečensky uplatnitelný a žádoucí, pro jeho dosažení má Česká republika dostatečné materiální a personální podmínky, je v dlouhodobém horizontu řešitelný, a je dosažitelný prostřednictvím aktivit VaVal. Aplikaci nových Priorit VaVal dojde k efektivnějšímu využívání veřejných prostředků na účelovou podporu VaVal, která tak bude lépe odpovídat klíčovým potřebám rozvoje české společnosti. Hlavním přínosem a smyslem formulace Priorit VaVal je strategické orientování části (zejména aplikovaného, ale i části základního) národního VaVal do oblastí, které napomohou řešit zásadní současné a předvídatelné budoucí problémy a výzvy ČR a umožní využít potenciální příležitosti pro vyvážený rozvoj ČR.

Priority VaVal, které jsou navrženy na období do roku 2030, se nově stanou součástí NP VaVal a budou následně využívány při přípravě programů VaVal pro poskytování účelové podpory. Předpokládá se, že tyto Priority VaVal budou částečně promítnuty i do poskytování institucionální podpory na rozvoj výzkumných organizací. Rovněž budou Priority VaVal využívány při přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVal, jak je stanoveno zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů. V současné době je tedy platných těchto šest Priorit, které se dále dělí na oblasti, podoblasti a dílčí cíle. Jejich kompletní znění nalezneme na www.vyzkum.cz:

- Priorita č. 1 – Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech
- Priorita č. 2 – Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů
- Priorita č. 3 – Prostředí pro kvalitní život
- Priorita č. 4 – Sociální a kulturní výzvy
- Priorita č. 5 – Zdravá populace
- Priorita č. 6 – Bezpečná společnost

Priority VaVal navazují nejen na cíle NP VaVal, ale i na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti 2, Národní inovační strategii 3 a reflektují i prioritní oblasti z nově vznikajícího rámcového programu na evropské úrovni Horizont 2020.

Přestože Priority VaVal, resp. jednotlivé prioritní oblasti stanovené ve vazbě na základní společenské výzvy byly koncipovány do značné míry tak, aby nedocházelo k jejich překryvům, je zřejmé, že mezi jednotlivými prioritními oblastmi existují silnější či méně silné vazby. Proto také mezi prioritními cíli stanovenými v jednotlivých prioritních oblastech (dále jen „PO“) lze nalézt určité návaznosti. Tyto vazby je nezbytné zohlednit především při tvorbě programů VaVal směřujících k dosažení prioritních cílů tak, aby podpora pokrývala související cíle vždy komplexně. Součástí přípravy Priorit VaVal bylo i stanovení jejich vazby na výdaje na VaVal ze státního rozpočtu ČR. Základním východiskem je při plánování výdajů ze státního rozpočtu a jejich využívání zajistit především financování Priorit VaVal, přičemž se jedná o využívání těch výdajů státního rozpočtu, které byly jako výdaje na aktivity VaVal schváleny v rámci zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok.

Vzhledem k tomu, že se jedná o průběžně realizované Priority VaVal (resp. cíle) s dobou realizace až do roku 2030, a vzhledem k tomu, že není možné predikovat vývoj ve výši výdajů na VaVal ze státního rozpočtu, výdaje na realizaci jednotlivých oblastí Priorit VaVal bylo možné stanovit orientačně jako podíl výdajů na realizaci všech Priorit VaVal. Důvodem, proč nelze definovat přesné částky výdajů na realizaci je skutečnost, že k dosažení Priorit VaVal nebude sloužit pouze účelová podpora na grantové nebo programové projekty, ale cílů bude dosahováno i v rámci aktivit VaVal podporovaných jinou formou (např. institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací nebo na mezinárodní spolupráci). Nelze ani vyloučit, že některých cílů může být dosaženo i v rámci provádění specifického vysokoškolského výzkumu. Zároveň se předpokládá, že podíl soukromých prostředků vynaložených na spolufinancování projektů zaměřených na naplňování Priorit VaVal bude v některých prioritních oblastech vyšší, v některých naopak nižší.

Název prioritní oblasti	Podíl finančních prostředků
Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech	20 %
Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů	18 %
Prostředí pro kvalitní život	18 %
Sociální a kulturní výzvy	10 %
Zdravá populace	20 %
Bezpečná společnost	14 %

1.3 | Legislativa a právní předpisy

Právní rámec veřejné podpory VaVal v ČR je vymezen především následujícími právními předpisy:

- Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.
- Prováděcím předpisem zákona č. 130/2002 Sb. je nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.
- Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách
- Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací 2006/C 323/01
- Nařízení komise (ES) č. 800/2008
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Všechny výše uvedené právní předpisy jsou k dispozici na adrese www.vyzkum.cz, v sekci Legislativa VaVal.

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, byl již třináctkrát novelizován. Vzhledem k rozsahu změn předseda vlády vyhlásil jako zákon č. 211/2009 Sb. úplné znění zákona č. 130/2002 Sb. Ani úplné znění ale již není aktuální, k dalším změnám zákona č. 130/2002 Sb. došlo zákonem č. 420/2011 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim – v dvacáté čtvrté části se mění některá ustanovení zákona č. 130/2002 Sb. (§ 7, 9 a 18, vložen nový § 14a) se vztahem ke způsobilosti uchazeče. Další změny přinesl zákon č. 469/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů – dochází ke změně délky soutěžní a hodnotící lhůty. Zatím poslední změny vyplývají ze zákona č. 49/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů – tyto změny se týkají orgánů Grantové a Technologické agentury ČR. V letošním roce byly vládě předloženy další novely zákona č. 130/2002 Sb.

Prováděcím předpisem zákona č. 130/2002 Sb. je **nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací**, které kodifikuje údaje jednotlivých částí informačního systému atd.

Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů transformoval většinu příspěvkových organizací v oblasti VaV na nový druh právnické osoby. Byl šestkrát novelizován. Tento zákon upravuje:

- a) způsob zřízení, vznik, činnost a způsob zrušení a zánik veřejné výzkumné instituce,
- b) postavení a působnost zřizovatele a orgánů veřejné výzkumné instituce,
- c) přeměnu příspěvkových organizací zabývajících se výzkumem na veřejné výzkumné instituce.

Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách umožňuje provádět výzkum na těchto buňkách za transparentních podmínek. Zákon dále řeší otázky dovozu a vývozu embryonálních kmenových buněk a zakazuje vývoz embryí pro výzkumné účely. Byl dvakrát novelizován.

Evropská komise v roce 2006 vydala nový **Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01)**. Rámec upravuje míru podpory u projektů základního výzkumu, aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, zásady podpory na studie technické proveditelnosti, na náklady práv k průmyslovému vlastnictví, na inovace postupů a organizační inovace ve službách, na činnost vysoce kvalifikovaných pracovníků, podpory pro inovační seskupení a další. Tento Rámec platí do 31. prosince 2013.

V roce 2008 vydala Evropská komise **Nařízení komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008**, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (**obecné nařízení o blokových výjimkách**). Tímto nařízením umožnila Evropská komise v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, za předpokladu splnění podmínek Rámce Společenství (2006/C 323/01) a dalších podmínek stanovených nařízením, zkrátit nebo zcela vynechat povinnost předběžného oznamování popř. i notificační řízení povinné pro jakoukoliv formu státní podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Platnost Rámce Společenství i obecného nařízení o blokových výjimkách končí v letošním roce (k 31. 12. 2013). Evropská komise zveřejnila na svých stránkách http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation základní informaci o přípravě nových dokumentů, které jsou ale značně obecné a nelze z nich usuzovat na konkrétní změny (které však zřejmě budou značné).

Oblast výzkumu a vývoje a jeho podpory z veřejných prostředků nepřímo upravuje, kromě výše uvedených předpisů, řada souvisejících právních předpisů, které např. vymezují možnosti státu zasahovat do konkurenčního prostředí (zákon o veřejné podpoře), upravují zadávání veřejných zakázek nebo stanovují postavení státních výzkumných organizací (rozpočtová pravidla), vymezují postavení Akademie věd České republiky, zřizují vysoké školy, upravují pravidla informačních systémů veřejné správy atd. Výzkumu a vývoje se dále dotýkají i obecné právní předpisy upravující např. smluvní vztahy, průmyslově právní ochranu, poskytování informací, kontrolu apod.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů zavedl od 1. ledna 2005 odečitatelnou položku od základu daně, která umožňuje plátcům daně od základu odečíst 100 % nákladů na VaV a je ekvivalentní cca čtvrtinové dotaci na celkové náklady projektu.

V novele zákona o daních z příjmů (zákon č. 458/2011 Sb., který je účinný od r. 2015) je zachována podpora projektů VaV odpočtem nákladů na projekt od základu daně z příjmu (odečet 100 % nákladů) a přináší dvě hlavní změny. Na rozdíl od současného stavu budou do nákladů moci být zahrnuty i služby, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které jsou pořízené od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace. Výše odpočtu se celkově zvyšuje ze 100 % na 110% u nárůstu výdajů oproti minulému období. V současné době je připravena novela, která by nabytí účinnosti této změny zkrátila o jeden rok, tj. zákon č. 458/2011 Sb. by byl účinný od r. 2014).

1.4 | Rozpočet na výzkum, vývoj a inovace

1.4.1 | Postup přípravy návrhu rozpočtu

Při vytváření rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace hraje největší roli Rada pro výzkum, vývoj a inovace a při navrhování definitivního návrhu rozpočtu pak Ministerstvo financí, vláda a Poslanecká sněmovna. Po schválení státního rozpočtu Poslaneckou sněmovnou přiděluje Ministerstvo financí finanční prostředky jednotlivým správcům rozpočtových kapitol – poskytovatelům podpory.

Vlastní příprava návrhu rozpočtu probíhá v několika fázích (níže je uveden „ideální průběh“ schvalování rozpočtu na VaVal, který bohužel nebyl dodržen ani v minulém roce 2012 ani v letošním roce 2013):

1. v prosinci (2012) RVVI vydá Směrnici pro přípravu návrhu rozpočtu,
2. v lednu (2013) RVVI navrhne celkovou výši výdajů na výzkum, vývoj a inovace jednotlivých rozpočtových kapitol a výši institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací na následující rok (2014),
3. v únoru (2013) předloží správci rozpočtových kapitol podrobný návrh výše výdajů na následující rok (2014) a návrh střednědobého výhledu na další dva roky (2015–2016),
4. v březnu (2013) probíhá jednání RVVI se správci rozpočtových kapitol o jejich návrzích,
5. v závěru dubna (2013) odsouhlasí RVVI návrh rozpočtu, který je poté rozeslán do mezi-resortního připomínkového řízení,
6. v květnu (2013) proběhne vypořádání připomínek,
7. v závěru května (2013) je návrh rozpočtu schválen RVVI,
8. počátkem června (2013) je návrh předkládán vládě,
9. červen až září (2013): vládou schválené výdaje na výzkum, vývoj a inovace Ministerstvo financí zapracuje do celkového návrhu státního rozpočtu ČR na následující rok (2014),
10. v září (2013) schvaluje vláda celkový návrh státního rozpočtu ČR na následující rok (2014) a předkládá ho Poslanecké sněmovně,
11. Poslanecká sněmovna projednává návrh zákona o státním rozpočtu ČR na následující rok (2014) nejprve v prvním čtení, po kterém už nelze v případě jeho schválení měnit celkové výdaje a příjmy. Následují projednávání návrhu ve výborech Poslanecké sněmovny a v prosinci (2013) pak druhé a třetí čtení. V případě, že není návrh zákona o státním rozpočtu ČR na následující rok (2014) Poslaneckou sněmovnou schválen, nastává rozpočtové provizorium.

Po schválení rozpočtu Poslaneckou sněmovnou následuje do jednoho měsíce jeho rozpis a poté je možné prostředky uvolňovat příjemcům. V oblasti výzkumu, vývoje a inovací je pro uvolnění prostředků nutné splnit podmínky stanovené zákonem č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, z nichž hlavní jsou splnění závazků příjemce a zařazení údajů o projektech a dalších aktivitách VaVal do informačního systému výzkumu, vývoje a inovací.

U již řešených projektů zákon stanovuje na poskytnutí prostředků maximální lhůtu 60 dnů (50 dnů pro poskytovatele a 10 dnů pro RVVI) od počátku kalendářního roku. U nově

zahajovaných projektů a dalších aktivit se lhůta 60 dnů vztahuje k nabytí účinnosti smlouvy nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory. V případě prodloužení ze strany příjemce má poskytovatel právo uzavřít smlouvu s dalším uchazečem v pořadí, v případě prodloužení ze strany poskytovatele má příjemce nárok na úhradu nákladů odpovídající plánovaným nákladům na řešení projektu.

V minulých letech se tento postup zdržel a návrh státního rozpočtu VaVal byl vládě překládán koncem června nebo v červenci. V roce 2010 a v roce 2011 vláda návrh rozpočtu, předložený RVVI, neschválila a celkové výdaje na VaV stanovila až v září návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na další rok. V roce 2012 návrh výdajů státního rozpočtu na VaVal na rok 2013 a výhledu na léta 2014 a 2015 vláda schválila svým usnesením ze dne 26. června 2012 č. 458, ale v září 2012 při schvalování návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na r. 2013 byly ještě zvýšeny výdaje AV ČR. V letošním roce 2013 probíhá příprava rozpočtu ještě komplikovaněji než v minulých letech a k datu uzávěrky „Průvodce 2013“ (tj. k 15. dubnu 2013) neproběhla k návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace na rok 2014 a výhledu na léta 2015 a 2016 ani jednání s poskytovateli, která se v minulých letech konala počátkem března.

1.4.2 | Struktura a členění rozpočtu VaVal

Veřejná podpora výzkumu a vývoje se provádí dvěma formami:

a) účelovým financováním, tj. podporou výzkumných projektů a dalších aktivit:

- „**grantových projektů**“ základního výzkumu, tj. projektů navržených fyzickými nebo právníky osobami, kde si cíle a způsob řešení stanovuje příjemce sám,
- „**programových projektů**“ aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, tj. projektů naplňujících cíle programů vyhlášených poskytovateli. Programy navrhují a vyhláší správci rozpočtových kapitol, posuzuje je Rada pro výzkum, vývoj a inovace a schvaluje vláda.
Některé programy jsou realizovány podporou „projektů pro státní správu“, tj. projektů, kde státní správa určuje parametry jejich výsledků. Jelikož jediným uživatelem je stát, vyhlašuje se veřejná soutěž podle zákona č. 137/2006 Sb.,
- **specifického vysokoškolského výzkumu**, kterým je výzkum prováděný studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů a který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním,
- **velké infrastruktury** pro výzkum, vývoj a inovace, kde jednotlivé projekty schvaluje vláda.

Účelové finanční prostředky poskytují správci kapitol státního rozpočtu jako dotace právníkům nebo fyzickým osobám nebo zvýšením výdajů organizačních složek státu, organizačních složek územních samosprávných celků nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem.

- b) **institucionálním financováním, tj. podporou výzkumných organizací a dalších aktivit:**
- dlouhodobý koncepční **rozvoj výzkumné organizace** na základě zhodnocení jí dosažených výsledků a po přechodné období (do konce roku 2013) na dokončení řešení **výzkumných záměrů**.
 - **mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji**, realizovanou na základě mezinárodních smluv, která zahrnuje poplatky za účast České republiky v mezinárodních programech a organizacích a dále podporu projektů mezinárodní spolupráce, kde výběr projektů provádí Evropská unie nebo jiný stát nebo mezinárodní organizace (např. Rámcové programy EU).
 - **operační programy ve výzkumu, vývoji a inovacích** nebo na jejich část zajišťující cíle ve výzkumu, vývoji a inovacích, kde výběr projektů probíhá na základě soutěže podle nařízení Evropské komise. Ze státních výdajů na výzkum, vývoj a inovace jsou z 15 % spolufinancovány tři operační programy, související s VaVal, a 85 % veřejných prostředků poskytuje Evropská komise. Tímto způsobem je plně financován OP VaVpl (MŠMT), částečně OP VK (MŠMT) a částečně OP PI (MPO).
 - **náklady systému podpory výzkumu, vývoje a inovací** zejména na zajištění veřejných soutěží a hodnocení projektů, na ocenění výsledků atd. a na náklady spojené s činností Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Grantové agentury České republiky, Technologické agentury České republiky a Akademie věd České republiky.

Od r. 2007 (Rámcem Společenství) je institucionální podpora výzkumných záměrů a nyní i prostředků na rozvoj **výzkumných organizací** určena pouze výzkumným organizacím, kterými mohou být všechny veřejné i soukromé právnické osoby, ale pouze za splnění podmínek definovaných v zákoně č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména:

- jejich hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo vývoj a šířit jeho výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií,
- které zisk zpětně investují do činností podle bodu 1,
- k jejichž výzkumným kapacitám nebo výsledkům nemají přednostní přístup subjekty provádějící ekonomickou činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb, které by na výzkumnou organizaci mohly uplatňovat vliv.

Splnění podmínek pro výzkumné organizace hodnotí poskytovatel prostředků, projednává je nejprve s Úřadem na ochranu hospodářské soutěže (zejména z hlediska článku 87 Smlouvy o ES) a potom s Radou pro výzkum, vývoj a inovace (zejména z hlediska podpory výzkumných organizací podle dosahovaných výsledků).

1.4.3 | Posuzování výzkumných organizací

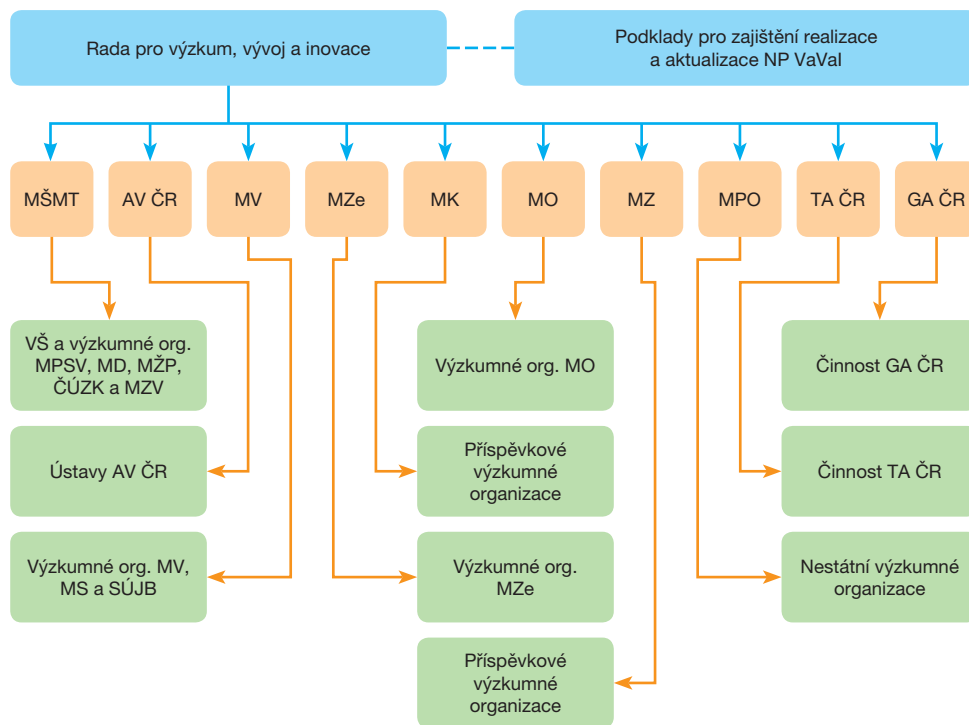
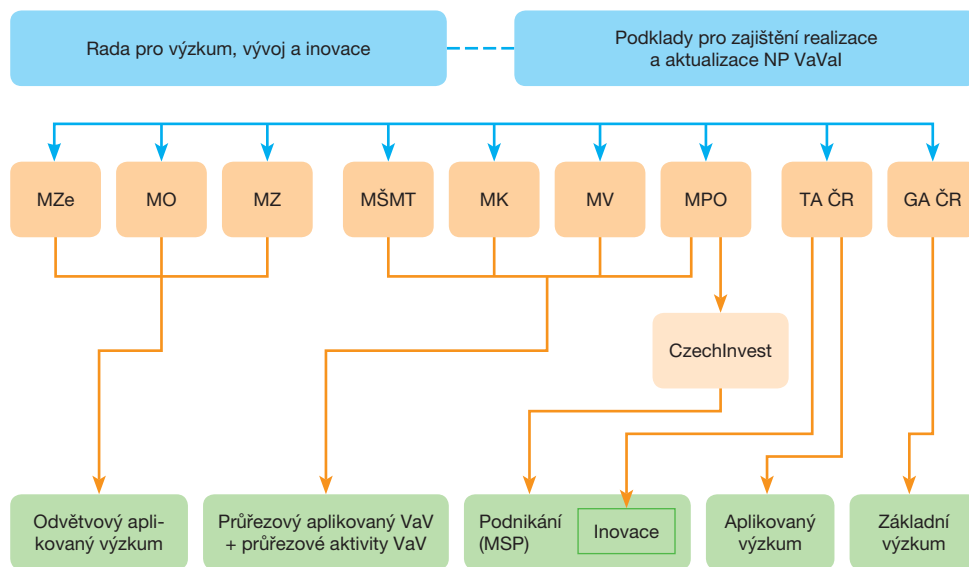
RVVI schválila Postup při posuzování výzkumných organizací, který rozlišuje dvě fáze hodnocení výzkumných organizací:

1. výzkumná organizace jako příjemce účelové podpory, kde postačuje naplnění základních (formálních) znaků výzkumné organizace,
2. výzkumná organizace jako příjemce institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace, kde kromě naplnění základních formálních znaků výzkumné organizace je posuzována i odborná úroveň.

Podle zákona č. 130/2002 Sb. je každému z poskytovatelů institucionální podpory dávána z prostředků státního rozpočtu pro účely institucionální podpory jím zřízených výzkumných organizací k dispozici částka, která závisí zejména na výsledcích výzkumných organizací zřízených tímto poskytovatelem a které byly RVVI klasifikovány jako výzkumné organizace splňující znaky příjemce institucionální podpory. U konkrétního poskytovatele tak může nastat situace, kdy některé jím zřízené organizace nejsou RVVI klasifikovány jako výzkumné organizace, které jsou příjemci institucionální podpory.

Rada pro výzkum, vývoj a inovace od října 2012 podle svých webových stránek jedná s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže o novém znění Postupu pro posuzování výzkumných organizací, ale k datu uzávěrky „Průvodce 2013“ (tj. k 15. dubnu 2013) nezveřejnila žádné informace o výsledcích těchto jednání.

Obr. č. 2 | Schéma účelové a institucionální podpory VaV



1.5 | Hodnocení VaVal

Hodnocení VaVal probíhá na několika úrovních. K hodnocení výzkumných organizací a jejich výsledků na národní úrovni přibylo v roce 2011 i mezinárodní hodnocení formou Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR.

1.5.1 | Mezinárodní audit výzkumu, vývoje a inovací v ČR

Následující závěry a doporučení jsou souhrnem Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR.

Závěry

Nejdůležitější závěr je pravděpodobně ten, jehož řešení je nejobtížnější. Je to konstatování faktu, že všeobecně nízká úroveň důvěry, a obzvláště nedůvěra ve státní moc, je hlavní překážkou dalšího rozvoje takového národního systému výzkumu a inovací, který by obsahoval mnohé z položek potřebných pro úspěch a který – za předpokladu splnění nutných podmínek – by byl schopen se rychle rozvíjet. Česká úroveň cynismu a nestability v politickém životě jsou mnohem vyšší než v ostatních bohatých zemích OECD. Možná pro to existují dobré historicky dané důvody, ale zdá se, že se tím formují značně kontraproduktivní vzorce chování a politik. Metodika hodnocení je toho skvělým příkladem: jedná se o pokus užitím aritmetiky dosáhnout objektivizace alokace zdrojů, který vyplynul z toho, že se mnoho lidí domnívá, že jednotlivcům nelze důvěřovat, protože nedokáží být nestranní a nebudou objektivně rozhodovat. Zrovna tak se pravomoci přesunuly směrem k Radě pro výzkum, vývoj a inovace, protože mnozí nedůvěřují ministerstvům, že dělají svoji práci řádně. Tyto a jiné nedávné případy v oblasti vědní politiky jsou pouhé dobře myšlené náplasti, které ovšem nemohou ani vyléčit konkrétního pacienta, ani potlačit nemoc jako takovou.

Důvěra nemůže vzniknout přes noc. Potřebuje dobré příklady a transparentnost, ve spojení s vysokou pravděpodobností veřejného postihu a ponížení pro ty, kteří ji zneužijí. Selhání implementace nezbytných reforem státní správy pokládaných za nezbytné ve chvíli, kdy ČR vstupovala do EU, je záhada. Neutrální, kompetentní a nezávislá státní správa je pro efektivní stát nezbytná. Pokud ministři mohou přijímat a propouštět státní zaměstnance z pouhého rozmaru, efektivita výkonu státní moci je podlomena a stát se opravdu stává nedůvěryhodným.

Český národní systém výzkumu a inovací udělal od sametové revoluce velký pokrok. Rozhodnutí o privatizaci výzkumných institucí a o zachování struktury Akademie věd bylo třeba udělat velmi rychle. Po dvou desetiletích by ale bylo rozumné se zeptat, jestli současná dělba práce a metody kooperace mezi institucemi jsou ve světle zvyšující se konvergence jejich úkolů a rostoucí propojenosti se systémem inovací stále adekvátní.

Úsilí v oblasti VaV jak na straně průmyslu, tak i na straně vlády výrazně roste, i když obojí je stále pod úrovní potřebnou k tomu, aby ČR využila svůj potenciál a mohla měřit síly své

průmyslové a vědecké výkonnosti s vedoucími malými zeměmi v západní Evropě. Je potřeba zlepšit vazby mezi výzkumem a průmyslem, a to jak na úrovni řízení, tak v každodenní spolupráci, aby byla podpořena potřebná rovnováha mezi výzkumem a rozvojem lidských zdrojů v oblastech, které podporují dosažení světové úrovně, a v oblastech, které umožní růst inovací založených na VaV. Je potřebné dosáhnout dobré rovnováhy mezi základním a aplikovaným výzkumem, což by mělo být doprovázeno nástroji, které budou signalizovat potřeby a příležitosti. To je jeden z důvodů, proč průmysl musí hrát významnější roli v politice rozvoje a řízení, ačkoliv tento proces samozřejmě musí podléhat řízení pomocí kontroly a vyvažování, v nichž bude znít hlas vědy.

V politice výzkumu je snadné se zaměřit na naději na dosažení vědeckého objevu a přehlédnout přitom roli výzkumu v rozvoji lidského kapitálu stejně jako důležitost komunikace mezi výzkumem a společností. Toto platí obzvláště o současné české situaci ve VaVal, kdy průmysl není schopen formulovat svoje potřeby tak dobře jako například sofistikované švédské nadnárodní společnosti, které ovlivňují švédskou výzkumnou politiku. Ze stejného důvodu platí, že české výzkumné organizace a řídicí instituce by měly naslouchat pozorněji než ty švédské.

ČR v posledních letech předvedla obrovské úsilí reformovat systém VaVal, v neposlední řadě proto, aby se pokusila modernizovat a zlepšit řízení v této oblasti. Zatímco existuje jasná, na mezinárodních zkušenostech založená vize, jak by měl národní systém výzkumu a inovací výsledně vypadat, je zde také tendence se snažit využít pravidla (např. zákony o tom, jak by měly agentury administrovat svoje záležitosti, nebo opět známou Metodiku hodnocení) v partikulární prospěch, když hlavní sledovanou potřebou je rozvinout capacity.

Státní financování výzkumu, vývoje a inovací v posledních letech rychle rostlo, ve značné míře prostřednictvím zvýšeného institucionálního financování univerzitního výzkumu a významného nárůstu účelového neboli soutěžního, projektově orientovaného financování jak ve výzkumu a vysokoškolském sektoru, tak i v průmyslu. Společně s použitím Metodiky hodnocení jako základu pro alokaci všech institucionálních prostředků pro výzkum to znamená, že na základě soutěže je pravděpodobně alokována příliš velká část prostředků, což má za následek, že je těžké vyvinout strategii výzkumu a investovat do něj. Je potřeba dosáhnout rovnováhy mezi druhy finančních zdrojů, jež podporují kvalitu, stabilitu nebo restrukturalizaci.

ČR posunula svoje řízení národního systému výzkumu a inovací z přístupu tradičně orientovaného především na vědu k řízení, které do daleko větší míry zahrnuje inovace. Řízení výzkumu a vývoje se ale také stalo centralizovanějším, což způsobilo, že vzrostla vzdálenost mezi rozhodováním o financování VaV a aktéry tímto rozhodováním ovlivňovanými. S rozvojem nově ustavené Technologické agentury se objevily možnosti tyto vztahy posílit, ale to zásadním způsobem závisí na ochotě RVVI méně se zabývat mikromanagementem. Z širšího pohledu tu je potřeba dát větší pravomoci různým státním subjektům v NSVI, podpořit vytváření a využití jednotlivě získávaných strategických znalostí a změnit zaměření RVVI na orgán pro diskusi a stanovování obecné politiky, což je protikladem situace, kdy u jednacího stolu bojují zástupci institucí o svůj podíl na rozpočtu.

Hodnocení v českém systému VaVal funguje špatně. Použití Metodiky hodnocení pro účely institucionálního financování je nevhodné, protože deformuje chování, snižuje stabilitu výzkumného systému a je na překážku jeho výkonnosti. Obecně bere hodnocení v potaz nevhodné ukazatele. Je přespříliš zaměřeno na výstupy a poskytuje málo informací o tom, zda jsou státní zásahy úspěšné a zda programy splňují vytyčené cíle. V praxi hodnocení je třeba provést radikální změny a využít hodnocení pro dosažení zodpovědnosti a k tvorbě a zlepšování politik.

Měřeno počtem a kvalitou publikací se výkonnost českého výzkumu stále zlepšuje, i když zůstává pod světovým průměrem. Produktivita výzkumníků měřená jak množstvím, tak impaktem výstupů se zlepšuje. Rozvíjející se spolupráce uvnitř i mimo ČR a postupné budování výzkumných kapacit znamenají, že výkonnost se bude pravděpodobně nadále zvyšovat za předpokladu, že financování VaV se bude také zvyšovat či alespoň zůstane na současné úrovni. Hlavní způsob, jak dosáhnout lepší výkonnosti, je růst integrace českých výzkumníků do světové komunity; je tedy důležité pokračovat v internacionalizaci nejen lepším využíváním příležitostí poskytovaných programy EU, ale také vytvářením lepších kontaktů se zbytkem světa. Česká republika má nízkou úspěšnost účasti v Rámcovém programu a velmi malou spolupráci mimo Evropu. Zatímco mnoho českých výzkumníků pracovalo v zahraničí a mají mezinárodní kontakty, je stupeň internacionalizace výzkumné komunity nízký, částečně kvůli byrokratickým překážkám. Slabá strategie jak na národní, tak na institucionální úrovni znamená, že ČR využívá mezinárodních příležitostí jen nedostatečně.

Výzkumný management v širokém smyslu je problematický. Zvětšení skupin, lepší plánování lidských zdrojů a detailnější strategie by pomohly snížit současnou roztržitost a výrazně zvýšit počet výstupů. To ovšem závisí na tom, zda univerzity a ústavy zmodernizují řízení a management a stanoví si přesnější strategie. Pro to, aby instituce mohly přijmout a implementovat dlouhodobé strategie, je ovšem klíčové redukovat nejistoty okolo financování.

Přístup k rozvoji lidských zdrojů v rámci českého Národního systému výzkumu a inovací je dost nesystematický. Jedním z důvodů je značně zastaralý styl řízení a organizace VaV, což způsobuje roztržitost výzkumu. To se také projevuje v extrémně nízkém počtu žen mezi vědeckými pracovníky. Je třeba, aby veřejné výzkumné organizace získaly větší přímou zodpovědnost za řízení lidských zdrojů (včetně dalších aspektů managementu výzkumu), což umožní, aby se kariérní perspektivy staly pružnějšími, aby se snížila míra „personální uzavřenosti“ týmů (nyní skupiny plánují, že zaplní svoje volná pracovní místa z 85% vlastními absolventy doktorského studia) a aby se snížila roztržitost prostřednictvím nástrojů, jakými jsou národní a mezinárodní programy doktorského studia.

Vazby mezi vědou a průmyslem mají různou intenzitu a nedostatečně podporují vývoj. Vysokoškolský výzkum má minimální příjmy z průmyslu. Průmysl více spolupracuje s výzkumnými organizacemi. Nízkohodnotové aktivity mnoha nadnárodních firem značí, že se do českého národního systému VaV neintegrují snadno. Většina existujících vazeb je proto doménou malých a středních podniků. Jak působení Metodiky hodnocení, tak nedostatek veřejných výzkumných organizací ovšem brání propojování s takovými firmami. Jsou proto nutná opatření pro zlepšení integrace nadnárodních firem do českého výzkumného

systemu a pro poskytování adekvátní míry koordinované podpory méně zkušeným firmám na národní a regionální úrovni.

Zatímco Česká republika má nejmodernější legislativu ochrany duševního vlastnictví a nevelkou skupinu expertů v této oblasti, mimo tuto skupinou existuje pouze malé porozumění pro ochranu duševního vlastnictví. To se vztahuje na patentování, ale i na další, obecnější nástroje ochrany duševního vlastnictví. Opatření vedoucí k vybudování center transferu technologií na vysokých školách a ústavech jsou v začátcích a většina organizací ještě nestihla získat zkušenosti jak formální technologický transfer (pomocí patentů a licencí) zaměnit za širší funkce transferu znalostí v sektoru veřejného výzkumu.

Doporučení

Následující doporučení čerpají z celkové analýzy. Detailnější diskuse a doporučení jsou obsaženy v reportech jednotlivých modulů.

1. Vybudování důvěry ve vládu mezi členy vědecko-výzkumně-inovační komunity je základní podmínka pro dobrou výkonnost národního systému výzkumu a inovací. Taková důvěra je založena na transparentní a nestranné implementaci spravedlivých principů v kombinaci s potrestáním těch, kteří tato pravidla porušují, ať už na jakékoli úrovni. Je urgentně potřeba provést příslibenou reformu státní správy. Státní organizace, které mají řídit národní systém výzkumu a inovací – Rada pro výzkum, vývoj a inovace, ministerstva, Grantová agentura a Technologická agentura – by měly zveřejňovat podrobnosti o svých rozhodnutích a jejich důvodech. Měly by být zavedeny dohlížecí procesy zahrnující využití nezávislých mezinárodních hodnotitelů tak, aby věrohodní ručitelé mohli prověřovat a garantovat nezávislost a objektivitu rozhodnutí.
2. Velikost a kvalita českého systému VaVal se v průběhu několika let zvýšila, ale stále zůstávají pod mezinárodní úrovní. Stát by měl pokračovat ve zvyšování investic do VaV v souladu s politikou vynakládám 1% HDP na VaV do roku 2020. Je třeba vytvořit podmínky pro průmysl, aby v tomto období vynakládal další 2% HDP na VaV v souladu s dřívějšími barcelonskými cíli a s nově formulovanou politikou Horizont 2020 Evropské unie.
3. Existují známky toho, že dělba práce a institucionální hranice mezi vysokými školami, Akademií věd a resortními výzkumnými organizacemi není optimální a že příležitosti k těsnější spolupráci nejsou využívány. Zastaralé formy organizace a managementu v některých případech brání vyšší efektivitě. RVVI by měla prověřit organizaci, výkonnost a dělbu práce mezi vysokými školami, Akademií věd a resortními výzkumnými organizacemi s cílem navrhnout řešení jak modernizovat a potenciálně realokovat jejich role. Modernizace řízení lidských zdrojů a výzkumných činností by měla být základním rysem této reformy. Měla by být zavedena opatření vedoucí k odstranění šokujícího nedostatku žen ve výzkumu, který představuje obrovské plýtvání talenty.
4. Nedávné reformy se pokusily čelit nedostatku důvěry ve vládu, pocíťovaným nesprávnostem v rozhodovacím procesu a pocíťované neschopnosti ministerstev soustředěním

zodpovědnosti za rozpočet a politiku VaVal pod Radu pro výzkum, vývoj a inovace. To ovšem zatěžuje Radu takovou mírou zodpovědnosti, se kterou se nemůže realisticky vyrovnat, a která ztěžuje její schopnost přijímat kvalitní a informovaná rozhodnutí. Dělá to z ní jakési kvaziministerstvo pro vědu, ovšem bez náležitého provázání na vládu nebo na demokratické procesy a vzdaluje ji to od systémových a strategických znalostí nezbytných k propojení politik a potřeb. Společně s reformou státní správy by měly být posíleny ministerské kapacity a ministerstva by měla být znovu vybavena pravomocemi působit v oblasti VaVal s tím, že na to budou mít vlastní rozpočtové položky. RVVI by měla přesunout ohnisko svého zájmu z alokování rozpočtu a mikromanagementu na stanovování širších strategických směrů. Grantová agentura a Technologická agentura by měly být podřízeny ministerstvům. Více ministerstev by mělo mít možnost používat je jako poskytovatele pro své aktivity ve VaVal, podobně jako tomu je u Norské výzkumné rady nebo u FFG v Rakousku. Vztah mezi agenturami a jejich nadřízenými orgány by měl mít charakter výkonnostních smluv. Činnost agentur by měla být řízena danými cíli; jejich činnosti by neměly podléhat mikromanagementu RVVI nebo jiných orgánů. Charakter řízení by měl tedy být posunut směrem k měkkému řízení se zapojením relevantních aktérů.

5. Dobrá mezinárodní praxe v nastavování programů VaV zahrnuje zainteresované aktéry, což umožňuje, aby programy odpovídaly potřebám a příležitostem. Takový postup je ale samozřejmě potřeba sledovat a vyvažovat a jeho plánovací a implementační proces musí být transparentní. Praktické nastavování programů českého VaV by mělo respektovat mezinárodní praxi zapojení zainteresovaných skupin aktérů kombinovanou s podrobným dohledem zajišťujícím objektivitu a nezávislost.
6. Poměrná část prostředků na výzkum v ČR, která je poskytována na základě soutěže, je příliš vysoká a překračuje úroveň, kterou mnohé země již považují za nebezpečnou. Institucionální prostředky by měly tvořit alespoň 50% financování výzkumu. Měly by být poskytovány na základě kontroly kvality, přičemž hodnotící cyklus nebude založen na roční periodě, ale bude pomalý (perioda 5 nebo více let), což vytvoří stabilitu a příležitosti k plánování.
7. Metodika hodnocení není vhodná pro účely, jimž má sloužit. Přináší pokřivení struktury i chování a je překážkou mnohým aspektům rozvoje národního systému výzkumu a inovací. Metodika hodnocení by měla být nahrazena systémem výkonnostních smluv, které by zahrnovaly perspektivní i retrospektivní složky, podpořené kombinací objektivních indikátorů a hodnocením nezávislým mezinárodním hodnotitelským panelem.
8. Systém hodnocení VaV v ČR je široce zaměřen na počítání výstupů na úkor pochopení politických intervencí a jejich dopadů. Poskytuje tedy informace, jejichž relevance je přinejlepším omezená. Hodnotící praxe by měla být od základu reformována s tím, že bude zaměřena na výsledky a dopady a bude přispívat k rozvoji politik a programů a k plánování. Kromě jiného bude zahrnovat implementaci „kaskádového principu“, jenž znamená, že úrovně řídicí hierarchie používají nezávislou expertizu pro hodnocení nižších hierarchických úrovní, ale nehodnotí samy sebe.

9. Českému národnímu systému výzkumu a inovací chybí strategie internacionalizace, což zpomaluje jeho rozvoj. RVVI by měla zahájit konzultace a zadat studii vedoucí k přípravě strategie internacionalizace českého VaVal.
10. Pochopení autorských práv v ČR je nedostatečné. Jen málo lidí rozumí rozsahu a užitečnosti správné strategie ochrany práv duševního vlastnictví. Zaměstnavatelské svazy a obchodní komory by měly odstartovat vzdělávací kampaň o právech duševního vlastnictví pro průmysl. Zároveň musí univerzity a ústavy rozvinout jasnější strategie ochrany práv duševního vlastnictví. To neznamená, že by zde měl vzniknout další tlak na patentování nerelevantních výstupů – spíše jde o porozumění tomu, že práva duševního vlastnictví umožňují přijímání racionálních rozhodnutí o tom, co nepatentovat a jak nejlépe sdílet poznatky s průmyslem a s ostatními organizacemi mimo výzkumnou a vysokoškolskou sféru.

1.5.2 | Hodnocení výsledků výzkumných organizací

S hodnocením výsledků výzkumných organizací, kterým je poskytována veřejná podpora, bylo započato až po roce 2000. Pokud předtím byla hodnocení výzkumných organizací a institucí vůbec prováděna, potom se jednalo většinou o tzv. samohodnocení, která samy prováděly některé výzkumné organizace a instituce. Národní inovační politika ČR na léta 2005–2010 uložila RVVI novelizovat a průběžně zdokonalovat metodiku hodnocení výzkumu.

Od roku 2004, kdy byla Metodika hodnocení zpracována a použita poprvé, došlo postupně k řadě změn. Metodiky hodnocení a výsledky hodnocení jsou k dispozici na adrese www.vyzkum.cz v sekci Hodnocení VaVal.

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2010 a 2011) se od Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2012) výrazně nelišila. Metodika umožňuje hodnotit pouze ty výsledky, které splňují definice výsledků a další předpoklady pro zařazení do IS VaVal a jsou v něm uvedeny.

Metodika 2012 byla postavena zejména na následujících zásadách:

- neprovádí se hodnocení efektivity výzkumných organizací,
- do hodnocení výsledků výzkumných organizací (dále jen „VO“) jsou zařazeny pouze VO, které mohou být příjemci institucionální podpory podle pravidel schválených Radou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) a podle vládou schváleného návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok, ve kterém hodnocení probíhá, s případným doplněním VO podle výsledků jednání RVVI s poskytovateli o návrhu rozpočtu na rok následující,
- do hodnocení VO budou zahrnuty výsledky uplatněné za posledních 5 let bez ohledu na to, z jakého zdroje finančních podpor takové výsledky vznikly,

- do hodnocení VO budou podle zákona zařazeny i nově předložené výsledky zařazené do Rejstříku informací o výsledcích (dále jen „RIV“) od 30. května předcházejícího roku do 30. května roku, ve kterém probíhá Hodnocení, resp. do 29. května roku 2012.
- do hodnocení výsledků ukončených programů budou podle zákona zařazeny výsledky z hodnocení VO, vztahující se k programu a výsledky ostatních příjemců programových projektů předložené a zařazené do 250 dní po ukončení poskytování podpory do RIV

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2015) byla schválena Radou pro výzkum, vývoj a inovace a v současné době je v meziresortním připomínkovém řízení, jehož výsledky a způsob vypořádání značného počtu připomínek nebyly k datu uzávěrky „Průvodce 2013“ (tj. k 15. dubnu 2013) známy.

V této nově navrhované (ale dosud neschválené) metodice hodnocení jsou uplatněny tři vzájemně propojené pilíře, které přináší následující změny:

- **Pilíř I: Oborové hodnocení publikačních výsledků.** Pro každou oborovou skupinu metodika určuje relevantní druhy výsledků a jejich případné maximální podíly na bodových hodnotách. Tato část hodnocení je doplněna o tzv. Podpilíř I., který definuje proces a způsob hodnocení peer review u vybraných druhů výsledků, tj. knihy, kapitoly v knihách a články v neimpaktovaných recenzovaných časopisech.
- **Pilíř II: Hodnocení kvality vybraných výsledků.** Cílem je uplatnit demokratický princip, kdy každá VO předloží omezený počet vybraných výsledků k expertnímu posouzení. Expertní panel, ve kterém budou mít výrazné zastoupení zahraniční experti, vybere v rámci každé oborové skupiny maximálně 20 % nejlepších výsledků, které si zaslouží zvláštní bonifikaci. Kromě toho bude zvláštní bonifikace za excelenci náležet výzkumným organizacím, jejichž pracovníci uspěli v získávání projektů ERC (European Research Council).
- **Pilíř III: Hodnocení patentů a nepublikačních výsledků aplikovaného výzkumu.** Narozdíl od dosavadní praxe paušálního bodování všech výsledků nepublikačního charakteru zůstává paušální ohodnocení pouze u druhu výsledku patent. Za ostatní výsledky se bude bodové skóre odvíjet podle finanční podpory jednak z projektů aplikovaného výzkumu a jednak ze smluvního výzkumu.

V roce 2013 bude při hodnocení plně uplatněn pouze Pilíř I. a III. Pilíř II. a úplná verze Podpilíře I. budou zavedeny až od roku 2014. Přejíždový rok 2013 a etapovitě spuštění dalších pilířů umožní včasnou přípravu výzkumných organizací na nově zaváděné postupy definované touto metodikou a současně nenaruší již probíhající proces sběru dat.

Součástí materiálu je Analýza dopadů III. Pilíře v navrhované Metodice 2013, která ukazuje na výhody přechodu od paušálního bodování aplikovaných výsledků (současná M2012) k bodování založeném na „finančních tocích“ spojených s vývojem a realizací výsledku (navrhovaná M2013). Základním principem nové Metodiky je, aby institucionální podpora byla prioritně směřována těm aplikačním týmům, jejichž aplikované výsledky byly vyžádány a bylo za ně i zapláceno.

1.6 | Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „IS VaVal“) je informační systém veřejné správy zajišťující shromažďování, zpracování, poskytování a využívání údajů o výzkumu, vývoji a inovacích podporovaných z veřejných prostředků.

Cíle a obsah IS VaVal, práva, povinnosti a postup při předání, zařazení, zpracování a poskytování údajů jsou stanoveny zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů, nařízením vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, zvláštními právními předpisy a Provozním řádem IS VaVal.

Správcem IS VaVal je Rada pro výzkum, vývoj a inovace. Provozovatelem IS VaVal je Úřad vlády ČR.

Struktura Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací je následující:

- Centrální evidence aktivit – CEA
- Centrální evidence projektů – CEP
- Centrální evidence výzkumných záměrů – CEZ
- Rejstřík informací o výsledcích – RIV
- Evidence veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích – VES

Obr. č. 3 | Vstup do systému IS VaVal

The screenshot shows the homepage of the IS VaVal system. At the top, there is a logo and the title "Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací" with a subtitle "výzkum, vývoj a inovace podporované z veřejných prostředků ČR". Below this, there is a section titled "Veřejně přístupná data IS VaVal" with a detailed description of the system's data access and a list of links: "provoz aplikace" and "více o aplikaci". A central navigation bar contains five main categories: "AKTIVITY VaVal" (with sub-item CEA), "VÝLEDKY VaVal" (with sub-item RIV), "VEŘEJNÉ SOUTĚŽE VE VaVal" (with sub-item VES), "VÝZKUMNÉ ZÁMĚRY" (with sub-item CEZ), and "PROJEKTY VaVal" (with sub-item CEP). At the bottom, a statistics bar displays: "Celkem 26 poskytovatelů, 251 programů, 503 soutěží, 5 358 subjektů, 38 605 projektů, 889 výzkumných záměrů, 692 334 výsledků." The footer contains contact information for the system administrator and the Ministry of Education, Youth and Sports.

1.7 | Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR

Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR (analýzy VaVal) se zpracovávají od roku 1999. Od roku 2003 je každoročně zpracovává a vládě předkládá RVVI. Po projednání ve vládě jsou publikovány v české a anglické verzi na internetu a tiskem. Analýzy VaVal nenavrhují žádná opatření pro odstranění nedostatků či pro další rozvoj zjištěných předností. Analýzy VaVal jsou však plně využívány při přípravě významných koncepčních a strategických dokumentů, jak pro VaV a inovace, tak i pro ekonomiku jako celek. Analýzy VaVal opakovaně konstatují, že dochází k mírnému zlepšování jak vstupů, tak i výstupů VaV v ČR, ale zaostávání za vyspělými zeměmi je stále ještě značné.

Analýzy VaVal byly využity při přípravě Národních politik VaV a při přípravě Národní inovační politiky na léta 2005–2010. Analýzy VaV byly využity i při přípravě celkových koncepcí a strategií, kromě jiného při přípravě Strategie hospodářského růstu v roce 2005 a Národního strategického referenčního rámce, jako základu pro vypracování operačních programů pro čerpání prostředků EU na realizaci politiky soudržnosti v rozpočtovém období 2007–2013. Analýzy VaVal byly využity i při přípravě Zelené a Bílé knihy výzkumu, vývoje a inovací v ČR a pro zdůvodnění návrhu Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací ČR. Analýzy VaVal byly rovněž jedním z podkladů pro přípravu Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015.

Analýza stavu VaVal v ČR a jeho srovnáním se zahraničím 2012 byla rozdělena do 6 částí:

- Investice do výzkumu a vývoje (část A),
- Lidské zdroje pro výzkum a vývoj (část B),
- Výsledky výzkumu a vývoje (část C),
- Inovace (část D),
- Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji (část E),

Všechny uvedené analytické dokumenty a příslušná usnesení vlády jsou k dispozici na www.vyzkum.cz v sekci Dokumenty VaVal.

2 | VÝHLED DO BUDOUCNA

Rok 2013 bude posledním rokem stávajícího finančního období 2007–2013, proto jsou nové aktivity na rok 2013 jak na evropské úrovni, tak zejména na národní úrovni (z řady dalších důvodů), velmi omezené.

V současnosti je k dispozici návrh programu ovlivňující vědu a výzkum na evropské úrovni v letech 2014–2020, Horizont 2020. Tento program je koncipován jako rámec pro výzkum a inovace, který bude plně integrovat aktivity dosud řešené v 7. Rámcovém programu pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace, v Rámcovém programu Konkurenceschopnost a inovace 2007–2013 (CIP), v Evropském institutu inovací a technologií (EIT) atd.

Na národní úrovni bude v roce 2013 zahájen jeden nový program – Národní program udržitelnosti I, s dobou trvání programu 2013–2020. Tento program je zaměřen na projekty přispívající k udržitelnosti center výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, podpořených z operačního programu VaVpl (prioritní osa 1 – Centra excelence a prioritní osa 2 – Regionální výzkumná centra v regionech mimo území hlavního města Prahy) a z Operačního programu „Praha – Konkurenceschopnost“. Pro centra s náklady na vybudování nepřevyšujícími 50 mil. € je určen program Národní program udržitelnosti I, pro centra s náklady na vybudování převyšujícími 50 mil. € je určen program Národní program udržitelnosti II, který bude zahájen v r. 2016. Podrobnější informace jsou v kapitole 4.6 této brožury.

2.1 | Horizont 2020

Program Horizont 2020 (H2020) získal v listopadu 2011 konkrétní podobu. Byly stanoveny obecné cíle, jejich zdůvodnění, hodnota přidaná společným postupem, tedy Evropskou unií, a ovšem i finanční rámec, řízení tohoto programu a monitorování a hodnocení jeho průběhu. Jednalo se o pracovní verzi určenou jak Evropskému parlamentu, tak Evropské radě. Na jaře 2012 organizovalo dánské předsednictví v Radě EU akce, které měly vést k vyjasnění otázek, které kladou národní administrativy a národní a evropské instituce po zevrubném seznámení se s uvedenými návrhy H2020. Na jaře 2013 v rámci irského předsednictví se projednává především komitologie (konzultační postupy v Evropské unii, jež v různých správních a expertních výborech hledají soulad mezi Evropskou komisí a členskými státy při provádění opatření) programu Horizont 2020, zejména v oblasti uspořádání a pravidla jednání především programových výborů. S ohledem na předchozí první fázi přípravy H2020 zřejmě nedojde při projednávání dokumentů k zásadním změnám ve struktuře návrhu a jeho obsahu (v době vzniku tohoto textu se projednávají pravidla účasti, je tedy možné, že dojde ještě k nějakým úpravám, zejména pokud jde o finanční modely). Lze např. očekávat, že ze strany některých členských států budou navrženy zpřísněné požadavky na jadernou bezpečnost a zachování etických norem při výzkumu.

2.1.1 | Hlavní priority H2020

H2020 bude zaměřen na realizaci tří priorit:

- I. VYNIKAJÍCÍ VĚDA
- II. VEDOUCÍ POSTAVENÍ EVROPSKÉHO PRŮMYSLU
- III. SPOLEČENSKÉ VÝZVY

Rozpočet H2020 též pokryje:

- NEJADERNÉ AKCE SPOLEČNÉHO VÝZKUMNÉHO STŘEDISKA
- EVROPSKÝ INSTITUT INOVACÍ A TECHNOLOGIÍ

2.1.2 | Rozpočet H2020

Rozpočet H2020 je navrhován pro fiskální období 2014–2020 ve výši 87,7 mld. € (na jaře 2013 už je téměř jisté, že celkový rozpočet se bude pohybovat kolem 70 mld. € a o rozdělení na jednotlivé pilíře a aktivity se ještě bude jednat). Horizont 2020 je na jaře 2013 projednáván v tzv. Partial General Approach, což znamená, že je projednáván bez rozpočtu, který bude schvalován samostatně. Indikativní rozpočet H2020 je uveden v Tab. č. 1. Z tabulky též plyne, že z rozpočtu H2020 bude financován Evropský institut inovací a technologií (EIT) a stejně jako v předchozích rámcových programech i „Nejaderné akce Společného výzkumného střediska“. Administrativní a technické náklady EK na řízení priorit I, II a III nemají přesáhnout 6 % z uvedeného rozpočtu.

Rozpočet H2020 v milionech eur v současných cenách

Priorita	Rozpočet (mil. €)
I. Vynikající věda	27 818
II. Vedoucí postavení evropského průmyslu	20 280
III. Společenské výzvy	35 888
Nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska	2 212
Evropský institut inovací a technologií (EIT)	1 542 + 1 652*

* Částka 1 652 mil. € uvedená u EIT poplyne z rozpočtu priorit II a III.

2.1.3 | Priority H2020

Priority H2020 se dále rozčleňují na aktivity, kterou budou podporovány:

I. Vynikající věda (celkem 27 818 mil. €)

- Evropská výzkumná rada (celkem 15 008 mil. €)
- Budoucí a vznikající technologie (celkem 3 505 mil. €)
- Marie Skłodowska-Curie akce (celkem 6 503 mil. €)
- Evropské výzkumné infrastruktury (včetně e-infrastruktur) (celkem 2 802 mil. €)

Priorita „Vynikající věda“ bude zaměřena na aktivity atakující stávající meze poznání či technické možnosti.

- **„Evropská výzkumná rada“** podporuje hraniční výzkum světové třídy, jehož témata navrhuji samotní výzkumní pracovníci z celého světa, podmínkou je, aby nositel grantu prováděl výzkum na evropském pracovišti.
- **„Budoucí a vznikající technologie“** (FET) budou tvořit tři směry: FET OPEN – program zaměřený na podporu riskantního počátečního výzkumu; FET PRO-ACTIVE – program zaměřený na rozvíjení slibných témat počátečního výzkumu a FET FLAGSHIPS – program zaměřený na podporu rozsáhlého mezioborového výzkumu.
- **„Marie Skłodowska-Curie akce“** je zaměřena na rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu, a to posílením mobility, vzdělávání a profesního růstu výzkumných pracovníků, s důrazem na profesní dovednosti pro inovace. Stávajících osm typů akcí Marie Curie by mělo být sloučeno do čtyř směrů: Posilování odborného růstu začínajících výzkumných pracovníků, tj. zejména Ph.D. studentů; Podpora excelence zkušených výzkumných pracovníků prostřednictvím mezinárodní a mezioborové mobility; stimulace inovací prostřednictvím vzájemného propojování znalostí a zvyšování strukturálního dopadu prostřednictvím spolufinancování aktivit.

- **„Evropské výzkumné infrastruktury“** se zaměřují na rozvoj evropských infrastruktur do r. 2020 a v dalším období, dále na podporu inovačního potenciálu výzkumných infrastruktur a jejich lidského kapitálu a na posílení politiky budování evropských infrastruktur a mezinárodní spolupráce.

II. Vedoucí postavení evropského průmyslu (celkem 20 280 mil. €)

- Průlomové a průmyslové technologie (celkem 15 580 z toho 500 pro EIT mil. €)
- Přístup k rizikovému financování (celkem 4 000 mil. €)
- Inovace v MSP (celkem 700 mil. €)

Priorita „Vedoucí postavení průmyslu“ je zaměřena na zlepšení pozice evropského průmyslu v globálním kontextu. Priorita bude zřetelně zaměřena na průlomové (zavádějící radikální, skokovou změnu) a průmyslové technologie. Priorita podpoří inovační aktivity malých a středních podniků (MSP).

- **„Průlomové a průmyslové technologie“** podpoří průlomové a průmyslové technologie v těchto šesti směrech: informační a komunikační technologie, nanotechnologie, pokročilé materiály, biotechnologie, pokročilé výrobní systémy a vesmírné aplikace. Při implementaci programu bude kladen důraz zejména na snižování spotřeby energie, nové materiály, bezpečnost, interoperabilitu systémů a vytváření norem a samozřejmě i na ověření výsledků výzkumu v pilotních aplikacích.
- **„Přístup k rizikovému financování“** má za cíl rozšířit a zintenzivnit využití dluhových a kapitálových finančních nástrojů, které usnadňují přístup k rizikovému kapitálu.
- **„Inovace v MSP (malé a střední podniky)“** si dává za cíl vytvořit jediný nástroj na podporu všech inovačních MSP, které mají silnou ambici rozvíjet se, růst a působit nadnárodně. Podpora bude zahrnovat všechny druhy inovací a všechny stupně jejich zavádění. Bude zahrnovat podporu ve třech dále uvedených fázích inovačního cyklu s plynulým přechodem mezi nimi, pokud žadatel splní veškeré náležitosti: Fáze 1: Koncepce a hodnocení proveditelnosti; Fáze 2: Výzkum a vývoj, demonstrace, tržní replikace a Fáze 3: Komercializace.

III. Společenské výzvy (celkem 35 888 mil. €)

- Zdraví, demografické změny a životní pohoda (celkem 9 077 mil. €, z toho pro EIT 292 mil. €)
- Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum a bioekonomika (celkem 4 694 mil. €, z toho pro EIT 150 mil. €)
- Bezpečné, čisté a účinné energie (celkem 6 537 mil. €, z toho pro EIT 210 mil. €)
- Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava (celkem 7 690 mil. €, z toho pro EIT 247 mil. €)
- Ochrana klimatu, účinné využívání zdrojů a suroviny (celkem 3 573 mil. €, z toho pro EIT 115 mil. €)
- Inkluzivní, inovativní a bezpečná společnost (celkem 4 317 mil. €, z toho pro EIT 138 mil. €)

Předpokládá se, že k řešení těchto výzev podstatným způsobem přispěje Evropský institut inovací a technologií (EIT).

- **„Zdraví, demografické změny a životní pohoda“** má za cíl zlepšit celoživotní zdraví a životní pohodu všech občanů EU. Oblast „Zdraví, demografické změny a životní pohoda“ je v návrhu H2020 vymezena šestnácti tematickými směry: Pochopení determinant zdraví, podpora zdraví a prevence nemocí; Rozvoj účinných programů preventivních vyšetření a hodnocení náchylnosti k chorobám; Zlepšení surveillance a připravenosti zdravotnických služeb; Porozumění nemoci; Vývoj účinných vakcín; Rozvoj diagnostických metod; Počítačové modelování léčby a predikce chorob; Léčba (přenos výzkumné znalosti pro běžné použití v klinické praxi); Léčba specifických skupin; Lepší využívání zdravotnických údajů; Rozvoj vědeckých nástrojů a metod pro tvorbu zdravotní politiky; Aktivní stárnutí, podpora jak nezávislého tak i asistovaného života; Posílení individuální péče o vlastní zdraví; Podpora integrované péče; Optimalizace účinnosti a výkonnosti zdravotní péče, redukce nerovností s využitím medicíny založené na důkazech, šíření správné klinické praxe; Speciální aspekty.
- **„Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum a bioekonomika“** má za cíl zajistit dostatečnou nabídku bezpečných a kvalitních potravin a bioproduktů, které jsou výsledkem využití moderních biotechnologií, rozvíjet služby pro podporu souvisejících ekosystémů, jakož i rozvíjet konkurenceschopné nízkouhlíkové produkční řetězce, a tak urychlit přechod k udržitelné evropské bioekonomice. Oblast Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum a bioekonomika je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: Udržitelné zemědělství a lesnictví; Udržitelný a konkurenceschopný agro-potravinářský sektor pro bezpečnou a zdravou výživu; Otevření potenciálu vodních živých zdrojů a Udržitelný a konkurenceschopný bioprůmysl.
- **„Bezpečné, čisté a účinné energie“** má za cíl realizovat přechod na spolehlivý, udržitelný a konkurenceschopný energetický systém v situaci rostoucího nedostatku zdrojů, zvyšující se energetické potřeby a změny klimatu. Oblast „Bezpečné, čisté a účinné energie“ je v návrhu H2020 vymezena sedmi směry: Vybudovat inteligentní udržitelné využívání energie, a tak redukovat její spotřebu a snižovat uhlíkové znečištění; Dospět k nízkouhlíkové, a přitom levné produkci elektrické energie; Alternativní paliva pro mobilní zdroje energie; Jednotná inteligentní gridová elektrická rozvodná síť pro Evropu; Nové znalosti a technologie; Nástroje pro robustní rozhodování (odolné vůči nepředvídatelným změnám) a zapojení veřejnosti; Podpora tržního uplatnění inovací v energetice.
- **„Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava“** má za cíl dospět v Evropě k dopravnímu systému, který účinně využívá zdrojů, je šetrný k životnímu prostředí, je bezpečný a skýtá občanům, hospodářství a společnosti patřičnou konektivitu. Oblast „Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: Úsporná a ekologická doprava; Lepší mobilita, méně

dopravních zácp, zvýšení bezpečnosti; Vedoucí pozice evropského dopravního průmyslu v rámci celého světa a Socioekonomický výzkum a scénáře vývoje pro tvorbu politik.

- **„Ochrana klimatu, účinné využívání zdrojů a suroviny“** má za cíl dospět k hospodářství, které účinně využívá zdroje a je odolné vůči změnám klimatu, a dosáhnout udržitelných dodávek surovin tak, aby byly uspokojeny potřeby rostoucí světové populace při omezených přírodních zdrojích naší planety. Činnosti přispějí ke zvýšení konkurenceschopnosti Evropy a zlepšení životních podmínek, přičemž zajistí ekologickou vyváženost a udržitelnost, přispějí k tomu, aby průměrné globální oteplení zůstalo pod 2° C, a napomůže tomu, aby se ekosystémy a společnost mohly přizpůsobit změně klimatu. Výzkum v oblasti „Ochrana klimatu, účinné využívání zdrojů a suroviny“ je v návrhu H2020 zaměřen na pět okruhů: Boj s klimatickými změnami a vyšší efektivita adaptace na ně; Udržitelné zacházení s přírodními zdroji a ekosystémy; Zajištění udržitelných dodávek neenergetických a nezemědělských surovin; Umožnění přechodu k zelené ekonomice prostřednictvím ekoinovací a Rozvoj komplexních a dlouhodobých systémů sledování životního prostředí a environmentálních informačních systémů.
- **„Inkluzivní, inovativní a bezpečná společnost“** má za cíl rozvinout inovativní a bezpečné evropské společnosti podporující začlenění v kontextu nebývalých proměn a rostoucí celosvětové vzájemné závislosti. Oblast „Inkluzivní, inovativní a bezpečná společnost“ je v návrhu H2020 rozdělena do tří jasně odlišených směrů: Inkluzivní společnost; Inovativní společnost a Bezpečná společnost. Inkluzivní společnost zahrnuje Podporu chytrého, udržitelného a inkluzivního růstu; Budování odolné a inkluzivní společnosti v Evropě; Posílení role Evropy jako globálního hráče; Přibližování úrovně výzkumu a inovací v Evropě. Inovativní společnost zahrnuje Posílení datové základny (evidence base) a podpora Unie inovací a ERA (Evropský výzkumný prostor); Zkoumání nových forem inovací včetně sociálních inovací a kreativity; Posílení angažování společnosti ve výzkumu a inovacích; Podpora koherentní a účinné spolupráce s třetími zeměmi. Bezpečná společnost zahrnuje Boj proti zločinu a terorismu; Posílení bezpečnosti využitím managementu hranic; Zajištění kybernetické bezpečnosti; Posílení odolnosti Evropy vůči krizím a katastrofám; Zajištění soukromí a svobody na internetu a posílení společenské dimenze bezpečnosti.

2.1.4 | Nad rámec priorit – hrazeno z rozpočtu H2020

„Nejaderné akce Společného výzkumného střediska“ a „Evropský institut inovací a technologií“ nejsou samostatnou prioritou H2020, ale částečně je s jejich činností počítáno přímo v rozpočtu H2020.

Nejaderné akce Společného výzkumného střediska (celkem 2 212 mil. €)

Společné výzkumné středisko (JRC – Joint Research Centre) je instituce zřízená EU. JRC sestává ze sedmi ústavů a vlastní několik unikátních výzkumných laboratoří a je nedílnou a velmi významnou součástí Evropského výzkumného prostoru.

Cílem JRC je poskytnout politikám Evropské Unie vědeckou a technickou podporu orientovanou na zákazníky a současně pružně reagovat na nové požadavky politiky. Účast JRC v H2020 tak můžeme očekávat např. v aktivitách podporujících tvorbu standardů, prenormativní výzkum, vývoj referenčních materiálů, hodnocení bezpečnosti nových technologií, makroekonomické analýzy a srovnávací studie.

Evropský institut inovací a technologií (EIT) (celkem 3 194 mil. €)

EU založila EIT v r. 2008. V současnosti má EIT vlastní rozpočet, avšak návrh H2020 počítá s tím, že EIT velmi vydatně napomůže při řešení Společenských výzev, a proto kromě vlastního rozpočtu ve výši 1 542 mil. € je v rozpočtu každé výzvy alokována částka pro financování EIT, celkem 1 652 mil. €. Celkově by tak EIT měl v letech 2014–2020 disponovat z rozpočtu H2020 částkou 3 194 mil. €.

Cílem EIT je integrovat znalostní trojúhelník výzkumu, inovací a vzdělávání, a tím posílit inovační kapacitu Unie a řešit Společenské výzvy. Hlavní rysy činností EIT budou soustředěny na sedm oblastí: Přenos a využití činností v oblasti vyššího vzdělávání, výzkumu a inovací pro zakládání nových podniků; Špičkový výzkum zaměřený na inovace v oblastech hlavního hospodářského a společenského zájmu; Rozvoj talentovaných, kvalifikovaných a podnikavých lidí pomocí vzdělávání a odborné přípravy; Šíření osvědčených postupů a systémové sdílení znalostí; Mezinárodní rozměr; Zesílení celoevropského dopadu pomocí inovačního modelu financování; Propojení regionálního rozvoje s evropskými příležitostmi.

2.1.5 | Návrh pravidel účasti v H2020

Současně s návrhem programu H2020 uveřejnila Evropská komise (EK) návrh pravidel účasti v projektech programu Horizont 2020. Nejvýznamnějšími z nich jsou finanční pravidla a pravidla regulující nakládání s právy k duševnímu vlastnictví.

Stále se jedná jen o návrhy Evropské komise, které jsou předmětem dalších jednání; Diskuse s členskými státy naznačuje, že návrh pravidel může doznat ještě výrazných změn. Celkově se zdá, že v H2020 bude hrát velmi výraznou roli proces vyjednávání Grantové

dohody, neboť ta bude klíčovým dokumentem, kde budou zakotvena detailní pravidla a postupy pro administrativu a řízení projektů H2020.

Návrh finančních pravidel

Tento dokument mj. obsahuje základní pravidla, jimiž se bude řídit financování projektů řešených v H2020. Návrh pravidel účasti nese řadu opatření v oblasti finančního řízení, která by měla postupně přispívat jak k jednodušší implementaci samotného H2020, tak i ke sjednocování dnes do značné míry roztříštěných pravidel a postupů napříč všemi unijními programy na podporu VaVal.

Souhrn zásadních opatření:

- zesílení provázanosti H2020 s Finančním nařízením – zvýšení flexibility pravidel v H2020, neboť Finanční nařízení bývá aktualizováno každé tři roky;
- přijetí finančních a administrativních principů, které jednotliví účastníci běžně používají v praxi;
- jednotné procentní sazby pro úhradu celkových uznatelných nákladů v rámci jednoho projektu a to bez ohledu na právní formu účastníků a na rozdělení aktivit v rámci projektu. Grant může dosáhnout až 100% výše celkových uznatelných nákladů. Omezení grantu na 70 % celkových uznatelných nákladů se týká projektů, které zahrnují aktivity typu: výroba prototypů, testování, experimentální vývoj, atd. Konkrétní maximální sazba bude definována v příslušném pracovním programu;
- způsob financování v projektech H2020 se bude odvíjet od forem financování stanovených ve Finančním nařízení (granty, ocenění, zadávání zakázek a finanční nástroje). Také uznatelnost nákladů bude definována ve Finančním nařízení;
- jednotná sazba pro nepřímé náklady ve výši 20 % (není však vyloučeno, že dojde k dohodě na 25%) z přímých nákladů bez subdodávek a nákladů třetích stran;
- navrhované zjednodušení v oblasti vykazování osobních nákladů: např. zaměstnanec pracující plně na projektu nebude muset vést časové výkazy;
- certifikát o finančních výkazech bude vyžadován pouze na konci realizace projektu a to v případě, že celkový příspěvek EU danému účastníku dosáhne výše 325 tis. € nebo jej převyší;
- finanční kapacita by dle návrhu pravidel účasti pro H2020 měla být předem ověřována pouze u koordinátorů projektů, pokud požadované financování z prostředků EU pro celý projekt činí alespoň 500 tis. €.

Návrh práv k duševnímu vlastnictví pro H2020

- H2020 ustupuje od regulování toho, jak postupovat v období předcházejícímu uzavření smlouvy o společně vlastněných výsledcích;
- nově je výslovně uvedena povinnost zajistit výsledkům projektu adekvátní územní i časovou ochranu;
- v případě, že účastník projektu ztratí vlastnictví k výsledkům, může EK převzít ochranu těchto výsledků, takže bude moci sama rozvinout aktivity k jejich šíření, a tím podpořit inovační politiku EU;
- podstatná změna se objevila v části využití a šíření výsledků. H2020 klade větší důraz na otevřený přístup k publikacím o realizovaném výzkumu a otevírá možnost

otevřeného přístupu i k dalším výsledkům – povinnost šířit výsledky projektů financovaných EU prostřednictvím otevřeného přístupu a bezplatně;

- pokud účastníci hodlají realizovat fúzi či akvizici či jinou přeměnu své společnosti, ukládají jim nová pravidla na ochranu výsledků povinnost oznámit tuto skutečnost ostatním účastníkům a zároveň jim poskytnout dostatečné informace a samozřejmě i přiměřenou lhůtu k vyjádření a připomínce;
- možnost požádat ostatní partnery o přístupová práva do jednoho roku od ukončení jejich účasti v projektu je zrušeno, lze tedy předpokládat, že bude otevřena možnost požádat o přístupová práva až do ukončení projektu (tedy bude možné požádat o přístupová práva i partnera, který svoji účast v projektu už sice ukončil, avšak projekt ještě běží);
- bude zavedena nová část o přístupových právech institucí EU a členských států – tyto instituce budou moci získat přístupová práva k výsledkům bezplatně, ovšem při splnění stanovených podmínek. Z toho vyplývá, že v určitých situacích by výsledky projektů mohly být využívány i jinými než smluvními stranami.

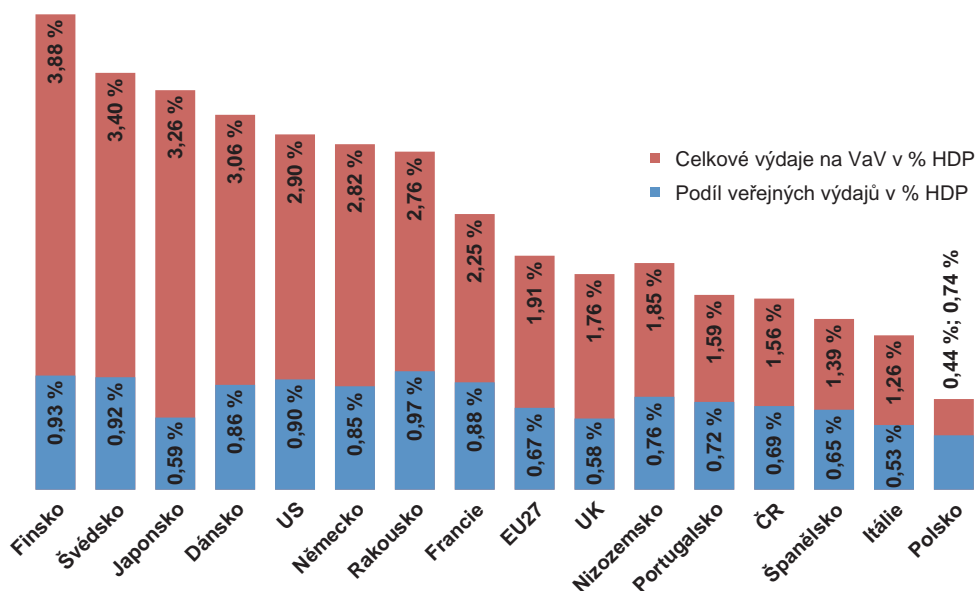
3. | FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ

Základním nástrojem realizace politiky VaV je všude ve světě přímá finanční podpora z prostředků veřejných rozpočtů. Výše celkové přímé finanční podpory VaV a podpory z veřejných prostředků jsou jedním ze základních ukazatelů pro hodnocení VaV v jednotlivých zemích. Je známo, že EU jako celek dlouhodobě zaostává ve výši výdajů na VaV za USA a Japonskem, resp. asijskými ekonomikami. Lisabonská strategie, která byla schválena v roce 2000 v Lisabonu, stanovila cíl, že EU se do roku 2010 stane ekonomikou s nejvyšší konkurenceschopností na světě. V roce 2002 byl v Barceloně vyhlášen konkrétní cíl ve VaV – zvýšit celkové výdaje na VaV do roku 2010 na 3 % hrubého domácího produktu (HDP), z toho by jedna třetina (1 %) byla hrazena ze zdrojů veřejných a dvě třetiny (2 %) ze zdrojů soukromých (podnikatelských). EU svých předsevzetí dosud nedosáhla, stejně jako většina jejích členských zemí.

Česká republika se k Lisabonské strategii připojila, což se promítlo do dokumentů určující směřování VaV v ČR, zatím však stále za unijním průměrem zaostává.

3.1 | Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2009

Graf č. 1 | Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2009 (% HDP)



Zdroj: EUROSTAT, OECD MSTI 2012-1

Ze zemí EU v roce 2009 plnily první z kritérií Lisabonské strategie (celkové výdaje na VaV ve výši 3 % HDP) Finsko, Švédsko a Dánsko. Z dalších států měly nejbližší ke splnění Německo, Rakousko a Francie. Tyto země se zároveň řadí se svými výdaji na VaV nad průměr celé EU.

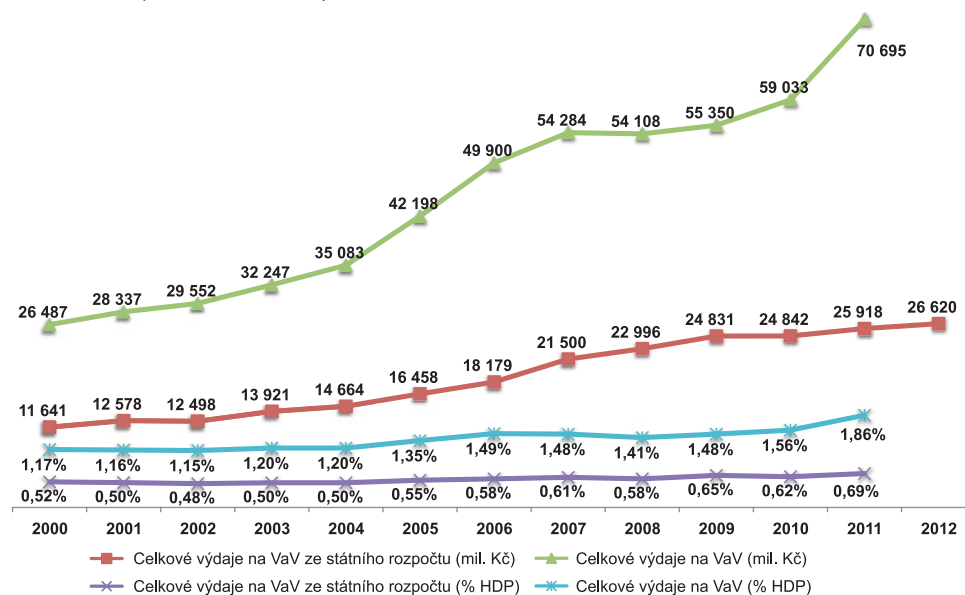
Druhé kritérium (2 % z celkových výdajů zajistit z neveřejných zdrojů) splňovaly v roce 2009 Finsko, Švédsko, Dánsko a nejvíce se mu přiblížilo Německo a Rakousko a také Francie.

EU jako celek, stejně jako Česká republika, dosud ani jednoho z těchto kritérií nedosáhla. Nižší celkové výdaje na VaV než ČR z uvedených vybraných zemí měly Španělsko, Itálie a Polsko, tj. převážně země, které mají v současné době ekonomické problémy. Vzhledem k tomu, že jsou k dispozici pouze údaje za r. 2009 bude zajímavé zjistit, jak se v těchto zemích projeví ve snížení výdajů na VaV ekonomická krize 2008–2009 i jejich současné problémy.

Vysoký podíl soukromých výdajů ve VaV je typický hlavně pro asijské země, jako příklad je uvedeno Japonsko. Více než 70% podíl soukromých výdajů na celkových výdajích na VaV nemá v EU žádná země, nejvíce se tomuto podílu přibližuje Finsko a Německo. Ve světě pak kromě zmíněného Japonska má vysoký podíl neveřejných výdajů US nebo Korea.

3.2 | Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace

Graf č. 2 | Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na VaV v letech 2000–2012 (% HDP a mil Kč)



Zdroj: ČSÚ, Státní rozpočty ČR pro dané roky

Výdaje státního rozpočtu na VaV ve finančním vyjádření do roku 2012 trvale rostly, i když tempo růstu se po hospodářské krizi začalo výrazně zpomalovat. VaV patří k jedné z hlavních priorit vlády, na kterou vláda zvyšovala výdaje i v období hospodářské krize, a tedy v době snižování veřejných výdajů v řadě jiných oblastí. Současné výhledy rozpočtu ČR hovoří o tom, že by se výdaje v následujících letech měly zastavit přibližně na úrovni roku 2011.

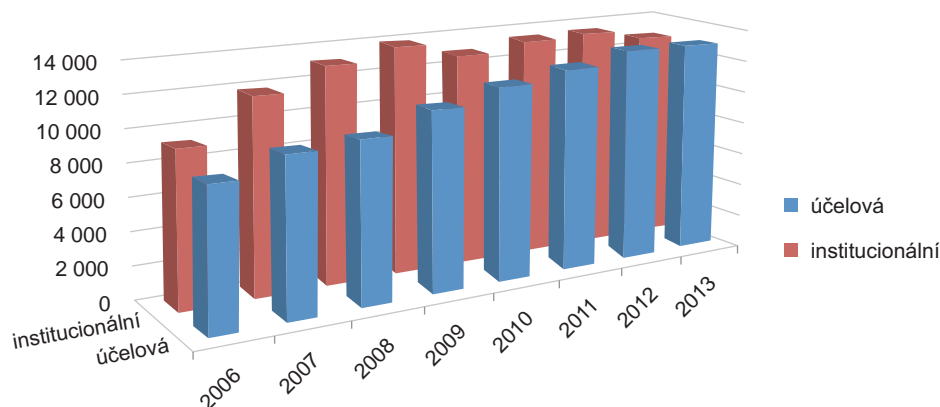
Výdaje státního rozpočtu na VaV vyjádřené v % HDP v posledních letech v podstatě stagnovaly, ale v roce 2011 zaznamenaly nárůst až téměř n úroveň vyhlášeného cíle v podobě 0,7% HDP. Toto je dáno nikoliv pouze zvyšováním výdajů na VaV, ale také celkovým zpomalením ekonomického růstu a s tím spojený nižší růst HDP. Odhady vývoje HDP (a tím i podílu výdajů na VaV v % HDP) jsou vzhledem k celosvětové finanční krizi a jejím dopadům značně problematické a neustále se mění. Tato nejistota platí nejen pro ČR, ale i pro ostatní státy.

Výdaje státního rozpočtu na VaV ale nejsou jedinými veřejnými zdroji pro tuto oblast. Postupně od r. 2007 nabývají na významu strukturální fondy EU. Jde zejména o operační program „Výzkum a vývoj pro inovace“, částečně i operační programy „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ a „Podnikání a inovace“. V rámci těchto tří operačních programů je na výzkum a vývoj do r. 2015 určeno přes 80 mld. Kč z prostředků EU.

Celkové výdaje na VaV každoročně rostly, nejvýrazněji v letech 2004–2007. Tento růst se v roce 2007 zpomalil. Veřejné výdaje ze SR se začaly zpomalovat až po r. 2010 a to hlavně díky nižším výdajům v důsledku ekonomické a rozpočtové krize a nárůstu rozpočtového deficitu. Z podrobnějšího srovnání s členskými zeměmi EU-27 vyplynulo, že přírůstky veřejných výdajů na VaV v ČR byly v období 2001–2005 čtvrté nejvyšší mezi členskými zeměmi EU-27.

3.3 | Institucionální a účelové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace

Graf č. 3 | Institucionální a účelová podpora VaVal ČR v letech 2006–2013 (mil Kč)



Zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

Celkové výdaje na VaV ze státního rozpočtu se skládají ze dvou částí. První je podpora účelová, druhá podpora institucionální.

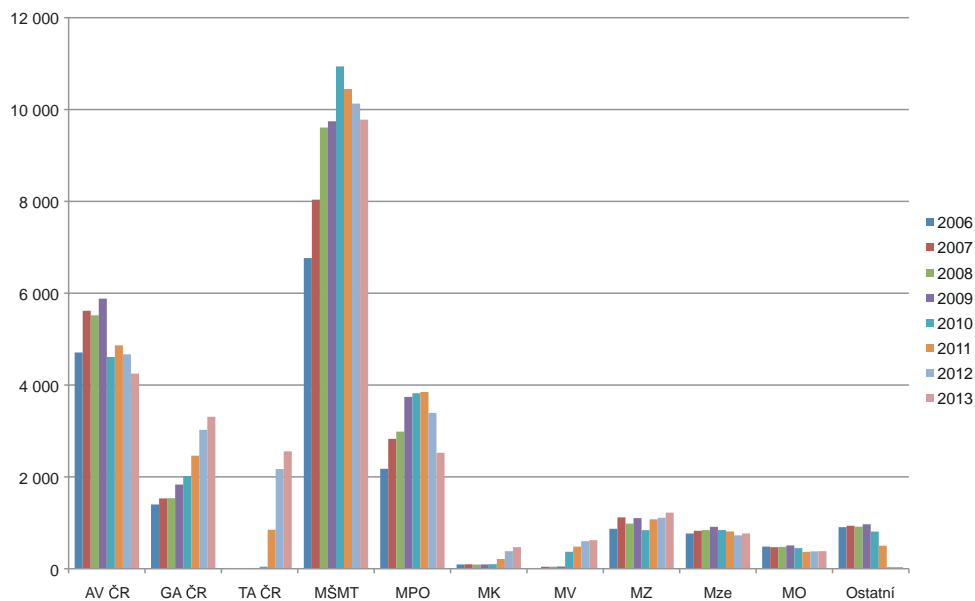
Účelová podpora je poskytována na základě veřejné soutěže vybraným projektům výzkumu, a to buď grantovým projektům, u kterých si cíle a postupy projektů v základním výzkumu stanovují výzkumní pracovníci sami, nebo programovým projektům, u kterých projekty aplikovaného výzkumu a vývoje usilují o naplnění předem stanovených cílů programů, a popřípadě projektům výzkumu pro potřeby státu (veřejné zakázky ve výzkumu a vývoji). Dále je účelová podpora poskytována na rozvoj infrastruktury pro VaV, na specifický vysokoškolský výzkum.

Institucionální podpora je poskytována výzkumným organizacím a větším výzkumným týmům v současné době zejména formou výdajů na rozvoj výzkumných organizací podle hodnocení jejich výsledků. Z prostředků na institucionální podporu jsou hrazeny i některé aktivity mezinárodní spolupráce ve VaV na spolufinancování operačních programů ve VaVal. Z institucionálních prostředků jsou rovněž hrazeny náklady na veřejné soutěže a hodnocení a finanční ocenění mimořádných výsledků.

Od roku 2001 je institucionální podpora vyšší než podpora účelová. RVVI usilovala o zmírnění výše rozdílů mezi institucionální a účelovou podporou. Při rozhodování o účelové podpoře jsou více uplatňovány principy soutěže, zatímco z institucionální podpory se v řadě případů stává nároková složka podpory. Údaje od r. 2010 ale nejsou díky změnám v podpoře VaV s předchozími roky přímo srovnatelné (např. do r. 2009 byl specifický výzkum na vysokých školách institucionální podporou, od r. 2010 je specifický vysokoškolský výzkum účelovou podporou).

3.4 | Celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace u vybraných poskytovatelů

Graf č.4 | Celkové výdaje na VaVal u vybraných poskytovatelů v letech 2006–2013 (mil Kč)



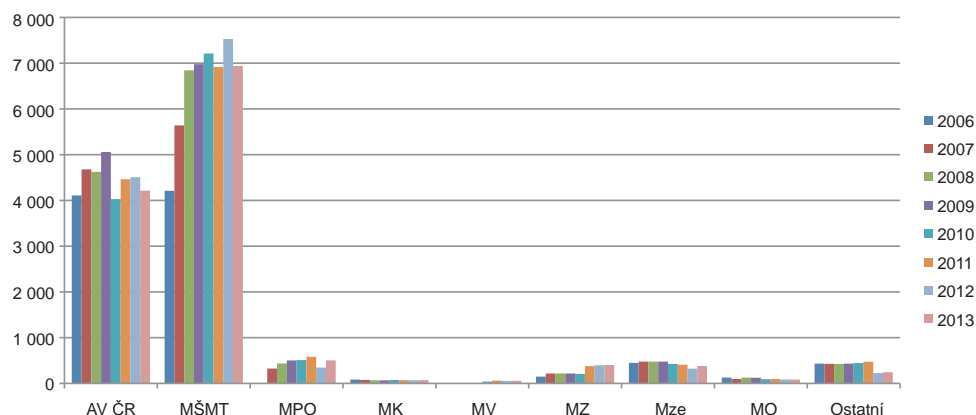
Zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

V grafu je uveden vývoj celkové podpory, kterou poskytuje 10 současných poskytovatelů. Vládou schválená Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací z roku 2008 snížila počet rozpočtových kapitol ve VaV z 22 na 11 (jedenáctou kapitolou, ze které ale nejsou poskytovány prostředky dalším organizacím, je Úřad vlády ČR – z této kapitoly jsou financovány jen výdaje na činnost Rady pro výzkum, vývoj a inovace).

Financování problematiky zajišťované zrušenými kapitolami VaV přešlo z velké části pod TA ČR, ale pouze s částí prostředků. V grafu jsou tyto kapitoly uvedeny jako ostatní.

3.5 | Institucionální podpora výzkumu a vývoje u vybraných poskytovatelů

Graf č. 5 | Institucionální podpora VaV u vybraných poskytovatelů v letech 2006–2013 (mil Kč)



Zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

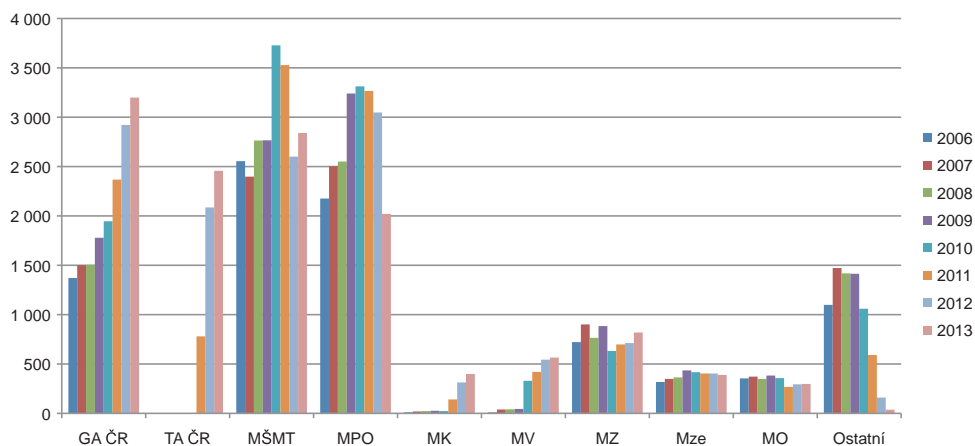
Vládou schválená reforma systému výzkumu, vývoje a inovací (usnesení vlády č. 287 z 26. března 2008) zavedla zásadní změnu v poskytování institucionální podpory. Stávající výzkumné záměry byly postupně dokončeny, nové již nebyly vyhlášovány. Institucionální podpora je nyní poskytována na základě hodnocení výzkumných organizací podle metodiky schvalované vládou nebo v případě AV ČR podle vlastního hodnocení. Výsledky hodnocení promítá RVVI do návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVal. Při rozhodování o výši institucionální podpory mají být v rozpočtu v dalších letech uplatněny i výsledky Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR, který byl dokončen v r. 2011.

Jak již bylo uvedeno, je institucionální podpora poskytována i na spolufinancování operačních programů ve VaVal. Z institucionálních prostředků jsou rovněž hrazeny náklady na veřejné soutěže a hodnocení a finanční ocenění mimořádných výsledků.

Rozhodující část institucionální podpory rozdělují MŠMT a AV ČR. MŠMT poskytuje institucionální podporu vysokým školám a části výzkumných organizací, ale současně spolufinancuje operační programy ve VaVal (dobíhající OP VaVpl a OP VK). AV ČR poskytuje institucionální podporu ústavům AV ČR. Výdaje proto nejsou vzájemně přímo srovnatelné.

3.6 | Účelová podpora výzkumu, vývoje a inovací u vybraných poskytovatelů

Graf č. 6 | Účelová podpora VaVal u vybraných poskytovatelů v letech 2006–2013 (mil Kč)



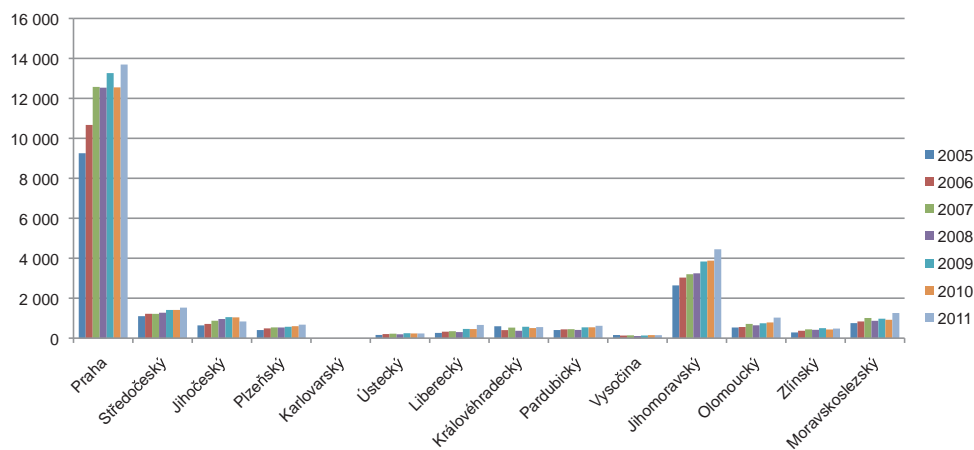
Zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

Účelová podpora VaV je poskytována projektům VaV na základě výsledků veřejných soutěží. GA ČR poskytuje podporu grantovým projektům. Ostatní poskytovatelé včetně AV ČR a TA ČR podporují programové projekty, které jsou součástí jimi vyhlášených programů VaV a v případě MO, MV a TA ČR i veřejné zakázky ve VaV.

Nárůst výdajů GA ČR po r. 2010 je způsoben změnou složení podpory – GA ČR postupně od r. 2011 financuje u nových projektů i mzdové náklady. Nárůst výdajů TA ČR je způsoben převzetím problematiky VaV od těch kapitol, ze kterých již není poskytována podpora VaVal.

3.7 | Celková státní podpora výzkumu, vývoje a inovací v jednotlivých regionech

Graf č. 7 | Celková státní podpora VaVal v jednotlivých regionech v letech 2005–2011 (mil Kč)



Zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky, IS VaVal

V celkové veřejné podpoře VaV je zahrnuta veškerá účelová podpora. Do institucionální podpory je zahrnuta jen podpora poskytovaná na základě výzkumných záměrů a výdajů na rozvoj výzkumných organizací. Není zahrnuta podpora specifického výzkumu na vysokých školách ani podpora vybraným aktivitám mezinárodní spolupráce ve VaV.

Podpora VaV z veřejných prostředků je na území ČR rozdělena velice nerovnoměrně. Tato nerovnoměrnost je dána nerovnoměrným historickým rozdělením kapacit VaV na území ČR. Do hl. m. Prahy stále ještě směřuje více než 50 % celkové veřejné podpory VaV a do čtyř krajů téměř 80 % celkové podpory. Ke zmírnění velkých rozdílů by měla napomoci výstavba nových infrastruktur VaV v regionech, s výjimkou hlavního města Prahy. Výstavba je podpořena ze zdrojů EU v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.

4 | POSKYTOVATELÉ A PROGRAMY VAVAI V ČR

4.1 | Grantová agentura ČR (GA ČR)

Grantová agentura České republiky (GA ČR) zahájila svoji činnost v roce 1993. Jejím úkolem je každoročně na základě veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji udělovat granty nejlepším projektům základního výzkumu ze všech oborů vědy.

Dalším úkolem GA ČR je také kontrola průběhu řešení a plnění cílů projektu za každý uplynulý rok a vyhodnocení dosažených výsledků projektu po jejich skončení. Granty nebo účelové finanční prostředky poskytuje GA ČR ze samostatné kapitoly státního rozpočtu.

Podle informací z Centrální evidence projektů (CEP) bylo od zahájení činnosti agentury podpořeno řešení 13 811 projektů v celkové výši státní podpory 30,541 mld. Kč. Ročně se o granty GA ČR uchází kolem 3000 navrhovatelů, z nichž zhruba jedna čtvrtina grant získá. GA ČR poskytuje finanční podporu na vědecké projekty v rámci tzv. standardních projektů, doktorských projektů, postdoktorských projektů, na projekty v rámci programu Eurocores, které organizuje Evropská vědecká nadace (ESF) a od r. 2012 i na tzv. projekty excelence.

Úkoly GA ČR jsou následující:

- příprava a vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji na podporu grantových projektů;
- posouzení návrhu projektů odbornými poradními orgány GA ČR a výběr těch nejlepších projektů k udělení grantu;
- udělení grantu vybraným projektům v rámci finančních možností, tj. podle výše částky, kterou pro daný rok GA ČR získá ze státního rozpočtu, a uzavření smlouvy s uchazeči;
- kontrola průběhu řešení a plnění cílů projektu za každý uplynulý rok na základě tzv. dílčí zprávy;
- ohodnocení dosažených výsledků projektu po jeho skončení na základě tzv. závěrečných zpráv;
- kontrola hospodaření s finančními prostředky přidělenými na řešení projektu, tj. zda se utrácejí účelně a v souladu s příslušnými předpisy a požadavky;
- spolupráce se zahraničními vědeckými orgány a institucemi, zejména se členskými zeměmi Evropského společenství.

4.1.1 | Oborové komise a panely GA ČR

Oborové komise zajišťují přijímání, posouzení a hodnocení návrhu projektů základního výzkumu. Byly ustaveny pro tyto obory:

1. Technické vědy
2. Vědy o neživé přírodě
3. Lékařské a biologické vědy
4. Společenské a humanitní vědy
5. Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

Tyto obory se dále dělí na tzv. panely:

(Dne 7. března 2013 GA ČR přistoupila ke zpřesnění náplně panelů P102, P108, P402 a P403. Uchazeč by neměl volit panely pouze podle jejich názvu, ale měl by se seznámit s jejich náplní.)

1. Technické vědy

- P101 Strojírenství
- P102 Elektrotechnika a elektronika
- P103 Kybernetika a zpracování informace
- P104 Stavební materiály, architektura
- P105 Stavební mechanika a konstrukce, mechanika tekutin
- P106 Technická chemie
- P107 Materiály a metalurgie
- P108 Materiálové vědy a inženýrství

2. Vědy o neživé přírodě

- P201 Matematika
- P202 Informatika
- P203 Jaderná a částicová fyzika, fyzika plazmatu a nízkých teplot
- P204 Fyzika kondenzovaných látek a materiálů
- P205 Biofyzika, makromolekulární fyzika a optika
- P206 Analytická chemie – chemická a strukturní analýza atomárních, molekulárních a (bio)molekulárních systémů
- P207 Chemické a biochemické přeměny
- P208 Chemická fyzika a fyzikální chemie
- P209 Astronomie a astrofyzika, fyzika atmosféry, meteorologie, klimatologie a hydrologie, fyzická geografie
- P210 Geofyzika, geochemie, geologie a mineralogie, hydrogeologie

3. Lékařské a biologické vědy

- P301 Genetika, experimentální onkologie, lékařská biochemie, metabolismus a výživa
- P302 Morfologické obory, mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
- P303 Fyziologické obory, farmakologie, neurovědy a toxikologie
- P304 Klinický a preklinický výzkum, experimentální medicína
- P305 Molekulární, buněčná, strukturní a vývojová biologie a bioinformatika

4. Společenské a humanitní vědy

- P401 Filosofie, teologie, religionistika
- P402 Ekonomické vědy, makroekonomie, mikroekonomie, ekonometrie, kvantitativní metody v ekonomii
- P403 Podnikové vědy, finance, administrativa, správa
- P404 Sociologie, demografie, sociální geografie a mediální studia
- P405 Archeologie a starší dějiny (do roku 1780)
- P406 Lingvistika a literární vědy
- P407 Psychologie, pedagogika
- P408 Právní vědy, politologie
- P409 Estetika, hudební vědy a vědy o umění
- P410 Moderní dějiny (od roku 1780) a etnologie

5. Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

- P501 Fyziologie a genetika rostlin, rostlinolékařství
- P502 Fyziologie a genetika živočichů, veterinární lékařství
- P503 Potravinářství, ekotoxikologie a environmentální chemie
- P504 Péče o krajinu, lesnictví a půdní biologie, ekologie ekosystémů
- P505 Ekologie živočichů a rostlin
- P506 Botanika a zoologie

4.1.2 | Typy grantových projektů

GA ČR poskytuje účelovou podporu na řešení grantových projektů v rámci skupin grantových projektů:

- Standardní grantové projekty (GA)
- Doktorské grantové projekty (GD)
- Postdoktorské grantové projekty (GP)
- Mezinárodní (bilaterální) projekty (GC)
- EUROCORES (GE)
- Projekty excelence (GB)

Standardní grantové projekty (GA)

Standardní grantové projekty jsou zaměřené na základní výzkum. Tento typ projektů GA ČR podporuje od svého vzniku, tj. od roku 1993. Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 11 585 projektů, v celkové výši státní podpory 26,485 mld. Kč.

- Délka trvání projektů je obvykle 2–5 let. Veřejná soutěž na rok 2014 však předpokládá dobu trvání projektů 2 nebo 3 roky.
- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Uchazečem může být kterákoli právnická či fyzická osoba, organizační složka státu nebo územního samosprávného celku, organizační jednotka Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra, zabývající se výzkumem a experimentálním vývojem.

- Veřejná soutěž je vyhlášována obvykle jednou za rok, zpravidla v březnu, hodnotící proces probíhá do podzimu a výsledky veřejné soutěže jsou vyhlášeny před koncem příslušného kalendářního roku.
- Řešitelem může být jedna osoba nebo tým vědeckých pracovníků, a to i napříč institucemi.
- Hlavními kritérii jsou cíle projektu, návrh způsobu řešení, návrh výstupů řešení, zahraniční spolupráce uchazeče, posouzení předchozí spolupráce uchazeče s GA ČR a přiměřenost finančních požadavků.

Finanční prostředky, o které se v roce 2013 soutěží

Období	Výše podpory
2014	650 000 tis. Kč
2015	660 000 tis. Kč
2016	670 000 tis. Kč
Celkem	1 980 000 tis. Kč

Graf č. 8 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 2 870 053 tis. Kč)

GA ČR | GA – Standardní grantové projekty Veřejná soutěž SGA02012GA-ST



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Doktorské grantové projekty (GD)

Doktorské grantové projekty jsou určeny pro podporu projektů základního výzkumu studentů doktorského studia se zřetelem na posílení mezinárodní spolupráce realizované výměnou pracovníků, jedná se tedy o podporu a koordinaci vědecké činnosti v rámci doktorského studia a multidisciplinarity a spolupráce mezi institucemi. Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 129 projektů, v celkové výši státní podpory 1,208 mld. Kč. Tento typ projektů GA ČR podporovala od roku 2003; v současné době GA ČR od další podpory této aktivity ustupuje a nové výzvy v současnosti nevyhlašuje. Od roku 2013 dále již v rozpočtu nejsou pro tuto skupinu grantových projektů vyčleněny žádné prostředky.

- Délka trvání projektů je max. 4 roky.
- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Hlavními kritérii hodnocení návrhů projektů je vysoká vědecká kvalita a kvalita doktorského studijního programu.

Postdoktorské grantové projekty (GP)

Jedná se o typ projektů základního výzkumu určených pro mladé začínající vědce do 35 let s ukončeným doktorským studiem, maximálně však 4 roky od získání doktorátu. Tento typ projektů GA ČR podporuje od roku 1997. Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 1 941 projektů, v celkové výši státní podpory 1,785 mld. Kč.

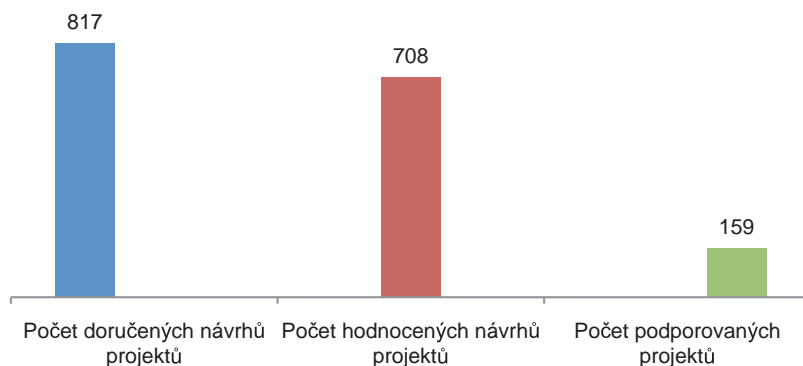
- Délka trvání projektu je 2–3 roky.
- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Řešitelem může být jedna osoba, nebo tým až celkem tři vědeckých pracovníků z jedné instituce.
- Veřejná soutěž je vyhlašována obvykle jednou za rok, zpravidla v březnu, hodnotící proces probíhá do podzimu a výsledky veřejné soutěže jsou vyhlášeny před koncem příslušného kalendářního roku.
- Hlavními kritérii jsou cíle projektu, návrh způsobu řešení, návrh výstupů řešení, zahraniční spolupráce uchazeče, posouzení předchozí spolupráce uchazeče s GA ČR a přiměřenost finančních požadavků.

Finanční prostředky, o které se v roce 2013 soutěží

Období	Výše podpory
2014	91 000 tis. Kč
2015	92 000 tis. Kč
2016	93 000 tis. Kč
Celkem	276 000 tis. Kč

Graf č. 9 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 302 667 tis. Kč)

GA ČR | GP – Postdoktorské projekty Veřejná soutěž SGA02012GA1PD



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Mezinárodní (bilaterální) projekty (GC)

Mezinárodní grantové projekty jsou zaměřeny na podporu projektů základního výzkumu na základě bilaterální kooperace vědců a vědeckých týmů ve spolupráci s různými zahraničními grantovými institucemi: Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), National Research Foundation of Korea (NRF) a National Science Council of Taiwan (NSC). Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 75 projektů, v celkové výši státní podpory 0,227 mld. Kč.

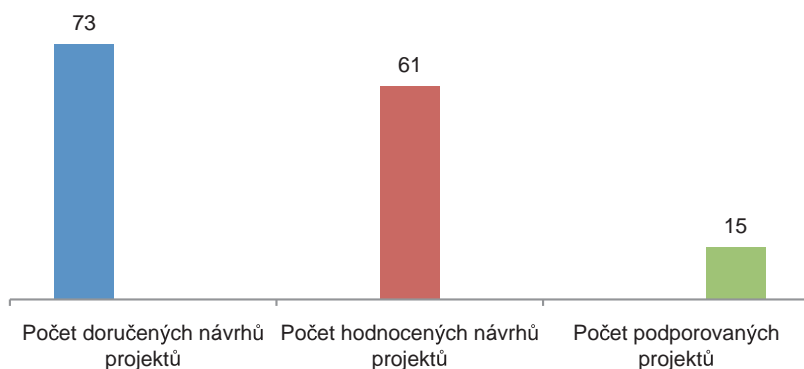
- Podmínkou udělení bilaterálního projektu od GA ČR je jeho udělení v partnerské zemi, tj. grant je uchazečům udělen za podmínky, že jeho udělení schválí oba národní poskytovatelé.
- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Délka trvání projektů je 2–3 roky.
- V ČR je tento typ soutěže vyhlášován vždy jednou za rok, zpravidla v březnu, hodnotící proces probíhá do podzimu a termín vyhlášení výsledků je závislý na termínu schválení projektu v partnerské zemi.
- Každý národní poskytovatel financuje aktivity týkající se části řešení projektu v rámci svého teritoria.

Finanční prostředky, o které se v roce 2013 soutěží

Období	Výše podpory
2014	19 000 tis. Kč
2015	20 000 tis. Kč
2016	21 000 tis. Kč
Celkem	60 000 tis. Kč

Graf č. 10 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 71 974 tis. Kč)

GA ČR | GC – Mezinárodní projekty Veřejná soutěž SGA02011GA1GC



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

EUROCORES (GE)

Projekty, kde se jedná o podporu účasti v mezinárodních programech Eurocores, koordinovaných European Science Foundation, formou mezinárodní spolupráce vědeckých týmů v rámci tematicky vymezených oblastí (tematických podprogramů). Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 26 projektů, v celkové výši státní podpory 0,104 mld. Kč. Tento typ projektů GA ČR podporovala od roku 2003; v současné době GA ČR od další podpory této aktivity ustupuje a nové výzvy v současnosti nevyhlašuje. Od roku 2014 dále již v rozpočtu nejsou pro tuto skupinu grantových projektů vyčleněny žádné prostředky.

- Koordinaci hodnocení návrhů projektů i hodnocení běžících projektů zajišťuje ESF (European Science Foundation).
- Minimální počet spolupracujících vědeckých týmů je konkretizován ve vyhlášení tematického podprogramu (většinou je požadována spolupráce minimálně 3 vědeckých týmů).

- Projekty jsou v rámci jednotlivých podprogramů financovány členskými organizacemi – národními poskytovateli (NP) v členských zemích.
- Jednotliví NP financují pouze části společných projektů ESF řešené subjekty (jednotlivci nebo vědeckými týmy) dané země.
- Pro stanovení podmínek poskytnutí finanční podpory subjektům dané země jsou rozhodující právní normy, interní pravidla a předpisy, kterými se řídí příslušný NP.
- V případě České republiky je pro vyhlášené tematické podprogramy národním poskytovatelem Grantová agentura České republiky.
- Doba trvání grantového projektu EUROCORES je většinou 36 měsíců.

Projekty na podporu excelence v základním výzkumu (GB)

Projekty, které jsou zaměřeny na špičkový základní výzkum, pro jehož uskutečnění nelze vytvořit podmínky v rámci existujících skupin grantových projektů GA ČR. Tento typ projektů GA ČR podporuje od roku 2011. Vzhledem k tomu, že byla skupina grantových Projektů na podporu excelence v základním výzkumu zahájena teprve v roce 2012, podle informací z CEP nebyl dosud agenturou podpořen žádný projekt, který by byl již ukončen.

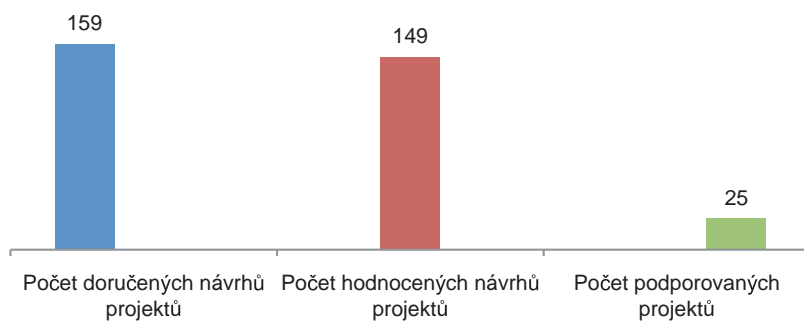
- Jedná se o novou skupinu projektů, jejichž hlavním cílem je podpora excelence v základním výzkumu, rozvíjení multidisciplinarity v základním výzkumu a spolupráci nejméně dvou vědeckých institucí v ČR.
- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Předpokládané délka trvání projektu je 5 let.
- Hlavními kritérii v této veřejné soutěži je multidisciplinarita, vědecká hodnota a kvalita podaného návrhu projektu, shoda návrhu projektu se základními charakteristikami projektů excelence, cíle projektu, návrh způsobu řešení, návrh výstupů řešení, zahraniční spolupráce uchazeče, posouzení předchozí spolupráce uchazeče s GA ČR a přiměřenost finančních požadavků. Hodnocení návrhů projektů provádějí oborové komise podle zákona a Statutu GA ČR.
- Veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na podporu grantových projektů na podporu excelence v základním výzkumu byla vyhlášena poprvé v roce 2011 se zahájením poskytování podpory v roce 2012. Po vyhodnocení průběhu řešení projektů na podporu excelence v základním výzkumu po 2 letech trvání byl obnoven cyklus vyhlášením další veřejné soutěže v dubnu 2013 se zahajováním poskytování podpory v roce 2014.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu řešení skupiny grantových projektů

Období	Výše podpory
2012	310 575 tis. Kč
2013	389 209 tis. Kč
2014	483 479 tis. Kč
2015	483 479 tis. Kč
2016	483 479 tis. Kč
2017	483 479 tis. Kč
2018	483 479 tis. Kč
Celkem	3 117 179 tis. Kč

Graf č. 11 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 2 316 685 tis. Kč)

GA ČR | GB – Projekty na podporu excelence v základním výzkumu Veřejná soutěž SGA02012GA-GB



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

4.1.3 | Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení	Datum uzávěrky	Vyhlášení výsledků
GA	7. 3. 2013	18. 4. 2013	13. 12. 2013
GB	9. 4. 2013	22. 5. 2013	13. 12. 2013
GC	7. 3. 2013	18. 4. 2013	13. 12. 2013
GP	7. 3. 2013	18. 4. 2013	13. 12. 2013

4.1.4 | Kontakty a doplňující informace

Grantová agentura České republiky

Evropská 2589/33b, 160 00 Praha 6

Telefon: +420 227 088 841

E-mail: info@gacr.cz

Užitečné odkazy

<http://www.gacr.cz/>

<http://www.isvav.cz/>

<http://www.gacr.cz/category/zajemci/verejne-souteze/>

4.2 | Technologická agentura ČR (TA ČR)

Technologická agentura ČR je organizační složkou státu, která byla zřízena v roce 2009 zákonem č. 130/2002 Sb. a svoji činnost zahájila v roce 2010. TA ČR centralizuje státní podporu aplikovaného výzkumu a vývoje, která byla do té doby roztržena mezi velký počet poskytovatelů.

Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 597 projektů, v celkové výši státní podpory 8,988 mld. Kč.

TA ČR zejména zabezpečuje:

- přípravu, realizaci a implementaci programů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací včetně programů pro potřeby státní správy, veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích na podporu projektů a zadávání veřejných zakázek;
- hodnocení a výběr návrhů programových projektů;
- poskytování účelové podpory na řešení programových projektů na základě smluv o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory;
- kontrolu plnění smluv o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory a čerpání účelové podpory;
- hodnocení a kontrolu průběhu řešení a plnění cílů programových projektů a kontrolu jimi dosažených výsledků;
- podporu spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a soukromým sektorem a podílové financování programových projektů.

V roce 2013 jsou řešeny projekty v těchto programech:

- Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje ALFA
- Program veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy BETA
- Program na podporu aplikovaného společenskovedního výzkumu a experimentálního vývoje OMEGA
- Centra kompetence

4.2.1 | Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje ALFA 2011–2016 (TA)

Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 503 projektů, v celkové výši státní podpory 4,786 mld. Kč.

Hlavním cílem programu je výrazné zvýšení množství a kvality nových poznatků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti progresivních technologií, materiálů a systémů, energetických zdrojů, ochrany a tvorby životního prostředí a udržitelného rozvoje dopravy, které budou aplikovatelné v podobě inovací. Tyto poznatky povedou následně k posílení výkonnosti ekonomických subjektů, růstu konkurenceschopnosti hospodářství

a společnosti České republiky a ke zvýšení kvality života jejích obyvatel prostřednictvím rozvoje progresivních technologií ve vyjmenovaných oblastech.

*Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu
(skutečné výdaje v jednotlivých letech se liší od původně schválených podle možností státního rozpočtu)*

Období	Výše podpory
2011	817 000 tis. Kč
2012	1 541 000 tis. Kč
2013	1 650 000 tis. Kč
2014	1 450 000 tis. Kč
2015	1 200 000 tis. Kč
2016	900 000 tis. Kč
Celkem	7 558 000 tis. Kč

Program byl koncipován na šestileté období (2011–2016), během něhož by mělo být rozděleno celkem 7,5 mld. Kč. První veřejná soutěž byla vyhlášena 24. března 2010, v pořadí druhá veřejná soutěž byla vyhlášena 20. července 2011. Třetí a poslední veřejná soutěž Programu Alfa byla vyhlášena 6. června 2012.

Program ALFA je rozdělen do 3 podprogramů:

- Progresivní technologie, materiály a systémy
- Energetické zdroje a ochrana a tvorba životního prostředí
- Udržitelný rozvoj dopravy

4.2.2 | Program veřejných zakázek ve VaVal pro potřeby státní správy BETA 2012–2016 (TB)

Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 27 projektů, v celkové výši státní podpory 0,089 mld. Kč.

Cílem programu je zdokonalení současných praxí, metodik, regulačních mechanismů, dozorových činností, stejně jako získání nových poznatků, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů, které budou určeny pro výkon státní správy a povedou k vyšší inovativnosti, tj. ke zvýšení kvality, dovolující zvýšit udržitelnost a prosaditelnost, a též i ke zvýšení hospodárnosti této činnosti.

Program podporuje zejména vytváření různých modelů, novel právních norem a strategií pro aktuální politiku státu, v národním i evropském kontextu (např. hospodářskou či

sociální). Součástí očekávaných výsledků je také návrh metod vyhodnocování účinnosti těchto politik a strategií k získání zpětné vazby a tvorba podkladů pro budoucí směřování politik v rámci zkvalitnění výkonu státní správy a efektivní alokace veřejných prostředků.

Specifické cíle programu jsou vzhledem k průřezovosti programu členěny dle potřeb příslušných orgánů státní správy. Cíle jednotlivých projektů budou jasně definovány v zadávací dokumentaci vyhlašovaných zakázek.

Vláda České republiky schválila usnesením ze dne 30. ledna 2013 č. 75 návrh na změnu v programu BETA. TA ČR bude v programu BETA od 31. ledna 2013 zadávat veřejné zakázky pro následující orgány státní správy:

- **Potřeby Českého báňského úřadu**

Cílem je získání nových vědecky podložených poznatků z oblasti činnosti státní báňské správy, umožňujících řádný výkon vrchního dozoru při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem v plné šíři působnosti Českého báňského úřadu.

- **Potřeby Českého úřadu zeměměřického a katastrálního**

Cílem je získat poznatky, podklady a nástroje pro koncepční a metodickou činnost výkonu státní správy, zajišťované Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním tak, aby mohly být tyto činnosti vykonávány na vysoké odborné úrovni a odpovídaly aktuálnímu stavu poznání.

- **Potřeby Ministerstva dopravy**

Cílem je získat podklady, poznatky pro koncepční, metodickou, rozhodovací a kontrolní činnost a výkon státní správy, zajišťované Ministerstvem dopravy tak, aby mohly být činnosti vykonávány na vysoké odborné úrovni a aby byly dosaženy takové odborné znalosti, které umožní orgánům státní správy získávat, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti, potřebné pro zajištění udržitelného rozvoje dopravy.

- **Potřeby Ministerstva práce a sociálních věcí**

Cílem je rozšiřování socioekonomické poznatkové základny v oblasti nových faktorů ovlivňujících systémy sociální ochrany obyvatelstva a kvalitu pracovního života, sociálních dopadů integrace ČR do evropských a globálních struktur, sociálně ekonomických dopadů stárnutí populace, české sociální a rodinné politiky a efektivnosti a kvality trhu práce.

- **Potřeby Ministerstva průmyslu a obchodu**

Cílem je zkvalitnit podklady a nástroje pro koncepční, metodickou, rozhodovací a dozornou činnost a výkon státní správy, zajišťovanou Ministerstvem průmyslu a obchodu tak, aby mohly být tyto činnosti vykonávány na vysoké odborné úrovni a odpovídaly aktuálnímu stavu poznání. Předpokládané oblasti, ve kterých budou výzkumné potřeby předkládány, zahrnují oblasti v gesci MPO, zejména průmyslovou politiku, energetiku, podporu podnikání či mezinárodní obchod.

- Potřeby Ministerstva pro místní rozvoj**

Cílem je zkvalitnit metodické, legislativní i rozhodovací činnosti ústředního správního úřadu ve věcech regionální politiky, cestovního ruchu, územního plánování a bydlení, a to zejména ve vztahu k přípravě nových strategických materiálů Ministerstva pro místní rozvoj, jako je Strategie regionálního rozvoje, Národní rozvojový plán, Národní strategický referenční rámec a Politika územního rozvoje.
- Potřeby Ministerstva vnitra**

Cílem je zdokonalení současných praxí, metodik, získávání nových poznatků, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů, které budou výhradně určeny pro výkon Ministerstva vnitra, a povedou ke zkvalitnění, inovativnosti a též i ke zvýšení hospodárnosti.
- Potřeby Ministerstva zahraničních věcí**

Cílem je získání nových poznatků směřujících k formulaci doporučení pro rozhodování státní správy v oblasti mezinárodních vztahů a zahraniční politiky ČR. Důraz bude kladen na oblast tvorby a prosazování státních zájmů, evropskou i mimoevropskou zahraniční politiku včetně její bezpečnostní, energetické, rozvojové, hospodářské a kulturní dimenze. Cílem bude také dosažení větší administrativní efektivity.
- Potřeby Ministerstva životního prostředí**

Cílem programu v oblasti životního prostředí je získání odborných podkladů pro zdokonalení metodik, hodnocení změn životního prostředí, dozorových činností a získání nových poznatků, dovedností a postupů, které budou určeny pro zvýšení kvality a efektivity výkonu státní správy a správních úřadů a povedou ke zkvalitnění rozhodovacích, hodnotících a řídicích procesů při výkonu jejich činnosti.
- Potřeby Státního úřadu pro jadernou bezpečnost**

Cílem je získat poznatky, podklady a nástroje pro koncepční, metodickou, rozhodovací a dozornou činnost a výkon státní správy, zajišťovanou Státním úřadem pro jadernou bezpečnost tak, aby mohly být tyto činnosti vykonávány na vysoké odborné úrovni a odpovídaly aktuálnímu stavu poznání. Zejména v poslední době je kladen zvláštní důraz na trvalé zvyšování jaderné bezpečnosti jaderných zařízení provozovaných na území členských států EU.
- Potřeby dalších poskytovatelů v oblasti realizace programů výzkumu a vývoje**

Cílem je získání nových poznatků, podkladů a nástrojů pro koncepční, metodickou, hodnotící a kontrolní činnost za účelem zkvalitnění procesu podpory aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v České republice. Uvedený cíl povede ke zvýšení kvality rozhodovacích, hodnotících a kontrolních procesů při výkonu činností poskytovatelů účelové podpory výzkumu a vývoje.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2012	80 000 tis. Kč
2013	134 500 tis. Kč
2014	150 500 tis. Kč
2015	150 500 tis. Kč
2016	124 500 tis. Kč
Celkem	640 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

V průběhu každého kalendářního roku až do roku 2015 včetně proběhne identifikace výzkumných potřeb ústředních orgánů státní správy. První identifikace výzkumných potřeb a navazující vyhlášení výzev k předkládání nabídek proběhla v roce 2011. Od roku 2012 dochází k průběžnému vyhlášení výzev k předkládání nabídek.

Vybrané výzkumné potřeby slouží jako základ pro zpracování zadávací dokumentace k veřejným zakázkám ve výzkumu, vývoji a inovacích (dále jen „veřejná zakázka“), které budou vyhlášovány po celou dobu trvání programu.

Délka řešení projektů v programu BETA je od roku 2013 stanovena na 6 až 36 měsíců.

Podpora, její druh a velikost

Výše nákladů projektu je omezena prostředky programu a prostředky přidělenými danému orgánu státní správy. Způsobilé náklady projektu budou vzhledem k výběru pomoci veřejných zakázek hrazeny ze 100 %. Podpora bude poskytována postupně, pomocí zálohového financování po etapách. Celková částka bude doplacena až po řádném zhodnocení ukončeného projektu. Celkový rozpočet programu je na celou dobu trvání 640 mil. Kč. Pro rok 2013 je vyčleněno 134,5 mil. Kč a pro rok 2014 pak 150,5 mil. Kč.

Příjemci podpory

Projekty v programu BETA mohou předkládat podniky i výzkumné organizace, které splní definici uchazeče dle § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 130/2002 Sb. a definici dodavatele uvedenou v § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb.

4.2.3 | Program na podporu aplikovaného společenskovo- vědního VaV OMEGA 2012–2017 (TD)

Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 46 projektů, v celkové výši státní podpory 0,084 mld. Kč.

Hlavním cílem programu je posílení výzkumných aktivit v oblasti aplikovaných společenských věd a uplatnění výsledků těchto aktivit pro zvýšení konkurenceschopnosti České republiky, zvýšení kvality života jejich obyvatel a vyvážený socio-ekonomický rozvoj společnosti.

Cílem realizace programu bude zvýšit množství aplikací společenskovo-
vědního výzkumu a vývoje v praxi a vytvořit výsledky, které umožní:

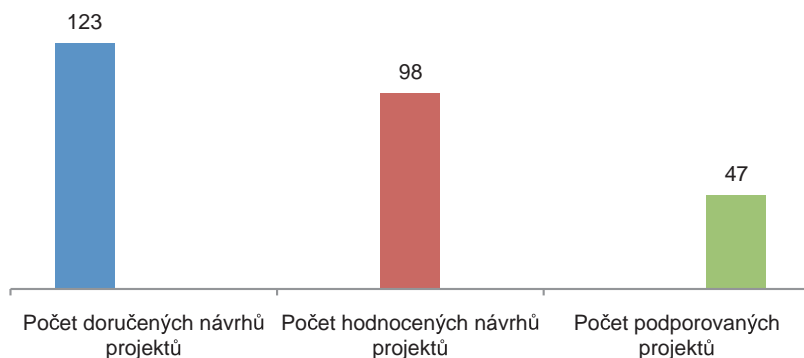
- Vytvořit a zavést nové postupy pro zefektivnění využitelnosti stávajících veřejných politik na centrální, krajské i místní úrovni; připravit a zajistit nové postupy pro zavedení a uplatňování nových veřejných politik v ČR, v kontextu realizace společných politik EU.
- Vytvořit a zavést nové postupy pro prosazení a uskutečňování českých veřejných zájmů.
- Připravit a zavést nové postupy pro cílený rozvoj ČR a jejich regionů, pro posílení její pozice v EU v rámci probíhajícího evropského integračního procesu.
- Vypracovat a zavést nové postupy a metody pro analýzu a vyhodnocení sociálních, ekonomických problémů a jejich dopadů na udržitelný rozvoj společnosti, dopadů sociálně-ekonomického rozvoje společnosti na životní prostředí.
- Vytvořit a zavést nové postupy, vyvinout nové metody a systémy pro hodnocení dopadů státních zásahů na hospodářský a společenský vývoj.
- Vyvinout nové postupy a systémy pro predikci ekonomického vývoje a zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR v rámci globalizovaného prostředí, pro sledování a analýzu dopadů regulace bankovních a finančních trhů v ČR.
- Připravit a zavést nové postupy a metody pro omezení negativních dopadů probíhajících sociálně stratifikačních procesů v české společnosti a pro zmírnění vznikajících sociálních nerovností.
- Vypracovat a zavést nové postupy a metody pro omezení negativních dopadů demografického vývoje v ČR.
- Vytvořit a zavést nové postupy, metody a systémy pro rozvoj lidského kapitálu a pro zefektivnění stávajícího systému vzdělávání v ČR.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2012	51 500 tis. Kč
2013	51 500 tis. Kč
2014	51 500 tis. Kč
2015	51 500 tis. Kč
2016	51 500 tis. Kč
2017	51 500 tis. Kč
Celkem	309 000 tis. Kč

Graf č. 12 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 83 666 tis. Kč)

TA ČR | TD – OMEGA Veřejná soutěž STA02012O0004



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Doba trvání projektu

Doba trvání programu OMEGA se předpokládá v letech 2012 až 2017, tj. 6 let. Minimální délka řešení projektů v tomto programu je stanovena na 12 měsíců a maximální délka řešení na 24 měsíců. První veřejná soutěž do programu Omega proběhla v roce 2012, další veřejné soutěže jsou plánovány v letech 2013 a 2015.

Podpora, její druh a velikost

Podpora bude poskytována formou dotace právnickým osobám nebo formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstev zabývajících se VaV.

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý programový projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle Rámce a Nařízení Komise. Maximální míra podpory na jeden projekt v průměru za všechny příjemce dohromady činí 80 % celkových uznaných nákladů. Tato míra je platná i pro projekt realizovaný pouze výzkumnou organizací. Minimální podíl prostředků ve výši 20 %, které musí příjemce a další účastníci projektu společně vynaložit na dofinancování projektu, by měl motivovat příjemce podpory k efektivnějšímu využití veřejné podpory při realizaci projektu. Příjemci podpory, s výjimkou výzkumných organizací, musí uvedených 20 % prostředků nutných na spolufinancování hradit ze soukromých zdrojů. Výzkumné organizace mohou tyto prostředky na spolufinancování hradit také z veřejných prostředků institucionální povahy.

Maximální částka finanční podpory vynaložená na jeden projekt se omezuje na 3 miliony Kč. Maximální míry podpory pro aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie příjemců jsou uvedeny v následujících tabulkách:

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u aplikovaného výzkumu

Míra podpory	MP	SP	VP	VO
Zohlednění příplatků MSP	70 %	60 %	50 %	100 %
Spolupráce s VO	80 %	75 %	65 %	100 %

Při respektování omezení maximální míry podpory na projekt ve výši 80%.

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u experimentálního vývoje

Míra podpory	MP	SP	VP	VO
Zohlednění příplatků MSP	45 %	35 %	25 %	100 %
Spolupráce s VO	60 %	50 %	40 %	100 %

Při respektování omezení maximální míry podpory na projekt ve výši 80%.

Příjemci podpory

Příjemci podpory na projekt podle zákona a Rámce mohou být:

- Podniky – právnické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.
- Výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle Rámce a Zákona a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z veřejných i neveřejných prostředků institucionální povahy.

4.2.4 | Program Centra kompetence 2012–2019 (TE)

Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno 21 projektů, v celkové výši státní podpory 4,030 mld. Kč.

Na začátku roku 2013 byl program Centra kompetence upraven. Návrh změn v programu Centra kompetence byl schválen usnesením vlády ze dne 27. února 2013 č. 146.

Hlavním cílem programu je zvýšení konkurenceschopnosti ČR v progresivních oborech s vysokým potenciálem pro uplatnění výsledků VaV v inovacích. Ve vazbě na hlavní cíl programu, kterým je zvýšení konkurenceschopnosti ČR, program stimuluje vytvoření a činnosti takových center výzkumu, vývoje a inovací, která budou inovativní, konkurenceschopná, dlouhodobě udržitelná, budou mít tržní potenciál a ve kterých budou soustředěny výzkumné a aplikační kapacity z veřejného a soukromého sektoru.

Změny v programu Centra kompetence reflektují poznatky získané v první veřejné soutěži a nově zapracovávají Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, schválené usnesením vlády ze dne 19. července 2012 č. 552.

Mezi dílčí cíle programu patří:

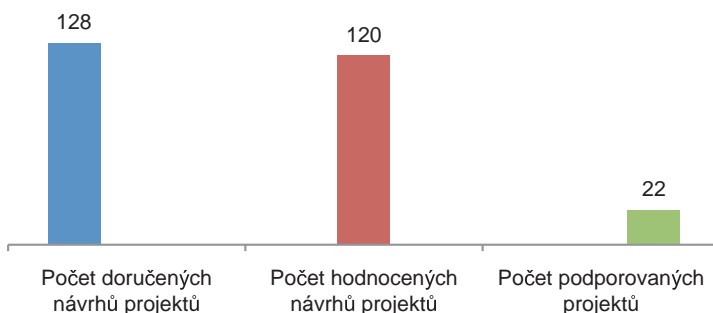
- posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací a podniků ve VaVal
- vytvoření prostřednictvím strategických partnerství výzkumné a podnikové sféry, vzniklých pro dosažení pokroku ve VaV a pro implementaci jeho výsledků
- posílení interdisciplinaritativity VaV
- vytvoření podmínek pro rozvoj lidských zdrojů ve VaVal, zejména s důrazem zapojení začínajících výzkumných pracovníků ve věku do 35 let včetně studentů, podílejících se na projektu
- vytvoření podmínek pro horizontální mobilitu výzkumných pracovníků
- naplňování Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které jsou v souladu s hlavním cílem programu Centra kompetence a s jeho zaměřením
- udržitelnost strategické výzkumné agendy v centrech nejméně pět let po skončení projektu.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2012	447 000 tis. Kč
2013	498 000 tis. Kč
2014	812 000 tis. Kč
2015	740 000 tis. Kč
2016	950 000 tis. Kč
2017	950 000 tis. Kč
2018	950 000 tis. Kč
2019	950 000 tis. Kč
Celkem	6 297 000 tis. Kč

Graf č. 13 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 4 270 197 tis. Kč)

TA ČR | TE – Centra Kompetence Veřejná soutěž STA02012CK



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Doba trvání projektu

Délka trvání projektu je stanovena na nejméně 4 roky a musí skončit nejpozději v roce 2019. Doba trvání programu je 8 let (2012–2019). V roce 2011 byla vyhlášena dvoustupňová veřejná soutěž. Po jejím vyhodnocení došlo ke změně programu a další veřejná soutěž, která bude také poslední, bude vyhlášena jako jednostupňová.

Podpora, její druh a velikost

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý programový projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle Rámce a Nařízení Komise. Bez ohledu na typ příjemce je maximální míra podpory na jeden

projekt stanovena ve výši 70 % celkových uznaných nákladů. Minimální podíl neveřejných prostředků, které musí příjemce a další účastníci projektu společně vynaložit na realizaci projektu, je 30 %.

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u aplikovaného výzkumu

Míra podpory	MP	SP	VP	VO
Zohlednění příplatků MSP	70 %	60 %	50 %	100 %
Spolupráce s VO	80 %	75 %	65 %	100 %

Při respektování omezení maximální míry podpory na projekt ve výši 70%.

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u experimentálního vývoje.

Míra podpory	MP	SP	VP	VO
Zohlednění příplatků MSP	45 %	35 %	25 %	100 %
Spolupráce s VO	60 %	50 %	40 %	100 %

Při respektování omezení maximální míry podpory na projekt ve výši 70%.

Příjemci podpory

Podporována budou především ta centra, která budou naplňovat Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Příjemci podpory na projekt podle Zákona, Nařízení Komise a Rámce mohou být:

- Podniky – právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost.
- Výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle Zákona a které řeší projekt ve spolupráci s dalšími účastníky, z nichž nejméně tři musí být nezávislé podniky.
- Podnik nebo výzkumná organizace založená společně nejméně třemi nezávislými podniky podle Nařízení Komise a nejméně jednou výzkumnou organizací za účelem dosažení společných cílů ve VaVal.

Příjemci mohou být pouze podniky, které řeší projekt ve spolupráci s dalšími účastníky, z nichž musí být nejméně dva nezávislé podniky a jedna výzkumná organizace. Dalším účastníkem projektu může být v souladu s § 2 odst. 2 písm. j) zákona výzkumná organizace nebo podnik, jehož činnost je vymezena v návrhu projektu a s nímž příjemce uzavřel smlouvu o jeho účasti na řešení projektu.

Příjemce podpory je vždy organizace s právní subjektivitou, která se uzavřením smlouvy o poskytnutí podpory (na centrum = projekt programu) zavazuje ke splnění všech závazků týkajících se podpořeného centra (a to i závazků po ukončení podpory projektu). Povinnosti dalších účastníků jsou ošetřeny ve smlouvě o spolupráci mezi příjemcem a dalšími účastníky.

4.2.5 | Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení	Datum uzávěrky	Vyhlášení výsledků
TB	Dochází k vyhlášení výzev k předkládání nabídek v průběhu roku 2013 formou veřejných zakázek		
TA	17. 1. 2013	6. 3. 2013	14. 6. 2013
TA	28. 3. 2013	20. 5. 2013	22. 11. 2013

4.2.6 | Kontakty a doplňující informace

Technologická agentura České republiky

Hadovka Office Park, Evropská 2589/33b, 160 00 Praha 6

Telefon: +420 234 611 111

E-mail: info@tacr.cz,

Užitečné odkazy

<http://www.tacr.cz/>

<http://www.tacr.cz/programy-ta-cr/program-alfa/>

<http://www.tacr.cz/programy-ta-cr/program-beta/>

<http://www.tacr.cz/programy-ta-cr/program-omega/>

<http://www.tacr.cz/programy-ta-cr/centra-kompetence/>

4.3 | Ministerstvo kultury (MK)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem kultury podpořeno 716 projektů, v celkové výši státní podpory 2,434 mld. Kč. V roce 2013 probíhá tento program:

4.3.1 | Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI 2011–2017 (DF)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem kultury podpořeno v rámci Programu NAKI 106 projektů, v celkové výši státní podpory 1,740 mld. Kč.

Hlavním cílem navrhovaného Programu je přispět k tomu, aby veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti národní a kulturní identity přinášely konkrétní ekonomický či jiný společenský přínos z jejich realizace. Hlavní cíl Programu je naplňován prostřednictvím výsledkově orientovaných dílčích cílů ve vazbě na hlavní tematické priority, jim podřazené tematické priority a vymezení aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity. Program je rozdělen na jednotlivé dílčí cíle dle tematických priorit:

- Kulturní dědictví a národní identita
- Historie a multikulturní společnost
- Technologie, postupy a materiály
- Prostředí pro rozvoj umění a uchování kulturního dědictví

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2012	327 505 tis. Kč
2013	425 000 tis. Kč
2014	425 000 tis. Kč
2015	425 000 tis. Kč
2016	77 665 tis. Kč
2017	97 495 tis. Kč
Celkem	1 908 748 tis. Kč

4.3.2 | Veřejné soutěže

Třetí a poslední veřejná soutěž byla vyhlášena 2. 5. 2012, se zahájením poskytování podpory v roce 2013. V současnosti Ministerstvo kultury pracuje na navazujícím programu.

4.3.3 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1, 118 11 Praha 1

Odbor výzkumu a vývoje

Úřadovna v Praze 7 – Dukelských hrdinů 47

Tel.: +420 224 301 430

E-mail: martina.dvorakova@mkcr.cz

Užitečné odkazy

<http://www.mkcr.cz>

<http://www.mkcr.cz/vyzkum-a-vyvoj/default.htm>

4.4 | Výzkumné programy Ministerstva obrany (MO)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem obrany podpořeno 709 projektů, v celkové výši státní podpory 4,447 mld. Kč. V roce 2013 ministerstvo obrany vyhláší výzvu v tomto programu:

4.4.1 | Program Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace 2011–2017 (OF)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem kultury podpořeno v rámci Programu OF 27 projektů, v celkové výši státní podpory 0,439 mld. Kč

Cílem Programu je systematický rozvoj oblasti obranného VaVal a získání nových znalostí, jejich využití v praxi a dosažení takové znalostní úrovně, která umožní získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti potřebné pro zajištění obranyschopnosti a specifických aspektů bezpečnosti státu a dosažení operačních schopností, které ozbrojené síly ČR potřebují získat k plnění úkolů vyplývajících z národních a mezinárodních norem, závazků a politicko-vojenských ambicí ČR do roku 2020.

Řada těchto cílů, závazků a požadavků na operační schopnosti OS ČR přímo či zprostředkovaně vyplývá z výsledků činnosti RTO/NATO (Research and Technology Organization NATO). Hlavním úkolem RTO/NATO je provádět a podporovat výzkum a výměnu informací mezi členskými státy Aliance k podpoře VaVal a k efektivnímu využití národních zdrojů vkládaných do této oblasti s cílem zabezpečit vojenské potřeby Aliance, udržet technologickou převahu ve vojenské oblasti a poskytovat nezbytné informace pro přijetí rozhodnutí hlavním funkcionářům NATO.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory*
2011	69 467 tis. Kč
2012	197 928 tis. Kč
2013	315 000 tis. Kč
2014	323 000 tis. Kč
2015	333 000 tis. Kč
2016	270 000 tis. Kč
2017	110 000 tis. Kč
Celkem	1 618 395 tis. Kč

* V daných letech na celý program

Doba trvání projektu

Program byl vyhlášen v roce 2010 na období 7 let, tj. na léta 2011–2017. Projekty Programu, jejichž minimální délka řešení bude 2 roky a maximální 4 roky, budou ukončeny nejpozději k 31. prosinci 2017. Program bude realizován jednotlivými veřejnými zakázkami ve VaVal, které budou v závislosti na aktuálních potřebách resortu Ministerstva obrany opakovaně vyhlašovány na jednotlivé projekty od roku 2010 do roku 2016.

Podpora, její druh a velikost

V rámci Programu bude poskytována účelová podpora na projekty z výdajů státního rozpočtu na VaVal kapitoly MO. Jediným uživatelem výsledků VaVal, realizovaného v rámci Programu, bude stát zastoupený příslušným orgánem státní správy, který své potřeby ve VaVal požaduje realizovat. Podíl účelové podpory na uznaných nákladech bude činit 100%.

Příjemci podpory

V rámci Programu může být uchazečem o účelovou podporu každý subjekt, který splňuje podmínky stanovené zákonem č. 130/2002 Sb. Účelovou podporu v rámci Programu bude možno poskytnout právnickým nebo fyzickým osobám, organizačním složkám a organizačním jednotkám ministerstev, zabývajících se VaVal.

4.4.2 | Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení	Datum uzávěrky	Vyhlášení výsledků
OF	Dochází k vyhlášení výzev k předkládání nabídek v průběhu roku 2013 formou veřejných zakázek		

4.4.3 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo obrany ČR

Odbor řízení programu, výzkumu a vývoje

Náměstí Svobody 471, 160 00 Praha 6

Ing. Milan Bajtoš

Tel. +420 973 214 681

E-mail: bajtosm@army.cz

Užitečné odkazy

www.vyzkum.army.cz

www.army.cz

4.5 | Výzkumné programy Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem průmyslu a obchodu podpořeno 3 161 projektů, v celkové výši státní podpory 39,348 mld. Kč.

V roce 2013 se nepředpokládá, že by MPO vyhlášovalo jakoukoliv veřejnou soutěž na podporu projektů VaVal v rámci účelové podpory. V současnosti je na MPO aktivní Program „TIP“ 2009–2017, ale dle dostupných informací se další veřejné soutěže v programu TIP pro nejbližší období neplánují.

4.5.1 | Program „TIP“ 2009–2017 (FR)

Podle informací z CEP bylo v tomto programu podpořeno 870 projektů, v celkové výši státní podpory 12,427 mld. Kč. Další výzvy vyhlášovány již nebudou. Podle prorůstových opatření vlády, schválených usnesením vlády ze dne 20. 12. 2012 č. 936, se má v dalších letech „realizovat program na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje pro potřeby průmyslu za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR; připravit náhradu programu TIP, případně programu ALFA, s novými pravidly“.

4.5.2 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (MPO)

Na Františku 32, 110 15 Praha 1

Odbor výzkumu, vývoje a offsetových programů

Tel.: +420 224 852 556

E-mail: faltus@mpo.cz

Užitečné odkazy

<http://www.mpo.cz>

<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/vyzkum-a-vyvoj/>

4.6 | Výzkumné programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podpořeno 7 218 projektů, v celkové výši státní podpory 52,161 mld. Kč.

MŠMT v současnosti spravuje tři programy na podporu VaVal. Jedná se o programy NPU I, NPU II a program Informace – základ výzkumu.

4.6.1 | Národní program udržitelnosti I 2013–2020 (LO)

Z programu bude podporován rozvoj a udržitelnost projektů nových evropských center excelence, regionálních a dalších typů výzkumných center vybudovaných v ČR v letech 2007–2013/15 za finanční spoluúčasti Evropského fondu regionálního rozvoje (dále jen „Centra“) a s náklady na vybudování nepřevyšujícími 50 mil. € po ukončení jejich financování z prostředků ze strukturálních fondů. Jedná se tedy o výzkumné kapacity (Centra) podpořené z OP VaVpl – prioritní osy 1 (Centra excelence) a 2 (Regionální výzkumná centra v regionech mimo území hlavního města Prahy) a OP PK.

Samotné vybudování nové infrastruktury z evropských strukturálních fondů nezakládá nárok na přidělení podpory ze státního rozpočtu v rámci tohoto programu. Podpora je určena pouze těm Centřům, která prokáží kvalitu stávající koncepce výzkumu a vývoje a managementu, kvalitní strategii a koncepci svého budoucího rozvoje v příštích 5 letech, prokazující schopnost produkce kvalitních výsledků VaVal.

Podpora bude určena na pokrytí části provozních nákladů Center, na pokrytí části nákladů na reinvestice v Centrech a na pokrytí části mzdových nákladů zaměstnanců a studentů uchazečů a případně dalších účastníků projektu (příjemců podpory v projektech center), kteří se podílejí na řešení projektu.

Řešené projekty budou zaměřeny na podporu projektů jak základního, tak aplikovaného výzkumu a částečně i experimentálního vývoje.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory ze státního rozpočtu	Celková výše podpory
2013	133 270 tis. Kč	266 540 tis. Kč
2014	958 431 tis. Kč	1 916 862 tis. Kč
2015	1 644 766 tis. Kč	3 289 532 tis. Kč
2016	1 400 000 tis. Kč	2 800 000 tis. Kč
2017	1 520 000 tis. Kč	3 040 000 tis. Kč
2018	1 500 000 tis. Kč	3 000 000 tis. Kč
2019	1 200 000 tis. Kč	2 400 000 tis. Kč
2020	500 000 tis. Kč	1 000 000 tis. Kč
Celkem	8 856 467 tis. Kč	17 712 934 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu se předpokládá v letech 2013 až 2020, tj. 8 let. Doba trvání jednoho projektu programu NPU I je maximálně 5 let s tím, že všechny projekty musí ukončeny nejpozději do 31. 12. 2020.

Veřejná soutěž byla vyhlášena poprvé na konci roku 2012 a poskytování podpory bylo zahájeno v roce 2013. Další veřejná soutěž by měla být vyhlášena v roce 2013 a 2015 se zahajováním poskytování podpory v letech 2014 a 2016.

Podpora, její druh a velikost

- Maximální výše podpory na jeden projekt zaměřený na základní výzkum se omezuje na 20 mil. €.
- Maximální výše podpory na jeden projekt zaměřený na aplikovaný výzkum se omezuje na 10 mil. €.
- Maximální výše podpory na jeden projekt zaměřený na experimentální vývoj se omezuje na 7,5 mil. €.

Kromě výše uvedených limitů je přidělení podpory v programu ještě omezeno hranicí 50 % z celkových uznaných nákladů projektu. O celkové míře podpory a její výši rozhoduje poskytovatel na základě výsledků hodnocení návrhu projektů.

Příjemci podpory

Příjemcem podpory může být výlučně výzkumná organizace, která je Centrem a řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky projektu.

4.6.2 | Národní program udržitelnosti II 2013–2020 (LQ)

NPU II je určen pro zajištění udržitelnosti projektů center výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, obsahujících značný podíl velké infrastruktury pro výzkum, experimentální vývoj a inovace (dále jen „velká infrastruktura“), vybudovaných v ČR v letech 2007–2013/2015 z operačních programů evropských strukturálních fondů a s náklady na vybudování převyšujícími 50 mil. € (dále jen „Centra“) po ukončení jejich financování z prostředků ze strukturálních fondů. Jedná se tedy o výzkumné kapacity (Centra) podpořené z OP VaVpl – prioritní osy 1 (Centra excellence) a prioritní osy 2 (Regionální výzkumná centra v regionech mimo území hlavního města Prahy) a OP PK.

Samotné vybudování nové infrastruktury z evropských strukturálních fondů nezakládá nárok na přidělení podpory ze státního rozpočtu v rámci tohoto programu. V rámci programu budou podpořeny projekty, které zajistí udržitelnost vybudovaného Centra tak, aby na konci řešení projektu (po pěti letech) bylo Centrum konkurenceschopné s obdobnými centry v zahraničí a bezvýhradně splňovalo požadavky kladené na projekty velkých infrastruktur a mohlo být tak dále podporováno jako velká infrastruktura. Podpora bude určena na pokrytí části provozních nákladů Centra, na pokrytí části nákladů na reinvestice v Centrech a na pokrytí části mzdových nákladů zaměstnanců a studentů uchazečů a případně dalších účastníků projektu (příjemců podpory v projektech Center), kteří se podílejí na řešení projektu.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory ze státního rozpočtu	Celková výše podpory
2016	1 100 000 tis. Kč	2 200 000 tis. Kč
2017	980 000 tis. Kč	1 960 000 tis. Kč
2018	1 000 000 tis. Kč	2 000 000 tis. Kč
2019	1 300 000 tis. Kč	2 600 000 tis. Kč
2020	2 000 000 tis. Kč	4 000 000 tis. Kč
Celkem	6 380 000 tis. Kč	12 760 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu je stanovena na 5 let od roku 2016 do roku 2020. Podpora je poskytována na řešení jednoho projektu v délce trvání 5 let. Program bude vyhlášen poprvé v roce 2014 se zahájením poskytování podpory v roce 2016.

Podpora, její druh a velikost

Maximální výše podpory v programu se předpokládá ve výši 50% z celkových uznaných nákladů projektu.

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt samostatně podle Rámce. Příjemce a další účastníci projektu společně musí vynaložit na realizaci projektu povinný podíl neveřejných prostředků v rozmezí přibližně od 30 do 60 % (dle výše přiznané podpory).

Příjemci podpory

Každý projekt bude mít pouze jediného příjemce podpory. Příjemcem podpory může být výlučně výzkumná organizace v souladu se zákonem a Rámcem, která je Centrem a řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky projektu. Dalšími účastníky projektu může být jak další výzkumná organizace, tak podnik zabývající se výzkumem.

4.6.3 Informace – základ výzkumu 2013–2017 (LR)

Podle informací z CEP nebyl dosud podpořen žádný projekt v tomto programu.

Program cíleně podporuje zpřístupňování základních elektronických informačních zdrojů nezbytných pro výzkum (EIZ) výzkumným organizacím v ČR, a to prostřednictvím rychle se rozvíjející informační infrastruktury výzkumu. Tato infrastruktura je nezbytná pro primární výzkumné neehospodářské činnosti výzkumných organizací. Program se soustřeďuje na formy účelného využívání zvýhodněných celostátních nebo národních multilicencí a hromadných oborových licencí.

Cíle programu pokrývají komplexní potřeby základního informačního zabezpečení české vědy. Je proto programem podpory informační infrastruktury výzkumu a primárně nemá výzkumný charakter. Jednotlivé projekty však mohou dílčím způsobem podpořit vlastní výzkum nebo vývoj uživatelsky přívětivých nástrojů a služeb pro zpřístupňování EIZ podpořených z Programu, včetně jejich implementace prováděné samotným uchazečem/příjemcem podpory v rámci podpořeného projektu. Projekty mohou být příjemcem podpory realizovány pouze v rámci jeho neehospodářských činností. Jestliže bude v rámci projektu vytvořen výsledek výzkumu, experimentálního vývoje nebo inovací, musí být zveřejněn nejpozději do 1 kalendářního roku od ukončení projektu a poskytnut k využití všem zájemcům za stejných, nediskriminujících podmínek.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2013	123 266 tis. Kč
2014	141 756 tis. Kč
2015	284 610 tis. Kč
2016	327 301 tis. Kč
2017	376 397 tis. Kč
Celkem	1 253 330 tis. Kč

Doba trvání projektu

Program je navrhován pro léta 2013–2017 pro projekty s délkou řešení nejvýše 60 měsíců. Program bude opakovaně vyhlašován formou veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „veřejná soutěž“) zpravidla v ročních intervalech. Realizace projektů, které uspějí ve veřejné soutěži, může být zahájena nejdříve k 1. 1. 2013. Každý projektu musí dosáhnout stanovených cílů a jeho aktivity musí být ukončeny nejpozději k 30. 9. 2017. Čerpání podpory musí být ukončeno nejpozději k 30. 11. 2017.

Podpora, její druh a velikost

Míra podpory je stanovena jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každého příjemce a projekt samostatně. Její maximální hodnota nepřekročí 75 % z celkových uznaných nákladů projektu. Tato maximální povolená výše nesmí být za celou dobu řešení překročena ani u žádného dalšího z účastníků nebo uživatelů výsledků projektu.

Maximální výše podpory na jeden projekt se v souhrnu za celou dobu řešení v Programu omezuje na 580 mil. Kč (v době schvalování Programu odpovídá limitu 20 mil. EUR), pokud poskytovatel při vyhlášení veřejné soutěže limit nesníží zejména s ohledem na aktuální výši disponibilních prostředků Programu.

Příjemci podpory

Příjemcem podpory z Programu se může stát každý uchazeč, který je právnickou osobou se sídlem na území ČR a současně je veřejnou vysokou školou ve smyslu zákona č. 111/1998Sb. je veřejnou výzkumnou institucí, je výzkumnou organizací splňující definici Rámce, je specializovanou knihovnou, jejíž hlavní činností je poskytování knihovnických služeb na národní úrovni v souladu se zvláštním právním předpisem, se samostatnou právní subjektivitou, registrací u Ministerstva kultury ČR, zřízenou ústředním orgánem státní správy a zajišťující ekonomicky výhodné licenční zpřístupnění EIZ výzkumným organizacím na celostátní úrovni.

Příjemce podpory musí dále splňovat všechny podmínky pro poskytnutí podpory na VaV podle Zákona a současně všechny podmínky Programu vyhlášené ve veřejné soutěži.

4.6.4 | Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení	Datum uzávěrky	Vyhlášení výsledků
LO	První VS proběhla 12. 12. 2012 až 5. 2. 2013. Předpokládá se vyhlášení další veřejné soutěže po jednom roce.		
LQ	Předpokládá se vyhlášení veřejné soutěže v průběhu roku 2014.		
LR	Předpokládá se vyhlášení veřejné soutěže na přelomu let 2013 a 2014.		

4.6.5 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

E-mail: posta@msmt.cz

Užitečné odkazy

www.msmt.cz

www.msmt-vyzkum.cz

4.7 | Výzkumné programy Ministerstva vnitra (MV)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem vnitra podpořeno 244 projektů, v celkové výši státní podpory 2,200 mld. Kč.

Na ministerstvu vnitra probíhají v roce 2013 tyto programy:

- Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu
- Program bezpečnostního výzkumu České republiky

4.7.1 | Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015 (VF)

Podle informací z CEP bylo dosud v tomto programu podpořeno 28 projektů, v celkové výši státní podpory 0,399 mld. Kč.

Cílem programu je dosažení takové znalostní, technické a technologické úrovně, která umožní orgánům státní správy, plnící v rámci svěřené působnosti úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva České republiky, navrhnout legislativní a organizační opatření, nové metody a nástroje ke zvýšení bezpečnosti státu a jeho obyvatel; vyvinout moderní systém technických prostředků ke zvýšení účinnosti a efektivnosti procesů krizového řízení a ke zvýšení bezpečnosti kritických infrastruktur.

Program je určen k naplňování konkrétních výzkumných potřeb jednotlivých resortů a ostatních ústředních orgánů státní správy, podílejících se na plnění úkolů v rámci systému vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva ČR. Jediným uživatelem výsledků výzkumu, realizovaného v rámci Programu VF, bude stát, tj. příslušný orgán státní správy, který své výzkumné potřeby požaduje realizovat. Program VF je zajišťován formou veřejných zakázek.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2010	130 000 tis. Kč
2011	170 000 tis. Kč
2012	150 000 tis. Kč
2013	150 000 tis. Kč
2014	100 000 tis. Kč
2015	100 000 tis. Kč
Celkem	800 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání programu je 6 let, od roku 2010 do roku 2015. Optimální doba řešení projektu je stanovena na 3 roky (minimálně 2 roky a maximálně 5 let). Všechny projekty budou ukončeny nejpozději k 31. 12. 2015. První zadávací řízení proběhla ve druhé polovině roku 2009 a další zadávací řízení se uskutečnila v letech 2010, 2011, dosud poslední proběhla roku 2012.

Podpora, její druh a velikost

Jednotlivé projekty budou hrazeny ve výši 100 % uznaných nákladů.

Příjemci podpory

Předpokládá se, že uchazeči o účelovou podporu budou výzkumné organizace a podniky s prokazatelnou praxí a výsledky ve výzkumu a vývoji a s dostatečným počtem výzkumných kapacit.

4.7.2 | Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010–2015 (VG)

Podle informací z CEP bylo dosud v tomto programu podpořeno 102 projektů, v celkové výši státní podpory 1,523 mld. Kč.

Program byl navržen s cílem zvýšit bezpečnost státu a obyvatel prostřednictvím využití aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti identifikace, prevence a ochrany jak proti nezákonným útokům proti obyvatelům, organizacím, systémům, majetku a infrastruktuře České republiky, tak proti přírodním a průmyslovým katastrofám. Výsledkem programu budou nové metody, nástroje a technologie.

Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů s využitím nových technologií, poznatků a dalších výsledků aplikovaného výzkumu v oblasti identifikace, prevence a ochrany proti nezákonným jednáním poškozujícím občany ČR, organizace nebo struktury, statky, infrastruktury a proti přirozeným nebo průmyslovým pohromám.

Hlavní cíl Programu je naplňován prostřednictvím výsledkově orientovaných dílčích cílů. Předpokládala se realizace nejméně 3 výzev v letech 2010, 2011 a 2012.

4.7.3 | Veřejné soutěže

V programu Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015 dochází k vyhlášení výzev k předkládání nabídek formou veřejných zakázek.

Třetí a poslední veřejná soutěž Programu bezpečnostního výzkumu České republiky byla vyhlášena 30. 5. 2012, se zahájením poskytování podpory v roce 2013. V současnosti Ministerstvo vnitra pracuje na navazujícím programu.

4.7.4 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo vnitra

Odbor vzdělávání a správy policejního školství

Oddělení výzkum a vývoj

Nad štolou 3, 170 00 Praha 7

Tel.: +420 974 833 268, +420 974 832 240

E-mail: vyzkum@mvcv.cz,

Užitečné odkazy

<http://www.mvcv.cz>

<http://www.mvcv.cz/clanek/bezpecnostni-vyzkum-pro-potreby-statu-v-letech-2010-az-2015.aspx>

<http://www.mvcv.cz/bezpecnostni-vyzkum.aspx>

4.8 | Výzkumné programy Ministerstva zdravotnictví (MZ)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem zdravotnictví podpořeno 4 812 projektů, v celkové výši státní podpory 11,503 mld. Kč.

Ministerstvo zdravotnictví má v roce 2013 jeden dobiehající program. Zároveň pracuje na navazujícím programu.

4.8.1 | Resortní program výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví III 2010–2015 (NT)

Podle informací z CEP bylo dosud v tomto programu podpořeno řešení 372 projektů, v celkové výši státní podpory 2,421 mld. Kč.

V rámci programu NT budou podpořeny projekty aplikovaného zdravotnického výzkumu, vývoje a inovací, tj. projektů řešených za účelem získání nových poznatků směřovaných ke specifickému, předem stanovenému praktickému cíli s předpokládanou aplikací výsledků ve zdravotnictví.

Základními cíli programu NT jsou: Zvýšení konkrétního přínosu pro zdravotní péči v jednotlivých oblastech aplikovaného výzkumu; Podpora molekulárně-biologických přístupů v odpovídajících oblastech zdravotnického výzkumu a vývoje; Podpora výzkumu v oblasti prevence nových infekčních chorob a chorob hromadného výskytu; Zlepšit léčebné výsledky využívající nejnovější moderní postupy; Zajistit kontinuitu našeho zdravotnického výzkumu s rozvojem světové vědy; Zabezpečit další rozvoj stávajících špičkových výzkumných zdravotnických pracovišť.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2010	73 376 tis. Kč
2011	329 357 tis. Kč
2012	746 101 tis. Kč
2013	1 150 000 tis. Kč
2014	1 100 000 tis. Kč
Celkem	4 448 834 tis. Kč

4.8.2 | Veřejné soutěže

V Resortním programu výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví III již žádná výzva vyhlášována nebude. Ministerstvo zdravotnictví v současné době pracuje na novém programu. Více informací zatím není dostupných.

4.8.3 | Kontakty a doplňující informace

Interní grantová agentura MZ (IGA MZ)

Interní grantová agentura Ministerstva zdravotnictví je ve smyslu ust. § 21 zákona č.130/2002 Sb. poradním orgánem MZ. Navrhuje ministrovi zdravotnictví poskytnutí účelové podpory na řešení programových projektů zdravotnického výzkumu a vývoje.

Interní grantová agentura Ministerstva zdravotnictví

Palackého nám. 4, pošt. přihrádka 81, 128 01 Praha 2

Ing. Šárka Nováková, vedoucí odd., IGA,

E-mail: sarka.novakova@mzcr.cz

J. Hanáková, sekretariát,

Tel: +420 224 972 319, +420 224 972 637

Užitečné odkazy

www.mzcr.cz

www.iga.mzcr.cz

4.9 | Výzkumné programy Ministerstva zemědělství (MZe)

Podle informací z CEP bylo dosud ministerstvem zemědělství podpořeno 1 581 projektů, v celkové výši státní podpory 7,704 mld. Kč.

V současné době na ministerstvu zemědělství běží dva programy:

- Výzkum v agrárním sektoru 2009–2014 (QI) – program probíhá do roku 2014, v tomto roce již není možné se do tohoto programu přihlásit.
- Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012–2018 „KUS“ (QJ).

4.9.1 | Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012–2018 „KUS“ (QJ)

Podle informací z CEP bylo dosud v tomto programu podpořeno řešení 98 projektů, v celkové výši státní podpory 1,095 mld. Kč.

Cílem programu je přispět k potravinové bezpečnosti České republiky zvýšením produkčního potenciálu zemědělských plodin a hospodářských zvířat. Tohoto cíle bude dosaženo následujícími prostředky: zajištěním dostatečné produkce kvalitních a bezpečných potravin tuzemského původu pro zdravou výživu obyvatelstva; zaváděním nových metod, technologických postupů a systémů zvýšit konkurenceschopnost českého zemědělství v podmínkách EU a podpořením udržitelného rozvoje zemědělského sektoru, venkova a regionů ČR; novými poznatky a jejich realizací přispět k udržitelnému využívání přírodních zdrojů s minimalizací zátěže životního prostředí a k zavádění systémů hospodaření vedoucích k omezení negativních dopadů klimatických změn na funkce ekosystémů v zemědělství, lesním a vodním hospodářství; zvýšit potenciál mimoprodukčních funkcí zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

Hlavní cíl Programu bude naplňován realizací výzkumných aktivit jednotlivých projektů v rámci tří podprogramů. Jednotlivé podprogramy jsou:

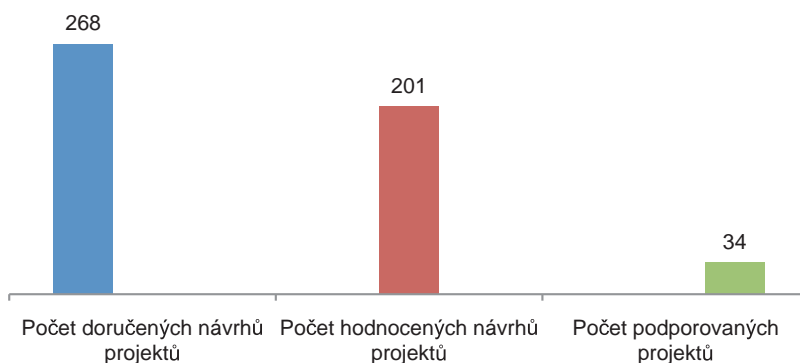
- Udržitelné zemědělské systémy
- Udržitelný rozvoj lesního a vodního hospodářství a ostatních oblastí zemědělství
- Podpora politiky agrárního sektoru

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2012	149 000 tis. Kč
2013	204 000 tis. Kč
2014	224 000 tis. Kč
2015	424 000 tis. Kč
2016	464 000 tis. Kč
2017	420 000 tis. Kč
2018	340 000 tis. Kč
Celkem	2 225 000 tis. Kč

Graf č. 14 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 354 604 tis. Kč)

MZE ČR | QJ – „KUS“ Veřejná soutěž SMZE2013MZE01



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Doba trvání projektu

Doba trvání programu je 7 let, v období 2012 až 2018. Doba trvání jednotlivých projektů bude maximálně 60 měsíců. Projekty řešené v rámci programu musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2018.

První soutěže byly vyhlášeny v roce 2011 a 2012. Vyhlášení dalších veřejných soutěží se předpokládá v letech 2014 a 2015. V rámci programu byla první veřejná soutěž vyhlášena jako dvoustupňové, od roku 2012 jsou veřejné soutěže vyhlášovány jako jednostupňové.

Podpora, její druh a velikost

Maximální výše podpory v programu je určena ve výši 85,4 % z celkových uznaných nákladů projektu. Základní míra podpory nesmí přesáhnout u aplikovaného výzkumu 50 % způsobilých nákladů, u experimentálního vývoje 25 % způsobilých nákladů. Tato základní míra podpory může být v souladu s Nařízením komise navýšena o příplatky. Maximální výše příplatků u jednotlivých příjemců bude součástí zadávací dokumentace při vyhlášení veřejných soutěží. (např. u projektů podprogramu III, kde nedochází ke spolupráci výzkumné organizace s podnikem, může být míra podpory u výzkumné organizace až 100 %).

Příjemci podpory

Výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují podmínky definice výzkumné organizace podle Rámce a řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky projektu:

- Podniky – právnické i fyzické osoby, které podle Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt ve spolupráci s dalšími účastníky a prokážou schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných zdrojů.
- Posílení spolupráce veřejného výzkumu s uživateli výsledků VaVal je jedním z hlavních cílů Programu. Program vytváří předpoklady zapojení uživatelů výsledků VaVal do řešení jednotlivých projektů. U podprogramů I a II je povinně vyžadována účast výzkumné organizace a podniku – uživatele výsledku. Podnik může v projektu vystupovat jako příjemce nebo další účastník projektu. Podprogram III je určen pouze pro výzkumné organizace.

4.9.2 | Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení	Datum uzávěrky	Vyhlášení výsledků
QJ	Vyhlášení dalších veřejných soutěží se předpokládá v letech 2014 a 2015.		

4.9.3 Kontakty a doplňující informace

Národní agentura pro zemědělský výzkum (NAZV) byla zřízena Ministerstvem zemědělství ČR. NAZV zajišťuje veřejné soutěže na projekty VaV podle podmínek a kritérií stanovených MZe ve spolupráci s programovými komisemi, které jsou jmenovány náměstkem ministra zemědělství. NAZV každoročně organizačně zabezpečuje hodnocení periodických a závěrečných zpráv řešených projektů.

Národní agentura pro zemědělský výzkum

Těšnov 17, 117 05 Praha 1

Tel.: 221 811 111

E-mail: info@mze.cz, posta@mze.cz

Užitečné odkazy

eagri.cz, www.nazv.cz

4.10 | Souhrn výzev v aktuálních programech podpory

Rozp. kapitola	Kód	Název aktivity	Zahájení	Ukončení	Výzva v roce 2013	Další výzvy
MPO	FR	TIP	2009	2017	N	N
MZe	QI	Výzkum v agrárním sektoru (VAK)	2009	2014	N	N
MK	DF	Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity	2011	2017	N	N
MV	VG	Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010–2015	2010	2015	N	N
MZ	NT	Resortní program výzkumu III na léta 2010–2015	2010	2015	N	N
TA ČR	TA	ALFA	2011	2017	N	N
MV	VF	Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015	2010	2015	A	N
TA ČR	TE	Centra kompetence	2012	2018	A	N
GA ČR	GA	Standardní projekty	1993	–	A	A
GA ČR	GC	Mezinárodní projekty	2007	–	A	A
GA ČR	GP	Postdoktorandské granty	1998	–	A	A
MO	OF	Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace	2011	2017	A	A
TA ČR	TB	BETA	2011	2016	A	A
TA ČR	TD	OMEGA	2011	2017	A	A
GA ČR	GB	Projekty na podporu excelence v základním výzkumu	2012	2018	A	A
MŠMT	LR	Informace – základ výzkumu	2013	2019	A	A
MŠMT	LO	Národní program udržitelnosti I.	2013	2020	A	A
MŠMT	LQ	Národní program udržitelnosti II.	2016	2020	N	A
MZ	XE	Resortní program výzkumu IV. na léta 2015–2019	2015	2019	N	A
MZe	QJ	Komplexní udržitelné systémy v zemědělství „KUS“	2012	2018	N	A

5 | VÝZKUM A VÝVOJ V ČR V KONTEXTU EVROPSKÉ UNIE

5.1 | Podpora výzkumu a vývoje v ČR ze strukturálních fondů EU 2007–2013

Programové období na roky 2007–2013 se chýlí ke svému konci. Proto v tomto roce bude podpora nových projektů prakticky ukončena. Vzhledem k těmto skutečnostem jsou na následujících stránkách uvedeny pouze nejdůležitější informace a rozvedeny jen ty oblasti, kde je letos ještě možné získat podporu. Letos vyhlášené výzvy měly být podle původních termínů realizovány již v loňském roce. Řídící orgány nyní budou akcentovat spíše na úspěšné ukončení běžících projektů, jejich správnou administraci a vyhodnocení celých programů. Informace o dalším programovém období naleznete v kapitole 5.2 této publikace.

V této kapitole jsou uvedeny základní dokumenty a pojmy týkající se strukturálních fondů a jejich operačních programů (OP), dále jsou stručně popsány programy podpory výzkumu a vývoje (VaV) v OP Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl) a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) poskytovatele MŠMT a v OP podnikání a inovace (OP PI) poskytovatele MPO.

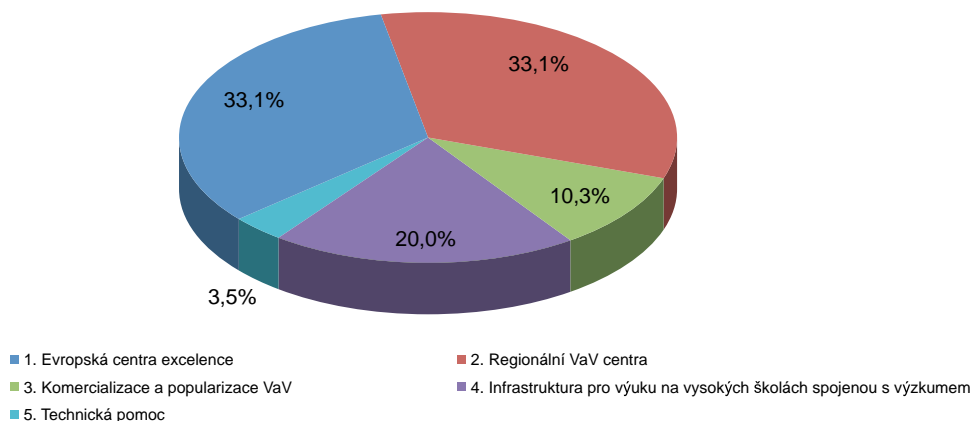
Fondy EU jsou nástrojem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, která má za cíl snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje regionů a členských států EU a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů.

5.1.1 | OP Výzkum a vývoj pro inovace – MŠMT (OP VAVPI)

Globálním cílem OP VaVpl je posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu ČR, který přispěje k růstu, konkurenceschopnosti a k vytváření vysoce kvalifikovaných pracovních míst tak, aby se regiony ČR staly významnými místy koncentrace těchto aktivit v Evropě.

OP Výzkum a vývoj pro inovace obsahuje 5 prioritních os rozdělujících operační program na logické celky. Ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpor, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Uvedené informace byly převzaty z oficiálně publikovaných dokumentů poskytovatele (MŠMT).

Graf č. 15 | Rozložení alokace na jednotlivé prioritní osy na celé programové období



Zdroj: Výroční zpráva OP VaVpl 2011

Prioritní osa 1 – Evropská centra excelence

Cílem prioritní osy 1 je vybudovat omezený počet špičkových pracovišť – center excellence – s mezinárodním renomé, která na sebe naváží zájem zahraničních partnerů, posílí mezinárodní spolupráci a urychlí produkci a přenos poznatků špičkového výzkumu do praxe a vzdělávacího procesu. Centra excellence budou také poskytovat vysoce kvalitní výcvik pro studenty (především postgraduálních studijních programů) a mladé výzkumníky a zároveň tak propojí výzkum se vzdělávací inovační činností.

Příjem projektových žádostí v rámci prioritní osy 1 Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace byl ukončen, v současné době Řídicí orgán OP VaVpl o dalších výzvách v rámci této prioritní osy neuvažuje.

Prioritní osa 2 – Regionální VaV centra

Cílem prioritní osy 2 je vybudovat síť kvalitně vybavených pracovišť VaV zaměřených na aplikovaný výzkum a posílit jejich spolupráci s aplikační sférou (podniky, nemocnice atp.). Centra tak budou klíčovým partnerem pro dlouhodobou spolupráci ve VaV pro aplikační sféru (včetně inovativních MSP, klastrů atd.), zlepší dostupnost výsledků VaV pro firmy a komerční partnery, zrychlí přenos a šíření nových poznatků směrem k aplikační sféře, zkrátí inovační cyklus ve firmách a přispějí tak ke zvýšení konkurenceschopnosti regionů. Do své činnosti budou centra zapojovat studenty (všech stupňů studia) a mladé výzkumníky.

Příjem projektových žádostí v rámci prioritní osy 2 Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace byl ukončen, v současné době Řídicí orgán OP VaVpl o dalších výzvách v rámci této prioritní osy neuvažuje.

Velké projekty (specifická kategorie v PO 1 a PO2)

V rámci OP VaVpl jsou realizovány i tzv. velké projekty, tj. projekty, jejichž celkové náklady přesahují 50 milionů EUR, jak je definováno v Nařízení Rady č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti.

V roce 2009 bylo v rámci výzev pro oblast podpory 1.1 Evropská centra excelence a pro oblast podpory 2.2 Regionální VaV centra k 16. 11. 2009 podáno celkem 8 projektů, které splňovaly kritéria určená pro velký projekt. Jmenovitě se jednalo o: projekty ELI, BIOCEV, CEITEC, FNUSA-ICRC a IT4Innovations v prioritní ose 1 a projekty Udržitelná energetika, CVEVL a CERIT v prioritní ose 2.

Vzhledem k tomu že se v ČR jedná o unikátní projekty, a to jak svým rozsahem, tak i očekávaným budoucím významem, následuje stručný popis schválených velkých projektů. V současné době se většina z nich nachází ve fázi výstavby a budování zázemí.

- **ELI (Extreme Light Infrastructure)**

Žadatel: Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Místo realizace: Dolní Břežany

Celkové způsobilé výdaje projektu: 6 800 575 902 Kč (262 469 159 EUR)

Projekt ELI (Extreme Light Infrastructure) je součástí evropského plánu na vybudování příští generace velkých výzkumných zařízení, které byly identifikovány a vybrány na Evropském strategickém fóru pro výzkumné infrastruktury (ESFRI). ELI bude mezinárodní výzkumné zařízení, které bude využívat inovativní laserové technologie k vytváření světelných pulsů s nejvyšší intenzitou na světě. ELI se stane výzkumným centrem, které bude průkopníkem v mnoha oblastech výzkumu s využitím ultraintenzivních laserů. Pro Českou republiku představuje jedinečnou příležitost hostit významnou mezinárodní výzkumnou infrastrukturu. Posláním ELI bude jak základní akademický výzkum, tak aplikovaný výzkum s přímými dopady na společnost.

- **Centrum excelence IT4Innovations**

Žadatel: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

Místo realizace: Ostrava

Celkové způsobilé výdaje projektu: 1 819 490 241 Kč (70 223 475 EUR)

Účelem projektu Centra excelence IT4Innovations (dále jen také projekt IT4Innovations) je přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti a životní úrovně obyvatelstva České republiky prostřednictvím výrazného rozvoje výzkumného a vývojového potenciálu v oblasti informačních technologií, výpočetní matematiky a s nimi souvisejících aplikačních věd.

Globálním cílem projektu je vybudovat v České republice národní centrum excelentního výzkumu v oblasti informačních technologií. V rámci projektu bude vytvořeno výzkumné prostředí, včetně odpovídající infrastruktury, zaměřené na rozvoj jak

výpočetních metod jako takových – IT jako předmět výzkumu, tak především nástrojů pro jejich efektivní využití – IT jako prostředek pro další výzkum či aplikační využití.

- **CEITEC (Central European Institute of Technology)**

Žadatel: Masarykova univerzita

Místo realizace: Brno

Celkové způsobilé výdaje projektu: 5 246 000 000 Kč (202 470 089 EUR)

V rámci centra bude prováděn excelentní výzkum a poskytována pokročilá postgraduální a postdoktorální výuka v oblasti nano a mikrotechnologií, strukturní biologie, genomiky a proteomiky s vyústěním do pokročilých materiálů a medicíny. Instalované špičkové technologie umožní synergicky studovat objekty živé i neživé přírody na všech v současné době dostupných úrovních složitosti, počínaje jednotlivými atomy, přes molekuly, molekulární uskupení, buňky až po celé organismy.

Brno, jako druhé nejvýznamnější město České republiky, disponuje výjimečnou a v evropských zemích vzácnou koncentrací a kombinací vědeckých oblastí sahajících od technických oborů až po humánní a veterinární medicínu a farmacii. Nositeli Projektu jsou Masarykova univerzita (jako Žadatel), Vysoké učení technické v Brně, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i., Ústav přístrojové techniky AV ČR, v.v.i. a Ústav fyziky materiálů AV ČR, v.v.i. (jako Partneři).

- **Udržitelná energetika**

Žadatel: Centrum výzkumu Řež s.r.o.

Místo realizace: Řež, Plzeň

Celkové způsobilé výdaje projektu: 2 450 696 000 Kč (94 584 948 EUR)

Hlavním cílem projektu je vybudování dvou-regionálního centra (NUTS 2 Jihozápad a Střední Čechy) výzkumu a vývoje v oblasti dlouhodobě udržitelné energetiky jako základní podmínky pro posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky.

Prostřednictvím rozšíření a modernizace výzkumné infrastruktury bude vytvořeno špičkové pracoviště zaměřené na klíčové segmenty energetiky jako významné centrum v regionu střední Evropy s úzkou vazbou na Evropský výzkumný prostor.

Cílem je vybudovat centrum pro teoretické a experimentální zkoumání postupů a materiálů, vč. jejich následné praktické aplikace v zájmu dosažení takového stupně bezpečnosti a environmentálních dopadů energetických zařízení, především těch, které slouží k výrobě energie z jádra, aby byla možná postupná náhrada tradičních postupů založených na využití uhlí a ropy s cílem zvýšit efektivitu, zlevnit výrobu, snížit emise CO₂ a recyklovat co nejvyšší procento surovin.

- **Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně – Mezinárodní centrum klinického výzkumu (FNUSA – ICRC)**

Žadatel: Fakultní nemocnice u svaté Anny v Brně

Místo realizace: Brno

Celkové způsobilé výdaje projektu: 2 365 000 000 Kč (91 277 499 EUR)

Cílem projektu ICRC je vybudovat na území České republiky špičkové mezinárodní centrum pro oblast aplikovaného lékařského výzkumu, které díky unikátní logistice mezinárodní vědecké spolupráce, založené na koncepci tzv. dynamických vědeckých týmů (časově flexibilně na jednom místě působící vědecké týmy sestavované specificky pro každý výzkumný projekt) a originálnímu systému tzv. flexibilních vědeckých laboratoří dokáže urychlit vývoj nových průlomových léčebných a diagnostických strategií, nových technologií včetně bio a nanotechnologií a nových léků až o 50 % a to při respektování všech nejpřísnějších mezinárodních norem pro etiku a bezpečnost výzkumu. Současně umožní ICRC realizaci výzkumných projektů, které svým rozsahem a kvalitou nebylo dosud možné uskutečnit.

- **BIOCEV (Biotechnologické a biomedicínské centrum ve Vestci)**

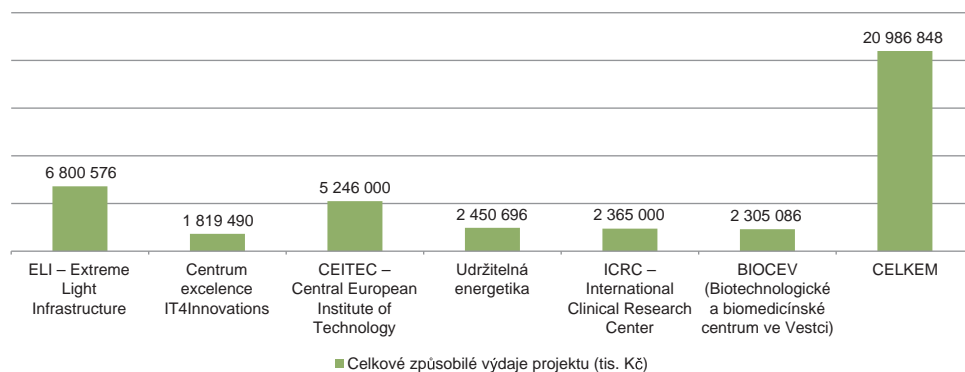
Žadatel: Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i.

Místo realizace: Vestec

Celkové způsobilé výdaje projektu: 2 305 086 161 Kč (88 965 116 EUR)

Hlavním cílem tohoto projektu je soustředit vzájemně se doplňující týmy renomovaných odborníků, dosud rozptýlených v několika partnerských pracovištích Akademie věd ČR a Univerzity Karlovy, doplnit je nově vytvořenými výzkumnými týmy mladých talentovaných vědců a zahraničními experty a vytvořit biotechnologické a biomedicínské centrum výzkumu ve Vestci (BIOCEV) s ambicí evropského centra excelence. Soustředění týmů přinášejících unikátní poznatky základního výzkumu spolu s odborníky, kteří naváží na nové vědecké poznatky praktickými aplikacemi v jedné špičkově vybavené infrastruktuře, tak komplexně ošetří citelnou mezeru v odborném zázemí pro rozvoj pokročilého biotechnologického průmyslu v ČR. Důležitým faktorem pro splnění této mise, je zapojení Centra BIOCEV do sítí evropských konsorcií Euro-Biolmaging a INFRAFRONTIER v rámci ESFRI (Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury) a spolupráce s renomovanými evropskými partnery.

Graf č. 16 | Velké projekty OP VaVpl



Zdroj: Výroční zpráva OP VaVpl 2011

Prioritní osa 3 – Komericializace a popularizace VaV

Tato prioritní osa se zaměřuje zaprvé na tvorbu podmínek pro úspěšnou komercializaci výsledků VaV aktivit ve výzkumných organizacích a na zlepšení systému ochrany duševního vlastnictví a podpory zakládání nových technologicky orientovaných firem. Zadruhé má prioritou za cíl zlepšit systém informovanosti o výsledcích VaV, dostupnost vědeckých informací, přispět k propagaci a popularizaci VaV, zlepšit systém evaluace výzkumných organizací s využitím zahraničních zkušeností a přispět k zefektivnění veřejné podpory VaV.

Prioritní osa 3 bude plně financována z veřejných prostředků a to z 85 % z prostředků ERDF a z 15 % z prostředků státního rozpočtu ČR. V období 2007–2013 je na tuto prioritní osu alokováno 10,3 % z příspěvku Společenství na OP VaVpl (ze 2 070 680 884 €), tj. 213,3 mil. €. Podpořené projekty budou prostředky na svoji činnost po ukončení OP VaVpl získávat kombinací vlastních zdrojů, příspěvků od svých zakladatelů a výnosy ze spolupráce s komerční a aplikační sférou.

Příjemci podpory v rámci prioritní osy 3 jsou subjekty splňující definici výzkumné organizace dle Rámce; orgány státní správy a samosprávy a další organizace zabývající se specializovanými činnostmi specifikovanými pro jednotlivé oblasti podpory.

Komericializace výsledků výzkumných organizací a ochrana jejich duševního vlastnictví (Oblast podpory 3.1)

Hlavním cílem oblasti podpory 3.1 je podpořit komercializaci výsledků VaV ve výzkumných institucích zejména prostřednictvím podpory systémů komercializace a ochrany a využití duševního vlastnictví, včetně zakládání a rozvoje center pro transfer technologií (CTT) v rámci vědeckých institucí. Intervence kromě toho podpoří financování etapy od vědeckého poznatku do fáze následného komerčního využití. Intervence si klade za cíl změnit přístup českých výzkumných organizací ke spolupráci s uživateli výsledků a zvýšení ekonomické relevance jejich činnosti.

Kromě výše uvedeného počítá intervence s cílenou podporou výzkumných pracovníků a studentů ve fázi směřující k zakládání nových technologických firem (např. spin-off) a služeb spojených s jejich následným komerčním zhodnocením. V důsledku těchto intervencí je možné očekávat zvýšenou orientaci výzkumných organizací na komerčně využitelný výzkum, větší míru zhodnocení veřejných výdajů na VaV a v dlouhodobém horizontu také tvorbu nových pracovních míst.

Základním předpokladem pro přiznání podpory bude ověřitelný potenciál pro komercializaci (např. komerčně úspěšné projekty v minulosti a průkazný zájem aplikační sféry o tuto spolupráci) a doložení kvalitních výsledků v aplikovaném VaV (patenty atp.). Každý projekt musí mít jasně zformulovaný plán využití budovaných systémů a jejich kapacit, včetně zajištění jejich provozu i po skončení financování projektu z ERDF.

Prioritní osa 4 – Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem

Prioritní osa má za cíl odstranit negativní dědictví nedostatečného financování akumulovaného z minulosti a zároveň umožnit selektivní podporu pro vysoké školy, které aktivně pracují na modernizaci svých studijních plánů a vzdělávacích metod a zohledňují v nich požadavky trhu práce.

Příjem projektových žádostí v rámci prioritní osy 4 Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace byl ukončen, v současné době Řídicí orgán OP VaVpl o dalších výzvách v rámci této prioritní osy neuvažuje.

Prioritní osa 5 – Technická pomoc

Příjemcem podpory v rámci prioritní osy 5 je pouze odbor technické pomoci MŠMT jako součást Řídicího orgánu OP VaVpl.

Plán výzev OP VaVpl

Výzvy najdete na adrese:

<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/aktualizovany-indikativni-plan-vyzev-op-vavpl-na-rok-2012>

Výzva číslo 7.3 „Podpora pre-seed aktivit“ k předkládání projektů v rámci PO 3, oblasti podpory 3.1.

Hlavním cílem výzvy 7.3 je podpořit komercializaci nadějných výsledků s vysokým aplikačním potenciálem, které vznikají zejména ve vysokých školách a veřejných výzkumných institucích. Výzva bude tematicky vycházet z výzvy 6.3 na podporu pre-seed aktivit a částečně i z výzvy 3.3 Centra transferu technologií. Podporované aktivity z výzvy 6.3 budou podpořeny i ve výzvě 7.3, přibude možnost finančně a organizačně podpořit i vyhledávání a přípravu komercializace výsledků výzkumu a vývoje nespécifikovaných při podání projektové žádosti.

Termín vyhlášení výzvy: 7. 1. 2013

Příjem projektových žádostí: od 1. 2. 2013 do 20. 3. 2013.

Plánovaná alokace pro tuto výzvu je 600 mil. Kč.

Výzva číslo 5.3 – „Zkvalitnění a zefektivnění politiky VaV“ k předkládání projektů v rámci PO 3, oblasti podpory 3.2.

Podpora v rámci dané výzvy bude zaměřena na aktivity směřující ke zkvalitnění a zefektivnění systému hodnocení programů účelové podpory VaV (tvorba obecných metodik pro systematické evaluace různých typů programů účelové podpory, včetně konkretizace těchto metodik pro jednotlivé programy s možností pilotního ověření, konsolidace systému monitoringu, vznik a posílení nezbytných kapacit pro hodnocení, atp.).

Příjemci by měly být orgány státní správy odpovědné za řízení a provádění politiky výzkumu, vývoje a inovací.

Předběžný termín vyhlášení výzvy: první polovina roku 2013.

Předpokládaná alokace: 50 mil. Kč.

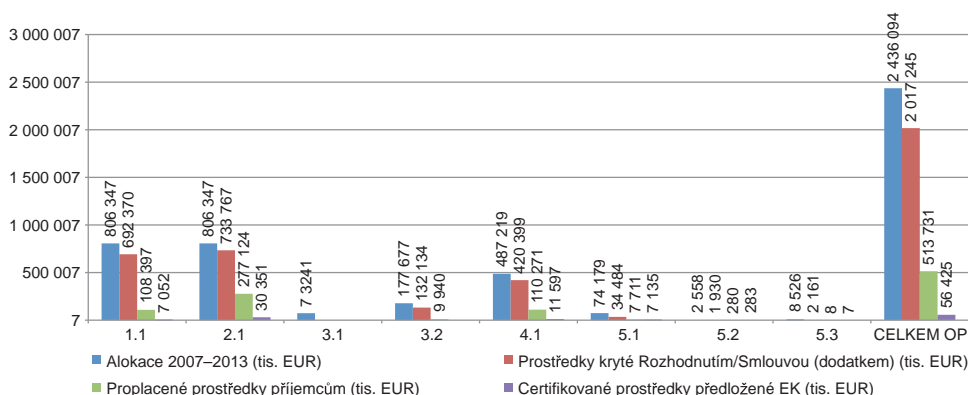
5.1.2 | Výroční zpráva OP VaVpl za rok 2011

V roce 2011 bylo příjemcům celkem proplaceno 513,7 mil. EUR (13,3 mld. Kč), tedy přibližně 21 % alokace OP, z tohoto objemu bylo certifikováno 56 mil. EUR (1,4 mld. Kč), což činí 2,3 % alokace OP.

Kumulativně bylo ve všech prioritních osách OP VaVpl přijato 224 projektových žádostí v celkovém finančním objemu více než 4,1 mld. EUR (105,2 mld. Kč) veřejných zdrojů, což představuje zhruba 167 % podíl celkové alokace OP VaVpl na programové období 2007–2013. Dosažené výsledky tak odrážejí snahu ŘO OP VaVpl o budování dostatečné absorpční kapacity, jež vytvářejí dobré předpoklady pro implementaci s nízkou mírou rizik. Přesah podaných žádostí byl registrován ve všech vyhlášených výzvách s výjimkou prioritní osy 5 (Technická pomoc), kde jsou vyhlášené průběžné výzvy na celou alokaci programového období 2007–2013.

V následujícím období lze očekávat další výrazný posun v čerpání i věcném plnění projektů. Klíčové bude bezproblémové zvládnutí veřejných zakázek na straně příjemců a jejich kontroly ze strany ŘO. Dále je pro bezproblémový průběh implementace nutná další stabilizace personálních kapacit ŘO OP VaVpl, neboť i v roce 2011 v rámci ŘO pokračovala fluktuace pracovníků. ŘO OP VaVpl bude nutné posílit zejména s ohledem na nutnou administraci nových výzev v PO 3 (zejména chystané výzvy na Pre-seed, kde se očekává větší množství projektů) a kontrolu veřejných zakázek. Žádoucí pro bezproblémový průběh implementace OP je rovněž stabilita ve vedení ministerstva, zejména ve vedení sekce IV. a to i s ohledem na případné plánování a prosazení priorit MŠMT pro příští programové období.

Graf č. 17 | Finanční ukazatele OP VaVpl



Zdroj: Výroční zpráva OP VaVpl 2011

Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

<http://www.msmt.cz/>

5.1.3 | OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost – MŠMT (OP VK)

OP VK se zaměřuje na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulační spolupráce participujících subjektů.

Pro OP VK je vyčleněno 1,83 mld. €, tj. asi 6,8 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro ČR. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,32 mld. €.

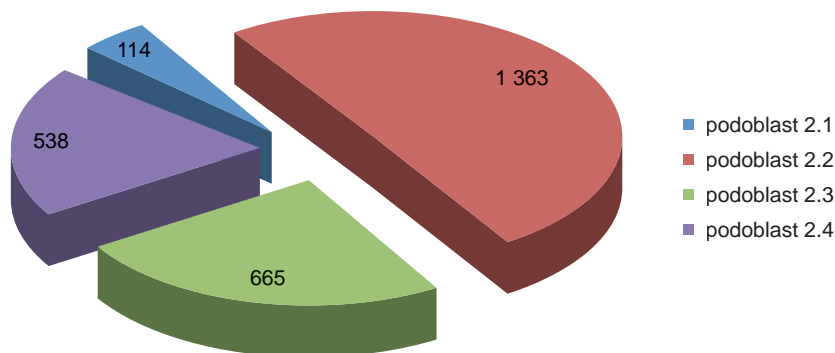
Globálním cílem OP VK 2007–2013 je rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů všech stupňů vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Specifickými cíli OP VK jsou:

- Rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů garantující uplatnitelnosti na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání.
- Inovace v oblasti terciárního vzdělávání směrem k propojení s výzkumnou a vývojovou činností, větší flexibilitě a kreativitě absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice, zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj a k vytvoření komplexních a efektivních nástrojů, které by podporovaly inovační proces jako celek.
- Posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů jako základního faktoru konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR prostřednictvím podpory dalšího vzdělávání jak na straně nabídky, tak poptávky.
- Vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení prostřednictvím rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání včetně propojení těchto jednotlivých částí systému celoživotního učení.

VaVal se týká pouze Prioritní osa 2, která naplňuje druhý specifický cíl OP VK a je zaměřena na modernizaci terciárního vzdělávání, včetně zatraktivnění systému vyššího odborného vzdělávání. Prioritní osa se dále zaměřuje na zatraktivnění oblastí výzkumu a vývoje a upevnění partnerství a sítí mezi veřejným a soukromým sektorem.

Graf č. 18 | Rozložení předložených projektových žádostí v prioritní ose 2 OP VK



Zdroj: Výroční zpráva OP VK 2011

Plán výzev OP VK

Výzvy najdete na adrese:

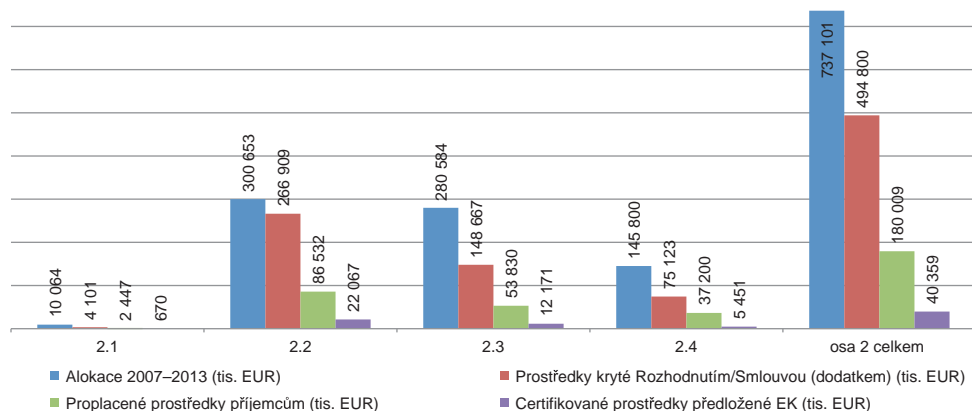
<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/plan-vyzev-op-vk-2013>

V roce 2013 se neplánuje žádná výzva týkající se VaV.

5.1.4 Výroční zpráva OP VK za rok 2011

V PO 2 bylo v roce 2011 dosaženo výrazného pokroku ve vyhlásování výzev a kontrahování projektů. Ke konci roku bylo již kontrahováno 67 % alokace osy, což je za jeden rok nárůst o 43 % alokace. Podařilo se tak dohnat zpoždění této osy z důvodu opožděného vyhlásování výzev v roce 2010. Vzhledem k vysokému počtu kvalitních projektů bylo v září a prosinci přistoupeno k navýšení alokací u třech již vyhlášených výzev. Vzhledem k termínu vyhlásování výzev bylo koncem roku příjemcům proplaceno pouze 24,42 % prostředků a ukončeno pouze 29 projektů. Rovněž je zde po PO 3 certifikováno nejméně prostředků, tj. 5,48 % alokace osy.

Graf č. 19 | Finanční ukazatele prioritní osy 2 OP VK



Zdroj: Výroční zpráva OP VK 2011

Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
<http://www.msmt.cz/>

5.1.5 | OP Podnikání a inovace – OPPI

Operační program Podnikání a inovace pro období 2007–2013 je zaměřený na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. Podporuje vznik nových a rozvoj stávajících firem, jejich inovační potenciál a využívání moderních technologií a obnovitelných zdrojů energie. Umožňuje zkvalitňování infrastruktury a služeb pro podnikání a navazování spolupráce mezi podniky a vědeckovýzkumnými institucemi. Ministerstvo průmyslu a obchodu zajišťuje výkon funkce Řídicího orgánu Operačního programu Podnikání a inovace. Stejně jako ostatní programy ze strukturálních fondů EU, i tento je na konci svého období a bude proto vyhlášena jediná výzva v ose INOVACE.

Globálním cílem Operačního programu Podnikání a inovace je zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy.

Příjemci podpory jsou podnikatelé, sdružení podnikatelů, výzkumné instituce, vysoké školy a ostatní vzdělávací instituce, neziskové organizace, fyzické osoby, územní samosprávné celky a jimi zřizované a zakládané organizace, CzechInvest, CzechTrade a další.

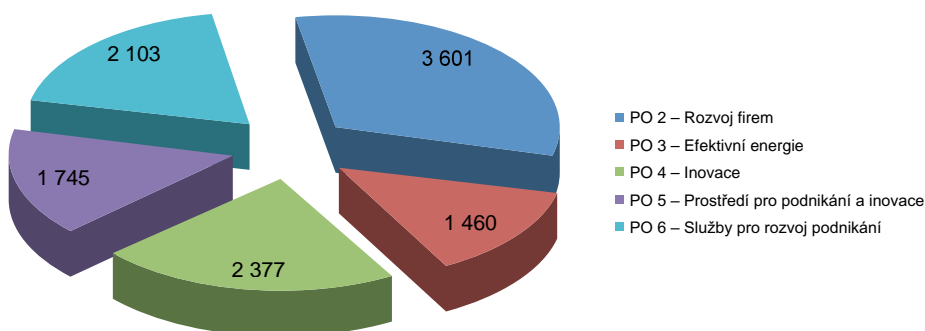
OPPI je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Operační program Podnikání a inovace (OPPI) spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je třetím největším českým operačním programem: z fondu EU je pro něj vyčleněno 3,04 mld. €, což činí přibližně 11,4 % veškerých prostředků určených z fondu EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,54 mld. €.

K dosažení globálního cíle budou finanční prostředky v rámci OPPI koncentrovány na vymezené prioritní osy, charakterizující jednotlivé strategické cíle tak, aby se na hospodářském růstu ČR v budoucnosti podílely všechny regiony a byly rovněž potlačeny tendence sociálního vyčleňování určitých skupin obyvatelstva.

Dále budou popsány pouze Prioritní osy 4 a 5, týkající se VaVal, které podporují mimo jiné vznik či rozšíření vývojového centra zaměřeného na výzkum, vývoj a inovace výrobků a technologií, nebo podporují vytváření a rozvoj územně koncentrovaných odvětvových nebo oborových seskupení podnikatelských subjektů, vědecko-výzkumných, vzdělávacích a jiných podpůrných institucí, dále podporují zapojování českých výzkumných institucí a podniků do mezinárodních technologických platforem, zakládání a rozvoj podnikatelských inkubátorů a podnikatelských inovačních center, které provozují inkubátor, apod.

Mezi programy OPPI podporující různé aspekty výzkumu a vývoje můžeme zařadit programy POTENCIÁL, inovace, PROSPERITA a SPOLUPRÁCE.

Graf č. 20 | Počet přijatých plných žádostí o dotaci od počátku realizace OPPI



Zdroj: Výroční zpráva OPPI 2011

Program POTENCIÁL

Cílem programu potenciál je podpora zavádění a zvyšování kapacit společností pro realizaci výzkumných, vývojových a inovačních aktivit a zároveň i zvýšení počtu společností, které provádějí vlastní výzkum, vývoj a inovaci. Program si dále klade za cíl prohloubení spolupráce společností s výzkumnými a vývojovými organizacemi, tvorbu kvalifikovaných pracovních míst a tím rozvoj znalostní ekonomiky, zlepšení podmínek pro zapojení společností do národních i evropských programů výzkumu a vývoje, a trvalé zvyšování konkurenceschopnosti české ekonomiky.

Program PROSPERITA

Hlavním cílem programu prosperita je prostřednictvím dotací podporovat zakládání a další rozvoj subjektů infrastruktury pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace zaměřených zejména na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb. V souvislosti s podporou inovační infrastruktury pro nově vznikající inovační firmy se program dále zaměřuje na podporu zakládání, činnosti a dalšího rozvoje podnikatelských inkubátorů. Zvláštní pozornost věnuje program podpoře sítí Business Angels na podporu vznikajících malých a středních podniků.

Program SPOLUPRÁCE

Cílem programu spolupráce je podpora vzniku a rozvoje kooperačních odvětvových seskupení – klastrů, technologických platforem a kooperačních projektů na regionální, nadregionální i mezinárodní úrovni, jako nástroje rozvoje konkurenceschopnosti ekonomiky a ekonomického růstu.

Obecným cílem programu je kontinuální vytváření příznivého podnikatelského prostředí, zlepšování podmínek pro podnikání a inovace a rozvoj konkurenční výhody díky zkvalitňování vazeb mezi výzkumem, VŠ a podnikatelskou sférou.

Program INOVACE

Cílem programu je zvýšení inovačního potenciálu podnikatelského sektoru prostřednictvím dotací na realizaci inovačních projektů podniků (zejména MSP) a na projekty veřejných výzkumných institucí, vysokých škol, fyzických osob a MSP směřující k ochraně práv průmyslového vlastnictví. Naplněním tohoto cíle dojde k posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti, udržitelného růstu a vyváženého regionálního rozvoje české ekonomiky. S ohledem na udržitelný rozvoj věnuje program zvláštní pozornost podpoře ekologicky efektivních inovací (eko-inovací).

Podporovány jsou aktivity, které směřují k realizaci inovačního projektu. Inovační projekt ve smyslu tohoto programu je projekt zaměřený na některou z následujících aktivit:

- Zvýšení technických a užitných hodnot výrobků, technologií a služeb (inovace produktu).
- Zvýšení efektivnosti procesů výroby a poskytování služeb (inovace procesu).

Příjemcem podpory v této výzvě může být pouze MSP nebo velký podnik splňující všechny podmínky dané výzvou.

Dotace na způsobilé výdaje vzniklé v souvislosti s realizací aktivit vedoucích k inovaci produktu či inovaci procesu je poskytována ve výši 1 – 50 mil. Kč, v případě regionů se soustředěnou podporou státu je poskytována dotace až do výše 75 mil. Kč, maximálně však vždy ve výši procentních limitů ze způsobilých výdajů.

Stručná charakteristika prioritních os

Region NUTS II	MP	SP	VP
Střední Morava, Severozápad, Střední Čechy, Moravskoslezsko, Severovýchod, Jihovýchod	50 %	50 %	40 %
Jihozápad	50 %	40 %	30 %

Plán výzev OP PI

Výzvy najdete na adrese:

<http://www.czechinvest.org/aktualni-vyzvy>

Inovace – Inovační projekt

Dne 20. února 2013 bylo vyhlášeno druhé prodloužení IV. Výzvy k předkládání projektů v programu podpory INOVACE. Příjem registračních žádostí byl zahájen 8. března 2013 a bude ukončen 22. března 2013. Začátek příjmu plných žádostí byl stanoven na 8. dubna 2013, ukončení příjmu plných žádostí je plánováno na 22. května 2013. Plánovaná alokace pro tuto výzvu je 2 400 mil. Kč.

5.1.6 | Výroční zpráva OP PI za rok 2011

Z hlediska příspěvku k naplňování specifického cíle prioritní osy 4, kterým je „posílit inovační aktivity podniků (zavádění inovací technologií, výrobků a služeb)“, lze konstatovat, že v roce 2011 došlo k významnému pokroku jak v oblasti závazků (meziroční nárůst 66,2 %), tak dosažených hodnot indikátorů (nárůst 89,2 %) a prioritní osa 4 směřuje k naplnění svých cílů do konce roku 2015.

Celkový stav naplnění specifického cíle prioritní osy 4 je 44,4 %, což je nejvyšší hodnota v rámci věcných os OPPI. Také naplnění závazků na úrovni 75 % je nejvyšší. Prioritní osa 4, která je jakousi páteří strategie OPPI, tak beze zbytku naplňuje očekávání a vyvíjí se velmi úspěšně.

Do konce roku 2011 bylo v rámci prioritní osy 4 – Inovace podpořeno dotací celkem 516 projektů v oblastech výzkum a vývoj, inovace a patenty, což odpovídá 29,5 % cílové hodnoty do roku 2015. V realizaci je však ještě dalších zhruba 700 projektů s vydaným rozhodnutím, včetně těchto projektů je cílová hodnota naplněna na 70 %. Počet projektů s vydaným rozhodnutím vzrostl o 50 %. V roce 2012 lze očekávat především dokončování realizace projektů. V rámci programu podpory INOVACE realizujícího oblast podpory 4.1 již bylo úspěšně implementováno 906 inovací produktů, procesů, organizace a marketingu a také uplatněno celkem 162 přihlášek vynálezů a patentů. V obou případech se jedná o více než 100% přírůstek oproti dosažené hodnotě roku 2010, kdy byl oproti roku 2009 rovněž zaznamenán 100 % přírůstek. Projekty, u kterých bylo do konce roku 2011 alespoň vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace a z nichž většina je dosud v realizaci, v souhrnu vykázaly součet cílových hodnot čítající 2 416 inovací, což již odpovídá 86,3 % cílové hodnoty do roku 2015. Zároveň je zaznamenáno 532 přihlášek patentů a vynálezů, tedy již více než 100 % cílové hodnoty. Následující graf přibližuje regionální pohled na zavedené inovace, patenty a vynálezy.

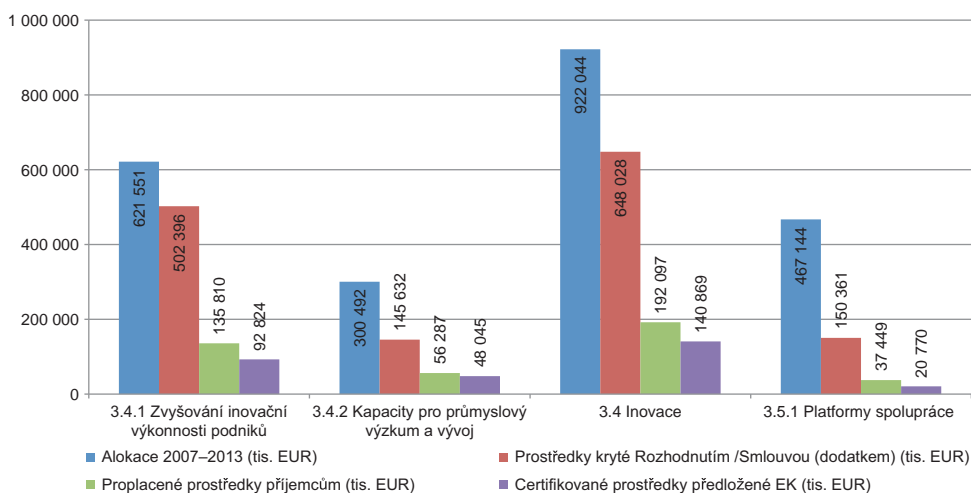
Z hlediska příspěvku k naplňování specifického cíle prioritní osy 5, který zní „povzbudit spolupráci sektoru průmyslu se subjekty z oblasti výzkumu a vývoje, zkvalitnit infrastrukturu pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace, zefektivnit využití lidského potenciálu v průmyslu a zkvalitnit podnikatelskou infrastrukturu“, lze konstatovat, že v roce 2011 došlo k významnému pokroku především v nárůstu dosažených hodnot a prioritní osa 5 směřuje k naplnění svých cílů do konce roku 2015.

Současný stav naplnění specifického cíle prioritní osy 5 je na úrovni 36,1 %, což znamená, že se prioritní osa 5 již dotáhla na průměrně se vyvíjející osy 2 a 6. V roce 2011 došlo k rychlému růstu dosažených hodnot na téměř čtyřnásobek, což je zdaleka nejvyšší číslo v rámci OPPI. Bylo to způsobeno především dokončováním velkého množství finančně i časově náročných projektů ve všech třech oblastech podpory, tedy již i v oblasti podpory 5.1. Závazky indikátorů vzrostly v souhrnu o 31,5 %.

Prioritní osu 5 – Prostředí pro podnikání a inovace lze co do spektra oblastí podpory považovat za nejrozmanitější v rámci OPPI. Další hodnocení věcného pokroku je proto rozděleno dle jednotlivých oblastí podpory.

V rámci oblasti podpory 5.1 Platformy spolupráce bylo do konce roku 2011 vydáno celkem 92 rozhodnutí o poskytnutí dotace, z toho 29 bylo zaměřeno na KLASTRY (přičemž bylo podpořeno 25 klastrů), 19 na TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY a 44 se týkalo programu podpory PROSPERITA. Výsledky podpořených projektů prvních výzev se již začínají projevovat. V průběhu roku 2011 bylo ukončeno prvních 12 projektů, které přinesly další dva nové inkubátory a 13 VTP a center transferu technologií. V zařízeních inovační infrastruktury je již usazeno více než 100 inovačních firem.

Graf č. 21 | Finanční ukazatele vybraných prioritních os OPPI



Zdroj: Výroční zpráva OPPI 2011

Kontakty a doplňující informace

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest
 Oddělení finanční podpory
 Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
<http://www.czechinvest.org/>

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (MPO)
 Na Františku 32, 110 15 Praha 1
<http://www.mpo.cz>
<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/vyzkum-a-vyvoj/>

5.2 | Podpora výzkumu a vývoje v ČR ze strukturálních fondů EU 2014–2020

MMR spolu s dalšími institucemi od roku 2010 připravuje koncentrovanou strategii pro kohezní politiku pro programové období 2014–2020. Nově formovaná strategie je vytvářena systémově a transparentně podle přísně stanoveného principu partnerství. Dohoda o partnerství je dokument vypracovaný členským státem za účasti partnerů v souladu s přístupem založeným na víceúrovňové správě, který stanoví strategii členského státu, priority a opatření pro **účinné a efektivní využívání fondů SSR za účelem dosahování cílů strategie Evropa 2020**.

V srpnu roku 2011 byl vytvořen seznam hlavních národních priorit a cílů kohezní politiky s přihlédnutím k cílům evropských dokumentů, především dokumentu strategie Evropa 2020 a jejímu zrcadlovému dokumentu na úrovni národní, tj. Národnímu programu reforem (NPR):

- Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky
- Rozvoj páteřní infrastruktury
- Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy
- Podpora začleňování, boje s chudobou a systém péče o zdraví
- Integrovaný rozvoj území

Za účelem jednoduchého vytvoření systému i řízení OP bylo navrženo 8 tematických okruhů (TO), které by měly sloužit jako převodník mezi úrovní národních rozvojových priorit a cílů a prioritních os u jednotlivých operačních programů. TO analyzují realitu České republiky v ekonomické a sociální oblasti a zároveň definují aktivity, které by měly být podpořeny z OP, aby bylo dosaženo cílů definovaných v národních rozvojových prioritách.

Podklady pro 8 TO jsou základním materiálem ČR pro nadcházející dlouhé vyjednávání s EU, včetně jednání o Pozičním dokumentu ze strany EK, který EK pro Českou republiku již připravila. Jde především o podmíněnost jakékoli intervence relevantními předběžnými podmínkami, které definují podmínky ze strany EU pro daný sektor ekonomiky či veřejné politiky. Cíle programů prostřednictvím úzce a jasně vymezených národních priorit, které byly na počátku nastaveny a mohou se částečně přizpůsobovat potřebám České republiky v průběhu programového období, je nutné průběžně a průkazně naplňovat. Jejich naplňování je jednou z podmínek úspěšného řízení fondů SSR pro programové období 2014–2020. Tematické okruhy jsou:

- Trh práce a vzdělávání
- Funkční výzkumný a inovační systém
- Konkurenceschopné podniky
- Mobilita, dostupnost, sítě, energie
- Efektivní správa a instituce
- Integrovaný rozvoj území
- Boj s chudobou, sociální začleňování a zdraví
- Životní prostředí

Výzkum, vývoj a inovace jsou tak obsaženy přímo i nepřímo ve třech z těchto osmi okruhů. V první řadě se jedná o okruh: „Funkční výzkumný a inovační systém“. Globálním cílem tohoto okruhu je významnými investicemi do produkce nových znalostí, kvalifikovaných lidských zdrojů a propojování výzkumné a podnikové sféry urychlit strukturální posun české ekonomiky směrem ke znalostní ekonomice, tzn. k ekonomice založené na vzdělané pracovní síle, využívání špičkových technologií, produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich transformaci do inovací a do konkurenční výhody českých firem.

Strategickými cíli jsou:

- Komericializace – Vybudovat kvalitní systém komercializace výsledků VaV s důrazem nikoli primárně na technickou infrastrukturu, která již v řadě případů existuje, ale na poskytování špičkových služeb (pre-seed, proof of concept fund, centra transferu technologií, aj.). Využití strategie inteligentní specializace jako nástroje pro systematické vytváření a kultivaci vhodného prostředí pro provázání veřejných investic do výzkumu, vývoje, inovací a vzdělávání s širším hospodářským a společenským prostředím regionů.
- Internacionalizace – Cílené získávání zahraničních investic směřovaných do vybudování specializovaných VaV center nadnárodních firem v oborech, kde v ČR existuje excelence v oblasti základního, příp. i aplikovaného výzkumu (viz koncept inteligentní specializace), zapojení mezinárodních firem a investorů do sofistikovaných činností na území ČR, posilování zakořenění existujících VaV center nadnárodních firem v ČR. Posílit dlouhodobou spolupráci mezi špičkovými pracovišti v ČR a zahraničními (akademickými i firemními) partnery. Zvýšení zapojení výzkumné i firemní sféry do evropských i mezinárodních projektů.
- Infrastruktura – Zaměření se na maximální využití evropských center excelence a další inovační infrastruktury vybudované v období 2007–2013. V souladu s principy inteligentní specializace podpořit aktivity vedoucí ke vzniku a rozvoji oborových center technologické kompetence.
- Management – Zavedení špičkového systému řízení sféry VaVal, jak na úrovni státní, tak i na úrovni jednotlivých institucí, včetně změny systému hodnocení a financování VaV sféry tak, aby systém podporoval nejen špičkové vědecké výsledky, ale (zejména v technických a přírodovědných oborech) i úspěšné aplikace ve spolupráci se soukromou sférou, snížení administrativní zátěže vedoucích výzkumných týmů, efektivní propagace a popularizace VaVal.
- Lidské zdroje – Vyšší pozornost věnovat rozvoji lidských zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace (podpora mezinárodní i mezisektorové mobility, výzkumných pracovníků i manažerů, získání a udržení špičkových výzkumných pracovníků, včetně zahraničních, práce s talenty, návrat špičkových vědců ze zahraničí, zvyšování kvality primárního, terciárního a dalšího vzdělávání).

Druhým tematickým okruhem pokrývajícím problematiku VaVal, hlavně pak inovací je okruh: „Konkurenceschopné podniky“. Jeho globálním cílem je růst konkurenceschopnosti firem prostřednictvím vytváření a šíření inovací se zohledněním konceptu inteligentní specializace, účinného využívání energie a přechodu na nízkouhlíkové hospodářství, a to současně s posilováním územní soudržnosti regionů České republiky.

Strategickými cíli jsou rozvoj ekonomiky s důrazem na aktivity, které však nejsou přímo vázané na VaV:

- Zvýšení konkurenceschopnosti firem – Sofistikovaným a stabilním systémem veřejné podpory podnikovému VaV, ať již realizovaného v rámci partnerství více organizací nebo „in house“.
- Zvýšení internacionalizace – Zvyšovat stupeň internacionalizace firem a posilovat zapojení nadnárodních společností do sofistikovaných činností na území České republiky, včetně podpory lokalizace vývojových center nadnárodních firem a jejich zakořenění v ČR.
- Efektivní využívání infrastruktury – Maximální využití evropských center excelence a další inovační a podnikatelské infrastruktury budované v období 2004–2013 a plně využití potenciálu pro spolupráci s evropskými centry excelence, kapitálové výdaje zaměřit z výstavby budov spíše na investice do špičkových technologií s respektováním potřeb jednotlivých regionů a preferencí projektů regenerace brownfields před výstavbou na zelené louce.
- Rozvoj lidských zdrojů – Zvýšení kvalifikace a motivace lidských zdrojů, a to jak stávajících zaměstnanců, tak i studentů středních, zejména učňovských škol a dále studentů VŠ, rozvoj mezinárodní mobility, získání a udržení talentů ve vazbě na TO Trh práce a vzdělávání.

Poslední tematický okruh, který je pro VaV relevantní je okruh: „Trh práce a vzdělávání“ a to samozřejmě hlavně ve své druhé části, tedy vzdělávání. Globálním cílem je zajistit kvalitní a dostupné vzdělávání, které naplňuje principy celoživotního učení. Strategickými cíli jsou:

- Rozvoj excelence na vysokých školách a rozvoj lidských zdrojů potřebných k jejímu dosažení.
- Diverzifikovaný systém vysokého školství v ČR – výzkumné a vzdělávací a profesně zaměřené VŠ.
- Rozvoj kreativity a podpora talentu v rámci vzdělávání, průprava absolventů k podnikavosti, inovativnímu myšlení, flexibilitě – zlepšení postavení absolventů na trhu práce.
- Rozvoj mezinárodní spolupráce a mobility.
- Spolupráce vysokých škol a soukromého, ale i veřejného sektoru na výzkumu a inovacích a reflektování potřeb trhu práce.
- Rozšíření míry a zvýšení kvality u celoživotního vzdělávání.
- Zvýšení kvality počátečního i dalšího vzdělávání.
- Výrazné zvýšení matematické, čtenářské a IT gramotnosti žáků a studentů.
- Dokončení standardů vzdělávání na jednotlivých stupních vzdělání, dokončit systémy hodnocení škol a jejich monitoring.
- Rozvoj metod inkluzivního vzdělávání v české vzdělávací soustavě.
- Rozvoj předškolní a školní přípravy dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně dětí se sociálním znevýhodněním.

Z výše uvedených osmi tematických okruhů bylo vytvořeno osm operačních programů pro příští programové období 2014–2020, přičemž nejsou opisem tematického okruhu, ale tvoří z nich nové ucelené struktury:

- OP „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ řízený MPO;
- OP „Výzkum, vývoj a vzdělávání“ řízený MŠMT;

- OP „Zaměstnanost“ řízený MPSV;
- OP „Doprava“ řízený MD;
- OP „Životní prostředí“ řízený MŽP;
- „Integrovaný regionální operační program“ řízený MMR;
- OP „Praha – pól růstu ČR“ řízený Magistrátem hlavního města Prahy;
- OP „Technická pomoc“ řízený MMR.

Mimo ně pak budou (stejně jako doposud) podporovány programy rozvoje venkova, rybářství, přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce.

Zmíněné tři tematické okruhy jsou naplňovány dvěma OP, které budou řešit problematiku výzkumu a vývoje a inovací. VaV bude řešen v rámci OP VVV, který lze do jisté míry považovat za pokračovatele současného OP VaVpl a některých opatření OP VK. Opatření na podporu inovací budou řešeny v rámci programu OP PIK. I jeho můžeme považovat za pokračovatele myšlenek OP PI.

5.2.1 | Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)

Cílem navrhovaného operačního programu je zajistit podporu podnikatelského prostředí a inovací pro zvýšení konkurenceschopné ekonomiky ČR.

Zaměření: podpora podnikání, inovací v podnikatelském sektoru, energetických úspor, ICT infrastruktury

Zdůvodnění pro OP:

- Hlavním zaměřením OP je podpora podnikatelského prostředí a inovativních aktivit zejména v malých a středních podnicích. Důležitým synergickým propojením bude vazba na výzkum a vývoj podporovaný z veřejných zdrojů na vysokých školách v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání. Institucionální a věcné oddělení podpory výzkumu a vývoje s oblastí inovací v ČR je problémem současného programového období.
- Mezi další podporované aktivity v uvedeném OP bude patřit, zejména v podnikové sféře, podpora snižování energetické náročnosti, rekonstrukce a rozvoj soustav zásobování teplem a podpora inovativních řešení přispívajících ke snižování emisí. Ke zvýšení konkurenceschopnosti také významně přispěje zavádění vysokorychlostního internetu a dalších moderních komunikačních prostředků
- V návrhu OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je toto pod jednou střechou, bude lépe zajištěna propojenost a synergické efekty.

Posuny v OP:

- Využití stávající inovační infrastruktury vytvořené v období 2007–2013.
- Podpora podniků v internacionalizaci, komercializaci a globální konkurenceschopnosti.
- Kapitálové výdaje zaměřit z výstavby především na investice do špičkových technologií.

- Důraz na foresight a propojování podniků s vědou a výzkumem a vzdělávacími institucemi.
- Přejít k projektům zaměřeným na schopnost podniků využívat maximálně efektivně veškeré zdroje (včetně energetických a informačních) ke zvyšování produktivity a tvorbě vyšší přidané hodnoty.
- Posílení projektů na spolupráci více podniků, propojení MSP a velkých podniků a pronikání do globálních distribučních řetězců.
- Zaměření se na vyšší zapojení českých podniků do mezinárodních a evropských projektů.
- Posilování energetické a surovinové efektivity.

5.2.2 | Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)

Cílem navrhovaného operačního programu je významnými investicemi do produkce nových znalostí a kvalifikovaných lidských zdrojů urychlit strukturální posun české ekonomiky směrem ke znalostní ekonomice, tzn. k ekonomice založené na vzdělané pracovní síle, využívání špičkových technologií, podpoře kreativity, produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich transformaci do inovací a do konkurenční výhody českých firem. Cílem OP je také transformace české vzdělávací soustavy směrem k zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání a podpoře vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci hlavního výchovně-vzdělávacího proudu a zajištění předškolní přípravy zejména pro děti se sociálním znevýhodněním.

Zaměření: podpora výzkumu a vývoje, zvyšování kvality vzdělávání a vytváření kvalitních lidských zdrojů a nových znalostí, provázání veřejných investic do vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací s širším hospodářským a společenským prostředím regionů, podpora rovných příležitostem ve vzdělávání a odstranění segregace ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména dětí se sociálním znevýhodněním, mj. romských,

Zdůvodnění pro OP:

- Hlavním zaměřením OP je podpora základů znalostní ekonomiky tedy vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací založených na znalostech, zajištění lepšího přenosu výsledků výzkumu do praxe, role výzkumu a vývoje ve vzdělávacím procesu a výchově mladé generace výzkumníků, zvyšování kvality celého vzdělávacího systému, realizace synergií a komplementarit mezi danými tematickými cíli kohezní politiky a programem Horizont 2020 a dalšími souvisejícími programy, jako je např. Erasmus pro všechny.
- Systematické vytváření a kultivace vhodného prostředí pro provázání veřejných investic do výzkumu, vývoje, inovací s širším hospodářským a společenským prostředím regionů přispěje ke zvýšení konkurenceschopnosti. Neoddělitelnou součástí je podpora kvalitního vzdělávání jako klíčového předpokladu kvalitního výzkumu a vývoje a následně i inovací.
- Program umožní efektivní propojení intervencí z fondů EFRR a ESF v oblasti vzdělávání, výzkumu a vývoje tak, aby se intervence v těchto oblastech vzájemně podporovaly

- a doplňovaly. Zásadní je zejména propojení EFRR investic do rozvoje výzkumných center s investicemi z ESF do rozvoje lidských zdrojů v těchto centrech a na vysokých školách, jakož i zlepšování materiálních podmínek na nižších stupních škol (EFRR) se zkvalitňováním pedagogické práce. OP dále přímo provazuje opatření v oblasti vzdělávání a zkvalitňování lidského potenciálu se zvýšením výkonnosti národního výzkumného a inovačního systému, pro jehož fungování je zvyšování úrovně vzdělávání a kvalitní příprava odborníků jedním z hlavních předpokladů.
- Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání otevře možnosti vzdělání a následné úspěšnosti na trhu práce také pro děti, které jsou různým způsobem ve vzdělávání znevýhodněny, popř. vzdělávány mimo hlavní vzdělávací proud, bez adekvátní předškolní, školní a mimoškolní podpory. Nezbytná je také podpora mateřským školám a školám hlavního vzdělávacího proudu, aby dokázaly vzdělávat také děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména děti sociálně a zdravotně znevýhodněné a měly k tomu dostatečné finanční, materiální a personální kapacity.

Posuny v OP:

- Zaměření se na maximální využití evropských center excelence a další výzkumné infrastruktury vybudované v období 2007–2013.
- Vyšší koncentrace na rozvoj lidské síly, mezinárodní mobilitu a získání a udržení mozků.
- Zaměření se na aktivity, které povedou k vyššímu zapojení českých institucí VaVal do mezinárodních a evropských projektů a na získávání zahraniční poptávky (internacionalizace a komercializace).
- Příležitost vhodně propojit vzdělávání s trhem práce, rozvíjet klíčové i odborné kompetence, propojit počáteční a další vzdělávání, rozvíjet talenty a implementovat inkluzivní opatření tam kde je to potřeba, zejména na úrovni předškolního a školního vzdělávání. Doplnění investic tam, kde chybí (zejména podvybavenost v základním školství apod.), ale soustředěná orientace na rozvoj lidských zdrojů (včetně managementu škol).
- Cílené intervence vedoucí k dostatku porovnatelných dat o vzdělávání a jeho kvalitě (srovnávací testy, možnost hodnocení škol podle výsledků).
- Internacionalizace školství (mezinárodní spolupráce) a vzdělávání pedagogů.
- Zavedení nových metod vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj nesegregačních lokálních sítí předškolního a primárního vzdělávání.

6 | MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ČR V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE

Podle zákona č. 21/1993 Sb. (tzv. kompetenčního) je gestorem mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji (MSVV) probíhá na základě dlouhodobé koncepce. Základem a hlavní součástí MSVV jsou společné projekty výzkumných a vývojových prací nebo účast v mezinárodních mnohostranných projektech (aktivitách). V některých případech je dvoustranná dohoda o spolupráci omezena na podporu mobility výzkumných a vývojových pracovníků – viz spolupráce s konkrétními státy. Pro Českou republiku patří mezi hlavní priority mezinárodní spolupráce zapojení do struktur výzkumu a vývoje Evropské unie – Evropský výzkumný prostor, především pak co nejefektivnější účast v rámcových programech výzkumu a vývoje EU a EURATOM.

7. rámcový program EU (ES) probíhá od roku 2007 do roku 2013 (některé projekty však mohou probíhat až do roku 2017) a v letech 2011 až 2013 se projednává návrh nového rámcového programu, který byl nazván Horizont 2020.

Další prioritou je účast ČR na budování, strukturování a posilování Evropského výzkumného prostoru (tzv. Lublaňský proces) a účast na realizaci strategie Evropa 2020 – dosažení konkurenceschopnosti srovnatelné s USA a Japonskem a tzv. Barcelonský cíl – výdaje na výzkum a vývoj ve výši průměrně v EU 3 % HDP. Významné jsou z hlediska mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji však rovněž samostatné projekty mnohostranné a dvoustranné spolupráce, vybrané k finanční podpoře ve veřejné soutěži a podpora účasti ve významných mezinárodních vládních i nevládních organizacích a aktivitách. Kromě oblasti vyspělých zemí Evropy je nutno při tvorbě politiky MSVV přihlížet také k legislativnímu prostředí v zemích středoevropského regionu a dále k politice VaV v USA, Kanadě a ve vyspělých zemích Asie.

V roce 2011 došlo na MŠMT k zásadním změnám ve struktuře řízení mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a účasti ČR v Evropském výzkumném prostoru: vznikl odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji, který má na starosti členství ČR v ERA (včetně účasti a hodnocení v rámcových programech) a odbor financování projektů výzkumu a vývoje, který zodpovídá za realizaci dvoustranných i mnohostranných smluv o mezinárodní spolupráci ve VaVal a financování příslušných projektů spolupráce. V roce 2013 působí na MŠMT odbor výzkumu a vývoje, který je rozdělen na dvě oddělení, která se zabývají mezinárodní spoluprací včetně financování a účastí ČR v ERA.

6.1 | Evropský výzkumný a inovační prostor

Evropský výzkumný prostor (ERA) byl zřízen rozhodnutím Evropské rady a jeho základní ideou je vytvoření jednotného prostředí pro výzkum a vývoj v Evropě s cílem dosáhnout lepší soudržnosti (koheze) v této oblasti a přispět ke zlepšení konkurenceschopnosti Evropy vůči Spojeným státům americkým a některým asijským státům. Vychází se z toho, že výdaje na výzkum a vývoj v Evropě stále klesají, že se snižuje množství investic do výzkumu (zejména soukromých), že kariéra vědeckého nebo výzkumného pracovníka nepatří k přitažlivým životním a pracovním cílům, že se snižuje nebo je nedostatečná účast žen ve výzkumu a že se nedostatečně a ne zcela vhodně využívají zdroje pro výzkum k prospěchu společnosti a mobilita výzkumných pracovníků je v Evropě příliš nízká. Chybí dostatečná a koordinovaná podpora velkých výzkumných infrastruktur, které významně přispívají k excelenci vědy v Evropě a stále se objevují problémy etiky ve vědě (např. výzkum kmenových buněk). K řešení výše uvedených problémů by mělo přispět zřízení Evropského výzkumného prostoru.

ERA zahrnuje rámcové programy EU, národní politiky a programy výzkumu členských států EU a jejich koordinaci, evropské výzkumné organizace a infrastrukturu. Za nejvýznamnější je nutné považovat to, že rámcové programy jsou zřizovány s cílem přispět k vytváření a strukturování ERA. To vše má přispět ke zlepšení kvality života v EU a Evropě obecně a to tím, že by mělo být dosaženo zlepšení využívání prostředků vkládaných do výzkumu a vývoje (a to nejen veřejných, ale zejména soukromých včetně tzv. partnerství veřejného a soukromého sektoru – Private-Public Partnership – PPP) a zvýšení efektivity výzkumu a vývoje a podpoře výzkumných infrastruktur.

6.2 | Sedmý rámcový program EU v oblasti výzkumu a vývoje a EURATOM

Rámcový program EU (RP), který se vztahuje na období let 2007 až 2013, stanovil výzkumnou politiku EU a její finanční nástroje, zejména víceletý výzkumný rámcový program. V roce 2007 byl zahájen 7. rámcový program pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace EU. Hlavním gestorem RP je v Evropské komisi Generální ředitelství pro výzkum a inovace (Directorate General for Research and Innovation).

Konečný schválený rozpočet 7. RP na období 2007–2013 činí 50.521 mil. € a rozpočet RP EURATOM (2007–2011) je 2,751 mil. €.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

<http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=1370>

<http://cordis.europa.eu>

Součástí RP jsou tzv. specifické (nyní zvláštní) programy, kde jsou stanovena pravidla a financování. Z RP jsou financovány také úkoly Společného výzkumného střediska (JRC) – akce v nejaderné a jaderné oblasti. 7. Rámcový program EU je rozdělen podle obsahu na čtyři okruhy: Spolupráce, Myšlenky, Lidé a Kapacity.

Okruh I: Spolupráce

Zahrnuje vlastní výzkumné aktivity a jde o podporu v celé oblasti výzkumných akcí prováděných v následujících prioritách:

- Zdraví
- Potraviny, zemědělství a biotechnologie
- Informační a komunikační technologie
- Nanovědy, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie
- Energie
- Životní prostředí (včetně změn klimatu)
- Doprava (včetně letectví)
- Společensko-ekonomické vědy a vědy humanitní
- Bezpečnost
- Kosmický výzkum

Okruh II: Myšlenky

Jde o podporu základního (hraničního) výzkumu formou „zdola nahoru“. Tento výzkum je prováděn ve všech oborech individuálními nebo nadnárodními týmy. Pro řízení tohoto programu byla zřízena Evropská výzkumná rada a příslušná výkonná agentura (ERCEA).

Okruh III: Lidé

Posilování (kvantitativní i kvalitativní) lidského potenciálu ve výzkumu a technickém rozvoji v Evropě. Jde o podporu lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji včetně podpory kariéry

výzkumného pracovníka, podpora mladých vědeckých pracovníků a žen ve výzkumu. Zahrnuti jsou zejména „akce Marie Curie“.

Okruh IV: Kapacity

Jsou podporovány klíčové aspekty evropských výzkumných a inovačních kapacit jako jsou výzkumné infrastruktury, klastry na regionální úrovni, rozvoj výzkumného potenciálu v konvergenčních a nejméně vzdálenějších regionech EU, dále je podporován výzkum ve prospěch malých a středních podniků, aktivity zlepšující vztahy mezi vědou a společností, rozvoj soudržnosti politik EU a aktivity mezinárodní spolupráce. V této části RP jsou podporovány evropské výzkumné infrastruktury (Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury – ESFRI), jejich budování a provoz.

Výzkumná témata jsou implementována pomocí projektů, jejichž návrhy podávají konsorcia výzkumných institucí, dále prostřednictvím tzv. Společných technologických iniciativ (JTI – čl. 187 Smlouvy o fungování EU), koordinace národních výzkumných programů (čl. 189 Smlouvy o fungování EU) a mezinárodní spolupráce. Návrhy jsou podávány konsorcii na základě výzev pro podávání projektů (call for proposals). Pro podporu cílů RP jsou používány tyto finanční nástroje: „granty pro integraci“ (sítě excelence) a „granty k celkovému rozpočtu“ (projekty spolupráce, někdy se používá název integrované projekty). Týmy získávají prostředky na řešení projektů ve formě zálohy (předfinancování) a průběžných plateb.

Žadatelem může být každá právnická osoba, příp. i fyzická osoba se sídlem v členském státě EU nebo v třetích zemích (kterákoliv země mimo EU). Přidružené země (Chorvatsko – jako přistupující země a Turecko) a přidružené země EFTA se účastní za stejných podmínek jako členské státy, hovoříme o státech tzv. asociovaných k 7. RP; mezinárodní evropské zájmové organizace se mohou zúčastnit za stejných podmínek jako týmy členských států.

Minimální počet partnerů je tři (projekty spolupráce a sítě špičkových pracovišť), ty přitom musí být z členského státu EU nebo zemí asociovaných k 7. RP a žádné dva z nich nesmí být usazeny ve stejném členském státu nebo státu asociovaném k 7. RP. Účast jediného účastníka je možná pro stipendia (akce Marie Curie) a specifické podpůrné aktivity (konference, studie apod.). Minimální počet účastníků v projektu je vždy určen konkrétní výzvou (call).

Při implementaci rámcových programů jsou užívány např. následující nástroje: velké (integrované) projekty a specifické projekty cílově orientovaného výzkumu (STREPS) a integrace pracovišť formou sítí excelence (Network of Excellence). Velké projekty spolupráce zahrnují výzkum, technický rozvoj a/nebo demonstrační aktivity, které podpoří inovace. Projekty by měly podpořit konkurenceschopnost nebo být cíleny na hlavní společenské potřeby a jejich výsledkem by měly být nové výrobky, procesy a služby. Témata, na která je možno podávat projekty jsou blíže specifikována v tzv. pracovních programech (workprogramme), zveřejňovaných vždy s konkrétní výzvou.

6.2.1 | ERA-NET PLUS

ERA-NET PLUS jsou programy společně implementované zúčastněnými státy s finančním příspěvkem EU (společná implementace národních nebo regionálních programů – čl. 185 (dříve čl.169) Smlouvy o fungování EU), např. pomocí harmonizovaných pracovních programů, společných nebo koordinovaných výzev k podávání návrhů projektů, společných hodnotících procedur a společné realizace projektů. Tohoto nástroje je možné využít ve všech aktivitách RP. V RP se využívá následujících aktivit: specifické projekty cílově orientovaného výzkumu (projekty spolupráce, dříve STREPS); výzkumné a technické projekty; demonstrační projekty; specifické výzkumné projekty pro malé a střední podniky (MSP); kolektivní výzkumné projekty pro sdružení malých a středních podniků; akce pro podporu a rozvoj lidských zdrojů a mobility; koordinační akce; specifické podpůrné akce; integrované iniciativy v infrastruktuře; účast Unie v programech uskutečňovaných několika členskými státy (čl. 185 (169) Smlouvy o fungování EU).

6.2.2. | EURATOM

7. RP EURATOM byl stanoven na období 2007–2011 s rozpočtem 2,751 mil. €. Na počátku roku 2011 byl podán návrh na prodloužení RP EURATOM na roky 2012 a 2013 a toto prodloužení bylo schváleno. Program obsahuje jeden specifický program (Jaderný výzkum a vzdělávání) a akce Joint Research Centre (JRC) – Společné výzkumné středisko.

Specifický program (Jaderný výzkum a vzdělávání)

Tematická priorita „Výzkum energie z jaderného slučování (fúze)“: Cílem je získat znalosti pro ITER (Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor) a realizovat ITER jako bezpečný prototypový reaktor pro elektrárny v Cadarache (Francie). Účastníky dohody jsou EU, USA, Japonsko (pro Japonsko jsou vytvořeny zvláštní podmínky), Ruská federace, Indie, Čína a Korejská republika.

Tematická priorita „Jaderné štěpení a radiační ochrana“: Úkolem je podpořit bezpečné využití jaderného štěpení a jiných použití radiace v průmyslu a medicíně.

Akce Společného výzkumného střediska – Joint Research Centre (JRC)

V návaznosti na Lisabonskou agendu a na požadavek mnoha zákazníků JRC vyvine významné úsilí v oblasti výchovy, technického vzdělávání a šíření znalostí. JRC bude provádět výzkumné činnosti v oblastech spojených s managementem odpadů, dopadem na životní prostředí a tradičně v oblasti jaderné bezpečnosti.

Tak, jako i v předchozích RP, účastní se členské (a do určité míry i asociované) státy řízení programů a to především účastí v řadě stálých nebo ad hoc výborů a expertních skupin. Mezi nejdůležitější patří tzv. Programové výbory – PV. Programové výbory se podílejí spolu s Evropskou komisí na tvorbě a aktualizaci pracovních programů jednotlivých tematických priorit, projednávají výzvy k podávání návrhů projektů a členové jsou informováni

o výsledcích hodnocení projektů, případně jsou konzultováni v některých sporných nebo konzultace vyžadujících případech rozhodování o přijetí nebo odmítnutí návrhů projektů (o návrhu na sjednání grantové dohody na řešení projektu rozhoduje z právního hlediska Evropská komise). Struktura programových výborů sleduje tematickou strukturu RP.

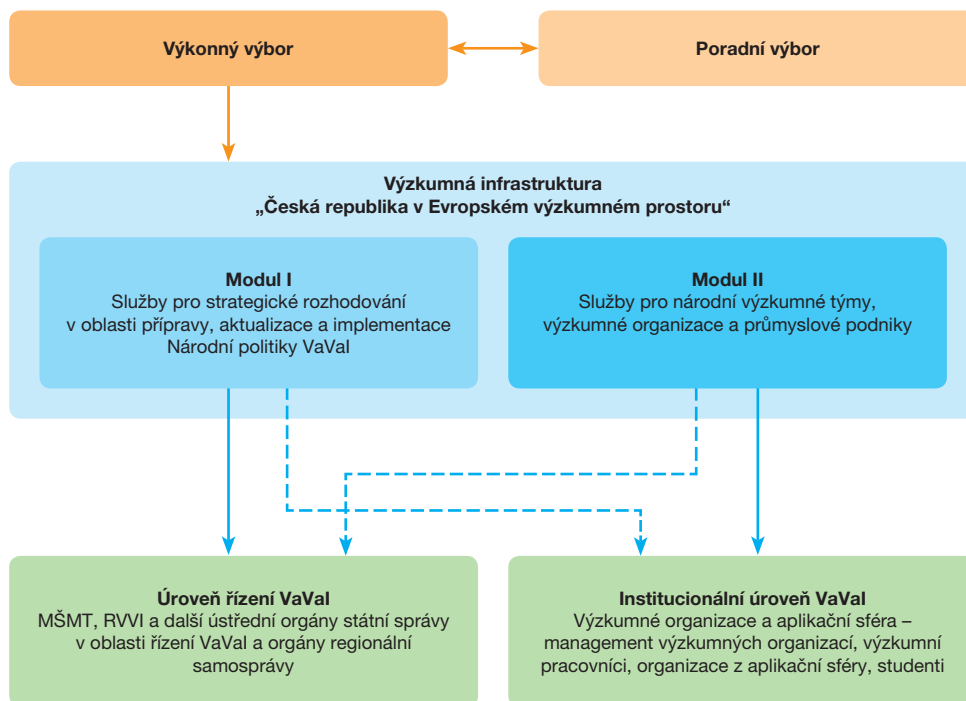
Pro 7. RP je v ČR národní kontaktní organizací Technologické centrum AV ČR. Přehled národních kontaktních pracovníků pro jednotlivé programy 7. RP a informace o programu v českém jazyce jsou dostupné na <http://www.fp7.cz>

6.2.3 | NICER III, CZERA

NICER III (Národní informační centrum pro evropský výzkum) je projekt Technologického centra AV ČR, který v letech 2009–2012 poskytoval komplexní podporu pracovištím v ČR při jejich zapojování do ERA. Od roku 2013 je podpora v obdobném rozsahu poskytována v rámci projektu infrastruktury CZERA, (Česká republika v ERA), resp. tzv. modulu II tohoto projektu. V rámci projektu NICER III a CZERA Technologické centrum AV ČR zabezpečuje činnost NCP (národní kontaktní pracovník) pro 7. RP EU, organizuje hromadné informační a školicí akce o 7. RP a návazném rámcovém programu Horizont 2020 a poskytuje odborné konzultace jednotlivým týmům, které se účastní přípravy a řešení konkrétních projektů 7. RP. Zvláštní pozornost je přitom věnována malým a středním podnikům. Výstupem projektu je mimo jiné ECHO, časopis zaměřený na informace o ERA a publikace specializované na problematiku evropského výzkumu a rámcových programů a připravuje se ke spuštění na jaře 2013 webový portál věnovaný ERA a účasti ČR v ERA. Tým TC AV ČR je propojen na evropskou síť národních kontaktních pracovníků (NCP) pro 7. RP a na národní informační síť NINET (další informace včetně celé sítě Regionálních a oborových kontaktních organizací k NINET: <http://www.ninet.cz>) a další kontaktní místa v ČR a přispívá tak k vytváření vazeb mezi zdejšími pracovišti a ERA; spolupracuje s Evropskou komisí a se zástupci ČR v programových výborech 7. RP. Tým také každoročně pořádá České dny pro evropský výzkum (tzv. CZEDER) – konferenci o účasti ČR v RP a aktuálním dění v evropském výzkumu.

Pro zajištění úspěšné účasti České republiky v projektech MSV byla v průběhu roku 2000 uvedena v činnost národní informační infrastruktura pro 6. rámcový program EU (ES) NINET (National Information NETwork), jejíž aktivity pokračují i pro 7. RP. NINET je tedy českou národní informační sítí pro rámcové programy EU (ES), která sdružuje regionální a oborové kontaktní organizace. Úkolem sítě NINET je poskytovat informační a konzultační služby především k RP. Finančně je síť podporována ze zdrojů MŠMT (program EUPRO a EUPRO II). Další informace k NINET jsou k dispozici na <http://www.ninet.cz>

Výzvy k podávání návrhů projektů jsou Evropskou komisí zveřejněny na adrese: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/fp7_calls



Modul I – Služby pro strategické rozhodování v oblasti přípravy, aktualizace a implementace Národní politiky VaVal

V první etapě činnosti infrastruktury CZERA, tj. v období, kdy jsou paralelně realizovány (resp. dobíhají) činnosti v rámci projektu NICER III, budou zachovány (z větší části) činnosti současné skupiny NICER a NCP (systém národních kontaktních pracovníků) by se měli podílet podle svého zaměření (a možnosti) na činnostech realizovaných v Modulu II (tj. budou vytvářeny ad-hoc pracovní skupiny, do kterých budou kromě pracovníků Modulu I zapojováni i členové stávající skupiny NICER III). V dalších fázích činnosti infrastruktury postupně dojde k větší reorganizaci všech činností.

Aktivita v Modulu I se v souladu se schváleným projektem soustředí na čtyři hlavní oblasti – strategie, priority, evaluace a analýzy.

1) Strategie

- vytvoření systému přenosu a sdílení informací (informační systém) o přípravě a projednávání dokumentů s vazbou na ERA v orgánech EU tak, aby byla zajištěna (v dostatečném předstihu) kvalifikovaná příprava podkladů pro tvorbu pozice ČR (tj. zajištění toků informací mezi zástupci pracovních skupin v EK, MŠMT, MPO, CZELO, CZERA, VERA – Výbor pro ERA, ...)
- dokončení strategie spolupráce ČR se třetími zeměmi ve VaVal

- rozpracování relevantních výstupů Akcentu do strategicko-koncepčních materiálů, které povedou k vyššímu zapojení ČR do ERA na různých úrovních (VO, projekty, programy, systémová opatření, pozice ČR, ...)

2) Priority

Stanovení (resp. upřesnění) priorit ČR pro oblast mezinárodního VaV (zejména rámcové programy a joint programming):

- vazba na priority VaVal ČR, které budou stanoveny v rámci veřejné zakázky Akcent
 - stanovení oblastí VaV, které budou řešeny v rámci mezinárodních VaV aktivit. Jedná se o oblasti, ve kterých je pro ČR výhodnější realizovat VaV ve spolupráci se zahraničními partnery (např. nezbytnost náročné a unikátní VaV infrastruktury, řešení globálních problémů, získání zahraničního know-how, ...)
 - využití (části) expertů zapojených do stanovení priorit ČR v rámci Akcentu
- vazba na priority ČR pro 8. RP stanovené v rámci V-ERA v roce 2010 (rozpracování ve vazbě na stanovené socioekonomické potřeby ČR)
- vazba na strategie a priority EU
- vazba na strategie pro „třetí země“ připravené v rámci CZERA
- atd.

3) Evaluačce

Hodnocení budou prováděna s cílem zlepšit zapojení ČR a českého VaV do ERA a mezinárodního výzkumu na různých úrovních. Bude zpracováno například:

- vytvoření metodiky pro evaluaci programů mezinárodní spolupráce (vazba na principy a zásady metodiky hodnocení stanovené v Akcentu)
- vyhodnocení účasti českých týmů v mezinárodních programech VaVal (RP, Eureka, Joint programming, JTI, ...) – nejenom účast, ale i přínosy a dopady
- evaluace dopadů účasti podniků v RP (využití mikrodat, rozpracování článku JV)

Další náměty pro hodnocení mohou vyplynout z činností v Akcentu.

4) Analýzy

- rozbor možností zapojení velkých VaV infrastruktur (zejména nově vybudovaných v rámci OP VaVpl) do ERA (RP, JTI, Joint programming atd.). Mj. i ve vazbě na priority ČR
- zhodnocení možností zapojení do mezinárodní spolupráce na úrovni regionů (přeshraniční spolupráce) – vstup pro případné strategie v této oblasti (rozbor přístupů v zahraničí, evaluace příslušných programů Interreg, ...)
- zhodnocení prostředí na VO pro zapojení českých týmů do mezinárodního VaV (dopracování/rozpracování a průzkumu a dalších aktivit v této oblasti, které byly v roce 2010 provedeny NCP)
- zhodnocení současných postupů, jak se ČR zapojuje do vytváření ERA (co se dělá v současnosti, proč se vše dělá na poslední chvíli, atd.) – podklad pro vytvoření informačního systému (uvedeného v bodu 1).

Další náměty pro hodnocení mohou vyplynout z činností v Akcentu.

Modul II – Služby pro národní výzkumné týmy, výzkumné organizace a průmyslové podniky

V roce 2011 a 2012 byly služby pro národní výzkumné týmy, které spočívají zejména v poskytování informační a konzultační činnosti pro úspěšné zapojení českých výzkumných organizací a firem do 7.RP hrazeny z projektu NICER III. V letech 2013–2015 pak tyto aktivity budou plně integrovány do projektu CZERA.

V období souběhu projektu NICER III a CZERA se modul II soustředil zejména na aktivity, které podporovaly a expertně doplňovaly navržené okruhy činností modulu I.

1) Strategie

- a) Zajištění toků informací o vývoji v ERA podle oblasti působnosti jednotlivých členů týmu (NCP) a to:
 - z úrovně programových výborů
 - z úrovně klíčových konferencí pořádaných EK k rozvoji ERA
 - systematickým sledováním strategických dokumentů EK k VaVal v oblasti své působnosti
- b) Součinnost s modulem I při formulaci strategie spolupráce ČR se třetími zeměmi pro MŠMT (statistická analýza spolupráce ČR a třetích zemí v RP, mapování evropských priorit pro spolupráci se třetími zeměmi)

2) Priority

Spolupráce na stanovení/formulaci stanovisek a priorit ČR pro 8.RP (Horizont 2020) v návaznosti na potřeby MŠMT a VERA. Zásadní dokumenty EK byly v roce 2011:

- Orientation Paper on next FP (únor 2011)
- Commission proposal for next FP (závěr roku 2011)

3) Evaluaace

Spolupráce s modulem I na plánovaných aktivitách:

- vytvoření metodiky pro evaluaci programů mezinárodní spolupráce (vazba na principy a zásady metodiky hodnocení stanovené v Akcentu)
- vyhodnocení účasti českých týmů v RP
- **a pokud budou k dispozici podklady** tak i vyhodnocení účasti v Eureka, Joint programming, JTI, ...) – nejenom účast, ale i přínosy a dopady
- evaluace dopadů účasti podniků v RP (využití mikrodat, rozpracování článku JV)

4) Analýzy

Ad hoc spolupráce NCP a dalších členů modulu II podle konkrétního zaměření a typu analýzy

6.3 | Evropská výzkumná rada – ERC

Evropská výzkumná rada – ERC (European Research Council) – je instituce, která byla založena, aby podporovala hraniční výzkum, jehož zaměření je určováno vědeckými pracovníky (investigator-driven research).

Hlavním cílem ERC je stimulovat vědeckou excelenci podporou těch nejlepších, skutečně kreativních vědeckých pracovníků. Vědečtí pracovníci jsou motivováni, aby překračovali dosavadní hranice znalostí a limity disciplin. ERC je doplňkem k ostatním financujícím aktivitám v rámci EU (je zřízena jako součást 7. RP EU) jako jsou národní agentury financující výzkum a je vlajkovou lodí programu Myšlenky sedmého RP EU. Vzhledem k tomu, že ERC užívá při výběru projektů bottom-up mechanismus, umožňuje tak výzkumným pracovníkům identifikovat nové příležitosti a směry v jakémkoliv oboru vědy.

ERC granty jsou udělovány v otevřené soutěži projektům, které jsou vedeny začínajícími nebo zkušenými vědeckými pracovníky, bez ohledu na jejich původ, kteří pracují v Evropě nebo se do Evropy přesouvají – jediným kritériem pro výběr je vědecká excelence.

Více informací o radě včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://erc.europa.eu/pdf/memo.pdf>

<http://erc.europa.eu>

6.4 | Program ERC CZ (LL)

Jedná se o program na podporu projektů tzv. „hraničního výzkumu“ (tj. projektů posunujících hranici poznání bez ohledu na tradiční členění) českých, mezinárodně uznávaných výzkumných pracovníků, kteří při podání svých projektů uspěli v hodnocení prováděném odbornými panely Evropské rady pro výzkum (ERC) a výsledek hodnocení jimi předložených projektů byl uzavřen výrokem mezinárodního panelu hodnotitelů ERC „The proposal is of good quality and fundable but not retained for funding due to budgetary constraints“. Program ERC CZ tudíž ze své podstaty není členěn na podprogramy. Hlavním cílem programu je cíleně a efektivně podpořit excellentní výzkum na území ČR. Současně cílem programu je i podpora a zvýšení produkce vysoce kvalitních, mezinárodně uznávaných výsledků výzkumu.

Období trvání programu a období poskytování podpory je stanoveno na léta 2012–2019. Program ERC CZ bude vyhlašován formou opakovaných veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „VaVal“). První veřejná soutěž ve VaVal proběhla v roce 2012. Termíny jednotlivých vyhlášení veřejných soutěží ve VaVal programu ERC CZ budou voleny v závislosti na termínech vyhlášení výsledků jednotlivých výzev ERC s tím, že konkrétní veřejná soutěž ve VaVal programu ERC CZ proběhne ještě v daném kalendářním roce nebo nejpozději v roce následujícím (a to tak, aby vyhlášení veřejných soutěží ve VaVal programu ERC CZ následovala vždy po zhodnocení projektů z evropských výzev ERC a po zveřejnění jejich výsledků).

Délka řešení jednotlivých projektů je shodná s délkou řešení určenou aktuální výzvou ERC, v jejímž rámci byl návrh projektu vyhodnocen na evropské úrovni (např. pro tzv. „zahajovací granty“ ERC je maximální doba řešení stanovena zpravidla na 5 let).

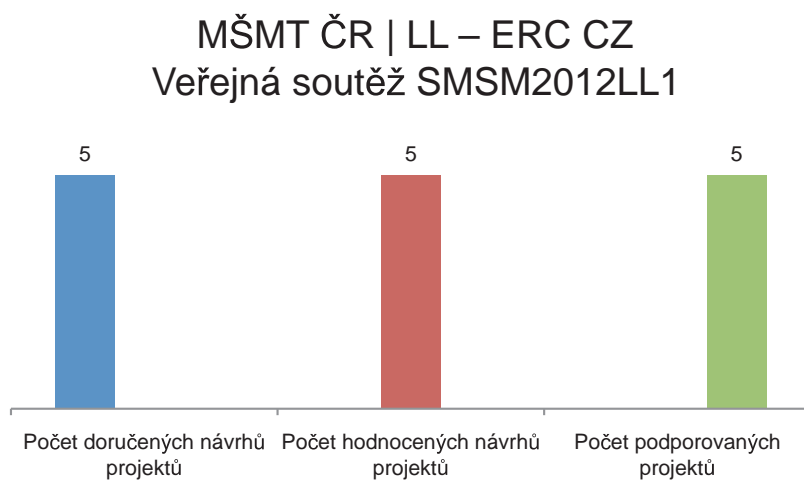
Poskytování podpory a její čerpání na řešení jednotlivých projektů může být zahájeno nejdříve k 1. 1. 2012 a musí být ukončeno nejpozději k 31. 12. 2019.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2012	20 000 tis. Kč
2013	80 000 tis. Kč
2014	100 000 tis. Kč
2015	100 000 tis. Kč
2016	100 000 tis. Kč
2017	80 000 tis. Kč
2018	70 000 tis. Kč
2019	50 000 tis. Kč
Celkem	600 000 tis. Kč

Na řešení jednotlivých výzkumných projektů hraničního výzkumu může být pro výzkumnou organizaci poskytnuta podpora až do výše 100 % uznaných nákladů za podmínek naplnění čl. 3.1.1. Rámce.

Graf č. 22 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 167 221 tis. Kč)



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:
<http://www.msmt.cz/vyzkum/erc-cz>

6.5 | Program NÁVRAT (LK)

Hlavním cílem programu NÁVRAT je vytvoření podmínek k návratu špičkových pracovníků VaVal do České republiky, stimulovat zájem těchto perspektivních osobností o kvalifikovanou práci v české výzkumné sféře a stimulovat i zájem českých výzkumných organizací o tyto osobnosti. V rámci projektů programu NÁVRAT musí být zajištěny podmínky pro další rozvoj odbornosti těchto osob po jejich návratu ze zahraničí, pro jejich rychlý kariérní růst podpořený zajištěním dostatečně kvalitního pracovního a materiálního zázemí pro jejich výzkumné aktivity.

Program NÁVRAT podporuje a stimuluje jak konkrétní osoby, tak i výzkumné organizace, jejich zaměstnavatele, k tomu, aby motivovaly tyto dlouhodobě perspektivní osobnosti VaVal k působení na území ČR sjednáním pracovněprávního vztahu a vytvořením kvalitních podmínek pro jejich další profesní růst.

Na jedné straně program NÁVRAT motivuje konkrétní výzkumné pracovníky k návratu z dlouhodobých zahraničních pracovních pobytů do ČR vytvořením finančně i materiálně stabilního zázemí pro jejich dlouhodobé působení na tuzemském pracovišti VaVal a pro jejich profesní rozvoj ve standardu, který odpovídá současným zahraničním nabídkám v této oblasti.

Na druhé straně program NÁVRAT stimuluje výzkumnou organizaci k efektivnímu rozvoji svého výzkumného potenciálu (včetně lidských zdrojů), neboť se na základě podpory vytvoří kvalitní výzkumné zázemí pro tvorbu dalších mezinárodně srovnatelných výsledků VaVal i dostatečně dobré podmínky pro vlastní profesní růst konkrétních mladých výzkumných pracovníků se zahraniční zkušeností ve VaVal. To je předpokladem pro rozšíření osobních zahraničních kontaktů na úroveň profesní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací.

Program NÁVRAT synergicky zohledňuje strategické cíle Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a je jeho komplementárním doplňkem.

Období trvání programu a období poskytování podpory je stanoveno na léta 2012–2019.

Program NÁVRAT bude vyhlašován formou opakovaných veřejných soutěží ve VaVal. Předpokládá se, že v letech 2011 až 2014 bude každý rok vyhlášena jedna veřejná soutěž ve VaVal podle § 17 až § 26 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací za účelem výběru projektů, jejichž řešení a poskytování podpory začne vždy k 1. lednu následujícího kalendářního roku.

Program NÁVRAT je synergickým programem podpory k Operačnímu programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ (OP VK). Veřejné soutěže ve VaVal tohoto programu proto budou vyhlašovány komplementárně k výzvám OP VK; tj. zejména v letech 2012 a 2013 bude program NÁVRAT vyhlašován pro příjemce pouze mimo regiony dopadu uvedeného operačního programu. Podpořeny budou pouze víceleté projekty, zpravidla na 3 až 5 let.

Délka řešení bude upřesněna vždy aktuálním vyhlášením programu ve veřejné soutěži VaVal.

Čerpání podpory i řešení projektu musí být ukončeno nejpozději k 31. 12. 2019.

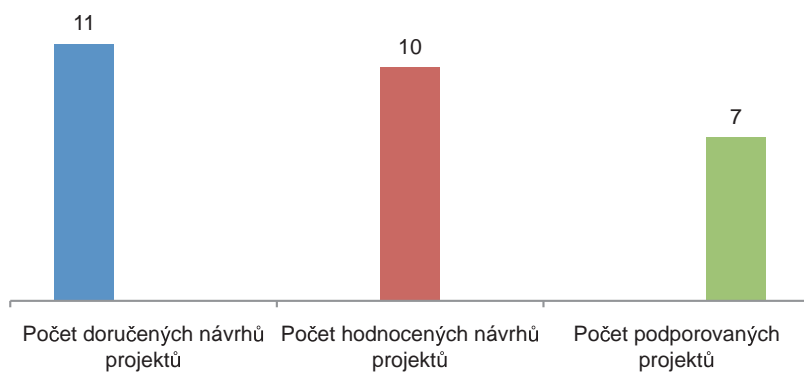
Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2012	40 000 tis. Kč
2013	60 000 tis. Kč
2014	70 000 tis. Kč
2015	75 000 tis. Kč
2016	70 000 tis. Kč
2017	60 000 tis. Kč
2018	50 000 tis. Kč
2019	40 000 tis. Kč
Celkem	465 000 tis. Kč

Na řešení jednotlivých výzkumných projektů může být výzkumné organizaci jako příjemci poskytnuta podpora až do výše 100% způsobilých nákladů projektu podle čl. 3.1.1 Rámce. Náklady musí být vynaloženy pouze v přímé souvislosti s řešením projektu. Výzkumné projekty nebudou mít ekonomický charakter a budou řešeny v rámci nehmotných činností výzkumných organizací.

Graf č. 23 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 69 558 tis. Kč)

MŠMT ČR | LK – NÁVRAT Veřejná soutěž SMSM2013LK2



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:
<http://www.msmt.cz/vyzkum/program-navrat>

6.6 | Styčná informační kancelář ČR v Bruselu – CZELO

V roce 2005 byla v Bruselu zřízena styčná kontaktní kancelář ČR – tzv. Liaison Office – CZELO. CZELO je projektem Technologického centra AV ČR a je podporováno grantem MŠMT v rámci podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji – EUPRO. Tato kancelář umožňuje zlepšení informačního toku mezi Evropskou komisí a českou výzkumnou veřejností.

Její hlavním úkolem je napomáhat úspěšnému zapojování českého výzkumu do evropské výzkumné spolupráce, a to zejména prostřednictvím RP. Kancelář poskytuje služby výzkumným pracovníkům ze všech oborů a výzkumným organizacím v ČR zdarma. Podobné kanceláře mají v Bruselu i mnohé jiné členské státy, všechny tyto styčné kanceláře se sdružují v neformální síti IGLO.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.iglortd.org>

<http://www.czelo.cz/>

6.7 | Velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace

Velkou infrastrukturou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „velká infrastruktura“) se rozumí jedinečné výzkumné zařízení, včetně jeho pořízení, souvisejících investic a zajištění jeho činnosti, které je nezbytné pro ucelenou výzkumnou a vývojovou činnost s vysokou finanční a technologickou náročností a je zřizováno jednou výzkumnou organizací pro využití též dalšími výzkumnými organizacemi. V souladu s ustanovením zákona č. 130/2002 Sb., § 3 odst. 2 písm. d) a § 4 odst. 1 písm. e) tohoto zákona jsou jednotlivé projekty velkých infrastruktur schvalovány vládou a je jim poskytována účelová podpora z kapitoly MŠMT (neboť MŠMT je gestorem pro národní i mezinárodní výzkum) z výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace, konkrétně z aktivity účelových výdajů Projekty velkých infrastruktur pro VaVal.

Na národní úrovni byly podniknuty systematické kroky pro upevnění strategického přístupu v oblasti velkých infrastruktur. MŠMT mimo jiné ustanovilo Radu pro velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“). Tato Rada má za úkol posuzovat nové návrhy velkých infrastruktur pro financování, monitoring a kontrolu realizace již financovaných projektů a posuzovat strategické kroky České republiky jak na národní, tak na evropské úrovni.

Jako reflexi ESFRI Roadmap (Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury) do národního prostředí vypracovalo MŠMT Cestovní mapu České republiky velkých infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Cestovní mapa“). Tento strategický dokument, schválený vládou na počátku roku 2010, odráží propojení národních velkých infrastruktur s evropskými výzkumnými infrastrukturami a je prvním systematickým dokumentem k této problematice u nás.

Cestovní mapa rozděluje projekty velkých infrastruktur v ní obsažených do šesti následujících tematických sekcí: Společenské a humanitní vědy, Vědy o životním prostředí, Fyzika materiálů a vesmír, Energetika, Biomedicína a e-Infrastruktury. Obsahuje celkem 33 prioritních a 20 perspektivních projektů velkých infrastruktur. Cestovní mapa je čistě strategickým dokumentem a nezaručuje tedy realizaci ani financování projektů velkých infrastruktur.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:
<http://www.msmt.cz/vyzkum/velke-infrastruktury-vyzkumu>

6.8 | Výzkumný fond pro uhlí a ocel – RFCS

Se vstupem ČR do Evropské unie se ČR stala automaticky také členem Evropského společenství uhlí a oceli. Původní zaměření Společenství (Společenství bylo založeno na 50 let a jeho činnost skončila 23.7.2002) – RFCS – bylo postupně převedeno (zvláště jeho finanční prostředky) v podstatě na výzkumný program v oblasti uhlí a oceli. Gestorem členství ČR ve Společenství je MPO a spolugestorem MŠMT.

Výzkumný fond pro uhlí a ocel poskytuje finanční prostředky na podporu projektů v oblasti uhlí a oceli a to pro všechny podnikatelské subjekty i výzkumné organizace. Dotace z Fondu jsou poskytovány pro výzkumné, pilotní a demonstrační projekty mimo Rámcové programy EU.

Hlavní cíl programu je definován jako podpora konkurenceschopnosti odvětví souvisejících s uhelným a ocelářským průmyslem. Priority programu pro oblast uhlí jsou zlepšení konkurenční pozice EU, zdraví a bezpečnost v dolech a zlepšení využití uhlí jako čistého zdroje energie. Pro hodnocení a monitorování projektů jsou založeny Technické skupiny pro uhlí a ocel, kterých je celkem 12, z toho 3 technické skupiny jsou zaměřeny na uhlí. Výzkumný fond zabezpečuje spolufinancování přijatých a úspěšně hodnocených projektů ze svého rozpočtu v členění – pro uhlí 27,8 % a pro ocel 78,2 %. Možnost spolufinancování projektů pro oblast uhlí z RFCS není organizacemi v ČR plně využívána.

Žadatelé o podporu jsou zejména MSP, další podniky a výzkumné ústavy. Pro potenciální žadatele platí, že to musí být osoby z bývalých zemí ESUO (Evropské společenství uhlí a oceli) nebo subjekty z přístupujících zemí nebo subjekty ze třetích zemí, pokud přinesou kýžený efekt k programovým cílům. Žadatelé nemusejí mít nutně přímý vztah k problematice uhlí a oceli, ale výzkumné a technické rozvojové návrhy musejí být v souladu s rámcem tohoto programu.

Podporovány budou aktivity jako výzkumná práce vedoucí k zjednodušení výroby, instalace zařízení musí být na dostatečně vhodné vysoké úrovni.

U výzkumných projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 60 % uznatelných nákladů, u pilotních projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 40 % uznatelných nákladů, u demonstračních projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 40 % uznatelných nákladů, u doprovodných opatření, podpory a přípravných akcí je maximální finanční příspěvek ve výši 100 % uznatelných nákladů. Veřejnou finanční podporu lze použít jen k účelu a na činnost, stanovenou ve smlouvě a hradí se z ní pouze nezbytné náklady související s projektem. Rozpočet pro běžný kalendářní rok se pohybuje okolo 53 mil. €. Výzva fondu na podávání návrhů projektů je nepřetržitá s každoroční uzávěrkou 15. září.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.isvav.cz/programmeDetail.do?rowId=7C>

<http://www.cordis.lu/coal-steel-rtd/home.html>

http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies

6.9 | Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (CIP)

Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace – CIP (Competitiveness and Innovation Program) – vyhlásila EU pro zvýšení konkurenceschopnosti a podporu inovací v roce 2006 na období 2007–2013. Program je administrován Evropskou komisí a na české straně je partnerem Ministerstvo průmyslu a obchodu. Program Konkurenceschopnost a inovace (CIP) je zaměřen na podporu inovací včetně eko-inovací, podnikání, informačních a komunikačních technologií a energetiky – 60 % rozpočtu je určeno malým a středním podnikům.

6.10 | Program pro konkurenceschopnost podniků, zvláště malých a středních (COSME)

Dne 30. 11.2011 byl představen program COSME (Competitiveness of enterprises and SMEs). Ten bude v příštím programovacím období (2014–2020) zaměřen na podporu konkurenceschopnosti podniků, zejména malých a středních. Program se bude zaměřovat na: jednodušší přístup k finančním prostředkům pro malé a střední podniky, vytváření prostředí podporujícího vznik a rozvoj podniků, podporu výchovy k podnikání v Evropě, posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti evropských podniků, podporu internacionalizace malých a středních podniků a jejich vstup na zahraniční trhy.

Na program bude pro období 2014–2020 vyčleněno 2,5 mld. € a každoročně by měl přispět k růstu evropského HDP o více než 1 mld. €.

Více informací o programech včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/cip/>

http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

<http://www.enterprise-europe-network.cz>

<http://ec.europa.eu/cip/cosme/>

6.11 | Spolupráce s Ruskou federací a Ukrajinou v rámci EU – STCU, ISTC

Mezi aktivity mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji EU patří i podpora výzkumu a vývoje v Ruské federaci a na Ukrajině. Záměrem bylo podpořit původně vojenský výzkum při jeho přechodu orientace z vojenského výzkumu na výzkum civilní. Jde o dvě dohody, které ustavují tzv. International Science and Technology Centre (ISTC) v Ruské federaci a Science and Technology Centre in Ukraine (STCU) na Ukrajině.

Tato pracoviště organizují vědeckotechnickou spolupráci mezi pracovišti z členských států EU (tzv. ISTC a STCU partnerství) a z Ruské federace a z Ukrajiny. ISTC/STCU (mezinárodní vědecká a technická centra) jsou mezivládní organizace a byly založeny v roce 1992 na základě dohody mezi EU, USA, Japonskem a Ruskou federací (a Ukrajinou).

Jejich cílem je nabídnout vysoce kvalifikovaným vědeckým pracovníkům pracujícím v programech vojenského výzkumu v bývalém Sovětském svazu příležitosti k přesměrování jejich talentů na mírové aktivity.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.istc.ru>

<http://ec.europa.eu/research/nis/en/istc.html>

6.12 | Finanční mechanismus EHP/NORSKA – Granty EHP, Granty Norska 2009–2014

V rámci Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) byl zaveden finanční mechanismus, jehož prostřednictvím státy ESVO (Islandská republika, Lichtenštejnské knížectví a Norské království) přispívají novým členským státům EU a potažmo ESVO na projekty v rozšířeném vnitřním trhu. Norsko navíc přispívá i pomocí bilaterálního tzv. zvláštního norského finančního nástroje (Norsk Finansieringsordning). Na základě obou uvedených finančních mechanismů se státy EHP a Norska zavazují přispívat ekonomicky slabším zemím v Evropském hospodářském prostoru, a to poskytováním grantů na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech, jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí, podpora soudnictví, zdravotnictví či péče o dítě, výzkum a vývoj v prioritních oblastech aj.

Částka alokovaná pro Českou republiku je celkem 131,8 mil. € pro pětileté období 2009–2014, z toho 61,4 mil. € v rámci Dohody o účasti v EHP a 70,4 mil. € podle Dohody o norském finančním mechanismu.

Třemi základními prioritami jsou Ochrana životního prostředí, Společenské vědy a Zdraví. Všechny základní principy a zásady týkající se finančního mechanismu EHP, resp. Norska jsou zakotveny v Dohodě mezi EU, Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem o EHP finančním mechanismu Norska 2009–2014 a dále memorandech o porozumění mezi ČR a Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem. Jedná se především o celkovou výši částky na investiční a rozvojové projekty, účel a priority pro čerpání přidělených finančních prostředků, nutnou výši spolufinancování projektů, frekvenci vyhodnocování, případně přerozdělování nevyužitých finančních prostředků.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zah_pomoc.html

<http://www.eeagrants.org/>

6.13 Mnohostranná mezvládní spolupráce

6.13.1 Program COST (LD)

Program COST (COST – původně European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research, nyní The European Cooperation in Science and Technology) je evropská mnohostranná spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje se zaměřením na základní i na aplikovaný výzkum. COST koordinuje výzkum a vývoj formou tzv. akcí, k nimž se mohou vědečtí a výzkumní pracovníci z členských států COST (na základě individuálního souhlasu Výboru vysokých představitelů i z dalších zemí) připojovat svými vlastními projekty. Zásadou organizace a práce programu COST je princip „bottom-up – zdola nahoru. Akce navrhují vědečtí a výzkumní pracovníci ve dvoukolovém systému – tzv. open call, které organizuje kancelář COST. Nejvyšším orgánem COST je Konference ministrů a v době mezi konferencemi Výbor vysokých představitelů, v němž jsou zastoupeny všechny členské státy COST a Evropská komise a Rada EU (respektive její sekretariát, ten tvoří tzv. sekretariát COST).

Celkový počet běžících akcí je více než 260 – Česká republika je nyní zastoupena v 162 běžících akcích a účastnila se celkově více než 500 akcí. Práce se účastní kolem 40 000 vědců z 36 členských zemí COST z Evropy a 50 vědecko-výzkumných institucí ze 14 dalších zemí.

Od roku 2003 spolupracuje COST úzce s European Science Foundation na základě dohody mezi COST a ESF. Na základě projektu získala ESF finanční prostředky z 6. a 7. Rámcového programu na podporu kanceláře COST a ostatních aktivit COST. Tato spolupráce však končí s ukončením 7.RP a budoucnost COST není tedy zcela jasná. Výběr nových akcí probíhá pomocí dvoukolového mechanismu: v prvním kole (k vyhlášenému datu – viz webové stránky COST) jsou podávány libovolné náměty jako tzv. expression of interest, tyto návrhy jsou posouzeny doménovými výbory a vybrané návrhy jsou navrhovateli rozšířeny do úplného návrhu. Tento návrh je posuzován nezávislými experty. Úspěšnost návrhu akce se pohybuje kolem 5 % vůči celkovému počtu expression of interest.

Akce jsou koordinovány tzv. Management Committee. Členy Řídícího výboru jsou zástupci členských zemí, které k akci přistoupily formou souhlasu k tzv. Memorandum of Understanding (viz dále). Účast členských zemí v akci se uskutečňuje formou projektů. Při zahájení akce posuzuje projekty navrhovatel akce. V případě dalších žádostí o přijetí pak Management Committee (po jednom roce po zahájení akce). Jsou ustaveny tzv. Domain Committees – DC. Členové DC (včetně expertů) zastupující ČR tvoří Výbor COST v ČR. Rada programu COST projednává návrhy a doporučení na rozdělení finančních prostředků pro dotace projektů COST na daný finanční rok a Výbor pak koncepci vědeckých, případně i organizačních aktivit účasti České republiky v programu COST.

Memorandum of Understanding (MoU): Dokument mající charakter mezinárodní smlouvy, který v tzv. Technical Annex formuluje jednak akce z hlediska odborného, jednak z hlediska právního. MoU zavazuje účastníky, mimo jiné k poskytování všech výsledků dosažených při

řešení všem účastníkům akce. Přistoupení k Memorandu of Understanding zajišťuje národní koordinátor na základě splnění vnitrostátní procedury spojené se vstupem do Akce COST

Účastnit se akcí COST je možné buď formou připojení k existující akci COST (zejména na začátku akce) nebo je možné navrhnout akci COST (v takovém případě je doba mezi návrhem a schválením akce zhruba jeden rok). COST se vyznačuje nebyrokratickým přístupem, formuláře jsou velmi jednoduché – v podstatě projekt v angličtině a dva formuláře, dále si musí navrhovatel zajistit vyjádření Řídícího výboru akce o vhodnosti svého projektu. Žádné termíny nejsou v podstatě stanoveny (kromě výzev k podávání návrhů nových akcí), projekty se přihlašují průběžně. Schematicky je možné postup popsat takto: 1. výběr vhodné akce (návrh nové akce), 2. stažení formulářů, 3. formulace projektu, 4. žádost o vyjádření Řídícího výboru, 5. zaslání sekretariátu COST v ČR – MŠMT, vyčkání na souhlas s MoU, 6. zahájení výzkumu a vstup do veřejné soutěže pro národní financování projektu.

Financování výzkumu probíhá zásadně na národní úrovni. COST samotný nedisponuje žádnými prostředky pro financování výzkumu, ale jen prostředky na koordinaci výzkumu – úhrady na jednáních orgánů COST – refundace, činnost kanceláře COST a rovněž tzv. Short Scientific Mission. V České republice jsou od roku 1993 projekty částečně účelově financovány ze státního rozpočtu formou veřejné soutěže.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2011	35 468 tis. Kč
2012	63 300 tis. Kč
2013	103 000 tis. Kč
2014	132 000 tis. Kč
2015	133 000 tis. Kč
2016	105 000 tis. Kč
2017	70 000 tis. Kč
Celkem	641 768 tis. Kč

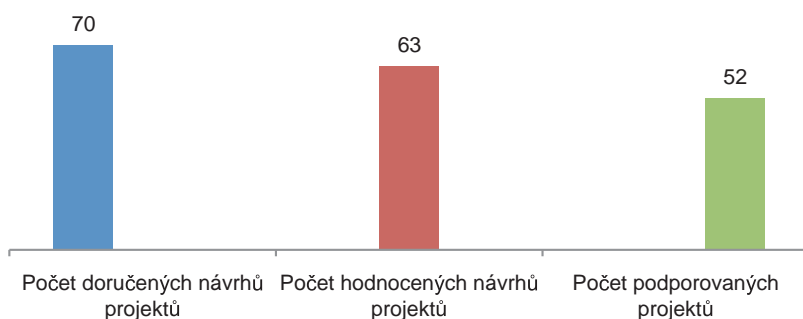
Finanční prostředky poskytuje MŠMT podle výsledků veřejné soutěže a na základě doporučení Rady programu COST v ČR. V roce 2011 byl vyhlášen nový program mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji COST CZ, který navazuje na program mezinárodní spolupráce COST.

Cílem programu COST CZ je podpora mnohostranné mezinárodní spolupráce v základním výzkumu výzkumným organizacím. Finanční prostředky programu COST CZ jsou určeny na úhradu nákladů na řešení projektů, které byly schváleny věcně příslušným Řídícím výborem

akce COST. Národním koordinátorem COST – (NCC) je RNDr. Josef Janda z MŠMT (tel.: +420 234 811 720).

Graf č. 24 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 63 632 tis. Kč)

MŠMT ČR | LD – COST CZ Veřejná soutěž SMSM2013LD3



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/cost-evropska-spoluprace-ve-vedeckem-a-technickem-vyzkumu>

www.cost.eu

www.msmt.cz

6.13.2 | Program EUREKA (LF)

Program EUREKA – Evropská spolupráce v oblasti aplikovaného a průmyslového výzkumu a vývoje – vznikl v roce 1985 s cílem podporovat spolupráci mezi průmyslovými podniky, výzkumnými ústavy a vysokými školami a vytvářet tak podmínky pro zvýšení technické vyspělosti a výkonnosti evropského průmyslu, rozvíjet jeho společnou infrastrukturu a řešit problémy týkající se více zemí.

Projekty EUREKA slouží civilním účelům a jsou zaměřeny na oblasti soukromého i veřejného sektoru. Jejich výstupem jsou špičkové výrobky, technologie a progresivní služby schopné prosadit se na trhu. Cílem je aktivní zapojení výzkumu a vývoje do mechanismů tržní ekonomiky, to znamená nutnost komerčního uplatnění výsledků řešení.

Program EUREKA nestanovuje tematické úkoly a necentralizuje financování ani výběr projektů. Řídí se zásadou, že návrhy a iniciativa musejí vycházet zdola (tzv. princip bottom-up), od jednotlivých podniků a výzkumných ústavů, které mají o spolupráci zájem. Z těchto důvodů nejsou např. limitovány celkové finanční náklady a doba řešení projektu, počet řešitelů, atd.

V současnosti EUREKA sdružuje 40 evropských zemí a řádným 41 členem je Evropská unie. Tematické zaměření projektů není principiálně omezeno a vyplývá z prioritních směrů rozvoje průmyslových oborů. Rámcově jsou projekty směřovány do těchto oblastí: informační technologie, životní prostředí, biotechnologie a technologie ve zdravotnictví, nové materiály, robotika a automatizace, komunikační technologie, doprava, energetika a lasery. Zájemce o řešení projektu v rámci programu EUREKA může využít jednu ze dvou možností: Buď sám nabídnout potřebný nápad a námět projektu s cílem vyhledat a získat pro jeho realizaci další partnery, nebo se přihlásit k řešení již schváleného projektu, splňuje-li požadavky jeho navrhovatele.

Kvalitní příprava mezinárodního projektu vyžaduje období 6 až 8 měsíců, každý projekt je navržen a řízen nezávisle jeho samotnými účastníky a je podroben minimálnímu administrativnímu řízení. Návrhy projektů na příslušných mezinárodních formulářích je nutno podávat prostřednictvím sekretariátu Národního programového koordinátora a to neomezeně, kdykoliv v průběhu celého roku.

Kritéria: spolupráce podniků a výzkumných organizací nejméně ze dvou členských zemí, dosažení znatelného pokroku (inovace vyššího řádu) v technické i užitné hodnotě vyvíjeného výrobku, technologie nebo služby, perspektiva tržního uplatnění, finančního zisku z realizace projektu, řešení a komerční využívání projektů je určeno pro civilní sektor, účastníci projektu musí mít technické, finanční a řídicí schopnosti a kompetence pro jeho řešení.

EUREKA nevytváří žádný společný finanční fond na podporu řešení projektů. Účast v projektech si hradí jejich účastníci sami, avšak spolupráce v rámci EUREKY umožňuje rychlou akumulaci finančních prostředků ze soukromých zdrojů a dotací nebo půjček z veřejných prostředků, protože ve většině členských zemí, včetně České republiky, existují finanční možnosti, jak získat z veřejných, tak i dalších zdrojů na podporu účasti v programu EUREKA. Vláda České republiky rozhodla finančně podporovat účast průmyslových podniků, výzkumných organizací i vysokých škol na řešení projektů EUREKA ze státního rozpočtu. Podpora jednotlivým řešením může činit až 50% finančních nákladů na výzkumnou část řešení.

Sekretariát programu EUREKA se sídlem v Bruselu zajišťuje všechny nezbytné činnosti pro koordinaci programu EUREKA, jako je cirkulace návrhů nových projektů nebo vyhledávání vhodných zahraničních partnerů pro spolupráci, vydávání informačních materiálů a správu veřejné databáze. Sekretariát EUREKY věnuje velkou pozornost i problematice ochrany informací, duševního vlastnictví, průmyslových práv a standardizace.

Národní programový koordinátor řídí činnost programu EUREKA v jednotlivých členských zemích a zajišťuje veškeré aktivity spojené s programem EUREKA. Poskytuje všechny

nezbytné informační, konzultační a poradenské služby, zajišťuje mezinárodní evaluaci projektů a předává návrhy projektů do mezinárodní sítě programu EUREKA. Napomáhá rovněž zabezpečovat i finanční podporu na řešení projektu.

Rada programu EUREKY České republiky působí jako poradní orgán MŠMT. Skupina vysokých představitelů je řídicím grémiem programu EUREKA. Tvoří ho vysocí vládní úředníci členských zemí a zástupce Evropské komise. Toto grémium odpovídá za přípravu základních strategických dokumentů, výměnu informací mezi členskými státy o možných oblastech spolupráce, schvaluje návrhy nových projektů a uděluje jim statut projektu EUREKA. Konference ministrů je nejvyšším orgánem programu EUREKA. Zúčastňují se jí ministři vlád členských zemí a představitel Komise EU, kteří odpovídají za oblast výzkumu, vývoje a techniky. Konferenci ministrů přísluší rozhodovat o vývoji, zaměření a cílech programu a o přijímání nových členů.

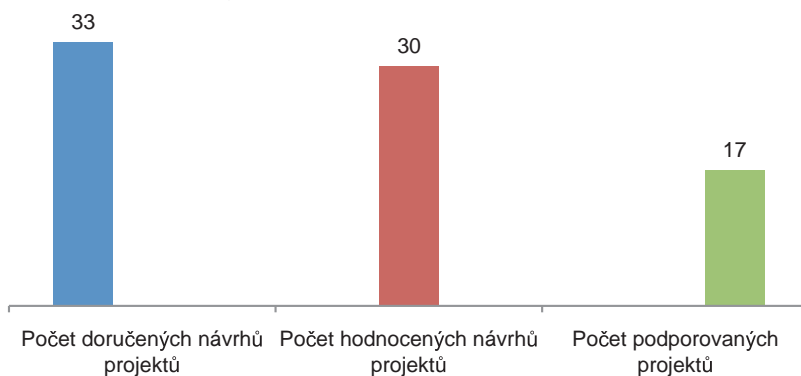
Spolufinancování poskytuje MŠMT pouze mezinárodně kvalifikovaným projektům mezinárodního programu EUREKA. V rámci veřejné soutěže 2011 došlo poprvé k vyhlášení navazujícího programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji s názvem EUREKA CZ s působností v České republice. Mezinárodní program EUREKA zůstal beze změn.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2011	36 000 tis. Kč
2012	69 134 tis. Kč
2013	108 000 tis. Kč
2014	140 000 tis. Kč
2015	148 000 tis. Kč
2016	105 000 tis. Kč
2017	70 000 tis. Kč
Celkem	676 134 tis. Kč

Graf č. 25 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 111 478 tis. Kč)

MŠMT ČR | LF – EUREKA CZ Veřejná soutěž SMSM2013LF3



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktu programů lze nalézt na adrese:

<http://www.eurekanetwork.org>

<http://www.msmt.cz>

6.13.3 | Program EUROSTARS

Program EUROSTARS – Evropská spolupráce v oblasti aplikovaného a průmyslového výzkumu a vývoje – je nový evropský program výzkumu a vývoje. Poskytuje možnost spolufinancování řešení projektů z rozpočtu Evropského společenství. Jedná se o podporu založenou na pravidlech programu EUREKA a uplatňování principu bottom-up společně se 7. rámcovým programem ve smyslu Smlouvy o fungování EU. K oficiálnímu vyhlášení programu EUROSTAR došlo dne 2. října 2007.

Společně s dalšími komunitárními programy ES je tento program zaměřen zejména na podporu malých a středních podniků, které provádějí vedle své hlavní činnosti také výzkum a vývoj. Cílem tohoto programu je vytvářet nové projektové aktivity za účasti mezinárodních konsorcií ve prospěch malých a středních podniků, spolupracujících společně mezi sebou, nebo s výzkumnými organizacemi a velkými podniky; podporovat evropské malé a střední podniky, zejména s vysokým potenciálem růstu; vytvářet nové tržní uplatnění a aktivity založené na výsledcích výzkumu a vývoje. Program podporuje nové výrobky, technologie, nebo služby a jejich uplatnění na trhu rychleji, než je jinak obvyklé.

V současné době sdružuje program EUROSTARS 33 členských zemí. Česká republika se zařadila mezi jeden ze zakládajících států tohoto programu. Prvním kontaktním bodem pro získání informací o programu EUROSTARS je národní koordinátor programu EUREKA.

Více informací o programu lze nalézt na adrese:

<http://www.eurostars-eureka.eu>

www.msmt.cz

6.13.4 | Vědecké programy NATO – civilní výzkum

Science for Peace and Security Committee (SPS) vznikl spojením Science Committee a Committee on the Challenges of Modern Society na podporu mezinárodní spolupráce ve vědě a inovacích. Cílem SPS je přispívat k bezpečnosti, udržitelnému rozvoji, stabilitě a solidaritě mezi národy prostřednictvím spolupráce, budování infrastruktury, podpory demokratického rozvoje a ekonomického růstu. SPS program zahrnuje aktivity financované ze zdrojů NATO – na základě žádostí podaných vědeckými pracovníky nebo návrhů vypracovaných sekretariátem SPS, na národní úrovni – na základě návrhů vypracovaných jednotlivými zeměmi.

SPS program nabízí granty vědcům ze zemí NATO, partnerských zemí a států Středoze­mního dialogu. Granty jsou rovněž poskytovány akademickým institucím v partnerských zemích na vybudování počítačové infrastruktury a optimalizaci elektronické komunikace. Spolupráce musí probíhat mezi vědci ze zemí NATO na jedné straně a vědci z partnerských zemí nebo států Středoze­mního dialogu na straně druhé. Kompletní žádosti jsou předklá­dány NATO centrále, kde jsou podrobeny hodnocení. Jednotlivé oblasti vědy spravují mezi­národní komise odborníků, které se scházejí třikrát ročně k posouzení přijatých žádostí.

O grant mohou žádat vědci a odborníci ze zemí NATO, partnerských zemí a států Středo­zemního dialogu. Žádost musí podat společně předkladatel z NATO a předkladatel z part­nerské země nebo státu Středoze­mního dialogu. Žádosti obvykle zahrnují i další partnery z jiných zemí NATO, partnerských zemí nebo států Středoze­mního dialogu v závislosti na tématu spolupráce.

Žádosti mohou být podány kdykoliv, jednotlivá kola mají termíny: 1. března, 1. července a 1. listopadu.

Žádosti o financování z národních zdrojů připravují jednotlivé státy podle směrnice a jsou zaměřeny na klíčové priority definované SPS výborem.

Priority jsou rozděleny na tři hlavní kategorie: Obrana proti terorismu, Členění jiným bezpeč­nostním hrozbám a Priority partnerských zemí.

Grantové mechanismy, které budou realizovány, jsou: Pilot Studies – PS: studie trvající 3–5 let, Short-term Projects – STP: specificky zaměřené projekty v trvání 12 až 24 měsíců, Topical

Workshops – WS. Support Grant slouží jako finanční podpora účasti odborníků ze zahraničí na národních projektech.

NATO – Russia Scientific Council (NCR)

Je to specifický program pro podporu spolupráce vědců Ruska a NATO v sedmi prioritních oblastech: detekce výbušnin, psychologické a sociální dopady terorismu, prognózy a prevence katastrof, CBRN ochrana, kyberbezpečnost, bezpečnost přepravy, včetně bezpečnosti hranic, problémy související s ochranou prostředí. Žádosti mohou být podávány kdykoliv, jednotlivá kola mají termíny: 1. března, 1. července a 1. listopadu.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

http://www.nato.int/science/about_sps/introduction.htm

6.13.5 | Evropská kosmická agentura (ESA)

Evropská kosmická agentura (ESA) je mezivládní organizací pro rozvoj kosmického výzkumu a technologií, jakož i jejich aplikací. Hlavním posláním ESA je zejména koordinovat a harmonizovat evropskou strategii a politiku pro kosmonautiku, rozšiřovat vědecké znalosti o naší planetě, sluneční soustavě a vesmíru stejně jako o materiálech a živých organismech s využitím Mezinárodní kosmické stanice, družic a meziplanetárních sond, zajišťovat širokou technickou základnu a kapacitu evropského průmyslu, která dokáže navrhovat, vyrábět a provozovat kosmické systémy a doprovodnou pozemní infrastrukturu či využívat získané technické dovednosti a poznatky k uspokojování stále náročnějších nároků společnosti a trhu.

Obsahovou náplň aktivit ESA a jejich rozsah daný finančním rámcem stanovuje Ministerská rada ESA. Ta se schází jednou za tři roky a tvoří ji pověření ministři vlád členských zemí. Poslední Ministerská rada ESA zasedala roku 2008 v Haagu, další zasedání bude v druhé polovině roku 2012.

Průběžná činnost ESA je řízena Radou ESA a jejími výbory (IPC – Výbor pro průmyslovou politiku, SPC – Výbor pro vědecký program, AFC – Administrativní a finanční výbor, IRC – Výbor pro mezinárodní vztahy). Aktivity volitelných programů ESA jsou řízeny programovými radami. Všechny uvedené orgány jsou složeny z delegovaných zástupců členských států, respektive států zapojených do daného volitelného programu. ČR se členem ESA stala ke 12. listopadu 2008. Aktivity ESA jsou rozděleny na povinné a volitelné.

Do povinných aktivit patří Program obecných studií (GSP), Vědecký program, Základní vědecký technologický program (CTP), Program transferu technologií (TTP), Iniciativa inovačního trojúhelníku (ITI), Evropská součástková iniciativa (ECI), Kosmodrom v Kourou (CSG) a Studentské experimentální programy (BEXUS, REXUS, FYT, DYT, SYT).

ČR se účastní volitelných programů v oblastech vědeckého výzkumu (PRODEX), vývoje technologií (GSTP), věd o živé přírodě v podmínkách mikrogravitace (ELIPS), pozorování

Země (EOEP, MTG, GMES SC), vývoje nosných raket a dopravních prostředků (FLPP, ETHE), navigace (GNSS Evolution) a vývoje v oblasti telekomunikací (ARTES 1, ARTES 3-4, ARTES 10, ARTES 20).

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.esa.int/esaCP/Czech.html>

6.13.6 | The European Science Foundation (ESF)

European Science Foundation (ESF – Evropská vědecká nadace) je sdružení evropských národních organizací odpovědných za podporu vědeckého výzkumu. Byla založena v roce 1974, sídlí ve Štrasburku a sdružuje 78 členských organizací z 30 zemí. Členskými organizacemi jsou vědecké instituce, akademie, grantové agentury apod. ESF je nezávislou neziskovou organizací, jejíž členové dostávají příspěvky z vládních rozpočtů jednotlivých zemí. ESF například administruje program COST – tzv. implementační agent COST– formou projektu 7. RP.

ESF si klade za cíl zprostředkovat a upevnit kontakty vědeckých pracovníků z různých zemí a podpořit spolupráci na významných projektech. Tato spolupráce má současně umožnit širší využití velkých a nákladných vědeckých zařízení. Jednou z priorit ESF je i vymezení nových směrů evropského výzkumu na základě výsledků společného bádání.

Členskými organizacemi ESF jsou za Českou republiku od roku 1999 Grantová agentura České republiky (GA ČR) společně s Akademií věd České republiky (AV ČR). ESF má tzv. nevládní charakter.

Více informací včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.gacr.cz/mezinarodni-aktivity/esf/>

6.13.7 | Evropská konference pro molekulární biologii (EMBC)

Evropská konference pro molekulární biologii – EMBC (The European Molecular Biology Conference) – je mezivládní organizací na podporu aktivit v oblasti molekulární biologie a příbuzných oborů.

Evropská organizace pro molekulární biologii (EMBO) je nevládní organizace sdružující přední evropské vědce z molekulárně biologických oborů. EMBO na základě hodnocení a výběru zajišťuje provádění Všeobecného programu EMBC, z tohoto důvodu nesou jednotlivé aktivity Všeobecného programu značku EMBO.

EMBC společně s EMBO ročně udělí více než 600 stipendií pro výzkum, zorganizují více než 70 praktických kursů a konferencí. Uzávěrka podávání přihlášek je dvakrát ročně vždy 15. února a 15. srpna.

Program mladých vědců, administrovaný EMBO, oceňuje vynikající mladé vědce, kteří již založili svoji vlastní laboratoř. Mladí vědci vybraní do tohoto programu nesou vlivnou známku kvality jejich vědecké práce. Ocenění s sebou nese finanční ohodnocení v podobně tříletého grantu 15 000 € ročně a jedinečnou možnost setkávání s již oceněnými kolegy a členy EMBO. Uzávěrka přihlášek je 1. dubna.

Na podporu výzkumu v molekulární biologii a příbuzných vědách ve vybraných státech EMBC, mezi nimiž je i Česká republika, byl vytvořen speciální program Instalačních grantů. Granty jsou určeny vedoucím výzkumných týmů, kteří si chtějí založit vlastní laboratoř s vynikajícím publikačním portfoliem a nabídkou od organizace, ve které by byla laboratoř založena. Podmínkou je také to, že žadatel pracoval nejméně dva po sobě jdoucí roky mimo zemi, ve které si chce otevřít laboratoř. Roční uzávěrka je 15. dubna.

EMBC také podporuje Program EMBO Věda a společnost, který poskytuje prostor pro dialog mezi vědci a ostatními členy společnosti a Elektronický informační program, poskytující na webu umístěné služby pro komunitu vědců spadající pod EMBO.

Z rozpočtu EMBC jsou hrazena také prestižní evropská setkání za účelem podpory spolupráce a výměny zkušeností z nejnovějších pokroků molekulární biologie. Tato setkání navštíví ročně více než 5000 vědců. Praktické kursy slouží k získání nových dovedností v nejnovějších technikách, workshopy slouží jako diskusní fórum pro vědce z různých oborů.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

www.embo.org/

www.embc.org/

6.13.8 | Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj – OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) je mezivládní organizace, která dnes sdružuje 34 států světa. Česká republika je členem organizace od roku 1995.

Aktivní účast MŠMT na spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje je soustředěna zejména na vypracování zpráv či zpracování rozsáhlých dotazníků, které jsou podkladem pro přípravu politik členských států v oblasti výzkumu a vývoje („Science, Technology and Industry Outlook“), podílí se na horizontálních tematických projektech (např. „Innovation Strategy“, „Green Growth Strategy“) a jejich implementaci nebo se zapojuje do vybrané konkrétní

problematiky např. výzkumných organizací, nových technologií jakožto předpokladu ekonomického růstu nebo spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem. S tím souvisí podpora zabezpečení lidských zdrojů, vědomostí, dovedností, kariérního růstu a samozřejmě mezinárodní spolupráce v kontextu rostoucí důležitosti využívání a výměn zkušeností v jednotlivých sférách výzkumu, vývoje a inovací mezi členskými státy OECD.

Současná strategie OECD orientuje svoji činnost na takové projekty, na kterých se podílejí svojí činností jednotlivé výbory, které využívají svoji schopnost analytického a multidisciplinárního pohledu, na jehož základě je možné formulovat kvalifikovaná doporučení pro řešení aktuálních otázek. Globální charakter současných problémů vyžaduje také posílení spolupráce s některými nečlenskými zeměmi a mezinárodními organizacemi.

Další informace lze získat na adrese:

<http://www.oecd.org>

6.13.9 | Evropská jižní a severní observatoř (ESO, ENO)

Od ledna 2007 je Česká republika řádným členem Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli známé také jako Evropská jižní observatoř, kde se provádí astronomický a astrofyzikální výzkum. Ústředí ESO, které je administrativním, technickým i vědeckým centrem a jehož součástí je i evropské středisko pro pozorování Hubbleovým kosmickým teleskopem, je vybudováno v Garchingu poblíž Mnichova. Členství přináší jednak možnost využití unikátních dalekohledů pro astronomická a astrofyzikální pozorování, tak možnost získání zakázky na návrh, konstrukci nových a modernizaci či údržbu stávajících vědeckých zařízení ESO.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.eso.org/public>

<http://www.CzechTrade.cz>

6.13.10 | CERN a SÚJV Dubna

ČR je řádným členem CERN a SÚJV Dubna, mezinárodních organizací pro výzkum v oblasti jaderné a subjaderné fyziky a fyziky elementárních částic a vysokých energií. Spolupráci zajišťují Výbor pro spolupráci s CERN a Výbor pro spolupráci s SÚJV Dubna. V roce 2009 byl po opravě slavnostně znovu zahájen provoz největšího urychlovače na světě – LHC (Large Hadron Collider), provoz byl znovu přerušen v roce 2012. Obě členství ČR zajišťuje po organizační a částečně finanční stránce od roku 2004 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (O31 – odbor výzkumu a vývoje MŠMT) a Ministerstvo zahraničních věcí. Projekty CERN jsou také částečně podporovány z programu INGO II.

Finančně jsou zabezpečeny účasti institucí ČR ve významných programech CERN, jako jsou ATLAS, ALICE, COMPASS, TOTEM a další z účelových prostředků MŠMT na podporu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.cern.ch>

<http://www.particle.cz/vyborcern>

6.13.11 | Ostatní subjekty v mezinárodní spolupráci

Středoevropská iniciativa (Central European Initiative) – CEI je regionálním sdružením 18 států, které se zaměřuje na rozvoj spolupráce členských států a podporuje ty, které nejsou členy Evropské unie, v jejich zapojování do integračních procesů Evropské unie. Napomáhá jejich transformaci, jakož i rozvoji regionální spolupráce v řadě tematických oblastí, včetně výzkumu a vývoje. Středoevropská iniciativa je zaměřena na posilování soudržnosti a solidarity v Evropě a úsilí vyhnout se vzniku nových dělicích čar na kontinentu.

Více informací naleznete na internetových stránkách:

<http://www.ceinet.org/>

Visegrádská skupina (Visegrad Group) reflektuje úsilí středoevropských zemí spolupracovat na tématech společného zájmu. Spolupráce probíhá v rámci pravidelných setkání na mnoha úrovních, pracovní skupina se schází (obvykle s přizváním Slovenské republiky) jednou ročně v jedné z členských zemí na úrovni ministrů nebo náměstků ministrů s tématy, týkajícími se výměny zkušeností a návrhy společných postupů v účasti na programech a projektech EU.

Salcburskou skupinou je iniciativa ministrů vnitra 10 států, které se setkávají pravidelně jednou ročně v Rakousku, především k prohloubení spolupráce na politické úrovni. Další setkání pak probíhají během jednání Rad pro konkurenceschopnost pro sladění pozic. Salcburskou deklarací (8/2009) se státy zavázaly maximalizovat výhody v rámci Evropského výzkumného prostoru. Další úlohou Salcburské skupiny je poskytnutí odborné znalosti a politické podpory následujícím předsednictvím, která budou pořádána členy Salcburské skupiny.

Dunajská strategie je druhou makroregionální strategií EU po Baltské strategii, závěry Rady byly přijaty na Radě pro obecné záležitosti dne 12. dubna 2011. Makroregionální strategie je novým konceptem regionální spolupráce. Pro implementaci Strategie je nejdůležitějším dokumentem Akční plán, který vymezuje oblasti, v jejichž rámci by se měla regionální spolupráce posílit a rovněž výzvy a problémy, kterými by se měly zabývat projekty prováděné v rámci Strategie.

Von Kármán Institute for Fluid dynamics (VKI) – Mezinárodní sdružení pro výzkum a výchovu odborníků v oblasti dynamiky tekutin bylo založeno v roce 1956 s cílem zvyšování kvalifikace a odborné úrovně odborníků v oblasti stavby letadel a leteckých pohonných jednotek a vědecko-výzkumných pracovníků v oboru mechaniky tekutin, šíření nejnovějších poznatků z oblasti mechaniky tekutin a vlastního teoretického a experimentálního výzkumu a vývoje numerických metod v oblasti vnější a vnitřní aerodynamiky.

Informace o aktuálně vyhlášených programech a stipendiích naleznete na stránkách:
<http://www.vki.ac.be>

K dalším mnohostranným aktivitám, kterých se ČR účastní, patří:

- **Institute Laue – Langevin** (<http://www.ill.eu/>) – Grenoble – synchrotronové záření,
- Synchrotron **Elettra** – Itálie
(<http://www.elettra.trieste.it/about/alliances-and-partnerships.html>),
- **The Pierre Auger Observatory** (<http://www.auger.org/>) – kosmické záření – Argentina.

6.14 | Dvoustranná spolupráce

Smluvní rámec pro zapojení České republiky do mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na dvoustranné úrovni představují dohody o vědeckotechnické spolupráci sjednávané v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, dále tzv. kulturní dohody, gestorem jejichž sjednávání je ve spolupráci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s Ministerstvem kultury a Ministerstvo zahraničních věcí, a dohody o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci sjednávané za spoluúčasti resortu školství Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Rámce podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na dvoustranné úrovni představují aktivita mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na podporu mobility výzkumných pracovníků „MOBILITY“, program podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji „KONTAKT II“ a program mezinárodní spolupráce mezi Českou republikou a státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji „GESHER/MOST“.

6.14.1 | Mezinárodní spolupráce ve VaV na podporu mobility výzkumných pracovníků MOBILITY

Cílem aktivity mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na podporu mobility výzkumných pracovníků MOBILITY je napomáhat navazování kontaktů a rozvoji spolupráce mezi institucemi působícími v oblasti výzkumu a vývoje v partnerských státech, a to formou podpory mobility výzkumných pracovníků (pracovních cest) spolupracujících na řešení mezinárodních projektů základního výzkumu.

Výzkumné projekty podporované v rámci aktivity MOBILITY jsou zpravidla dvouleté, přičemž česká strana prosazuje zásadu, aby se poskytnutí institucionální podpory projektům řešitelských týmů o téže personálním složení neopakovalo více než třikrát. Šestileté období je v tomto ohledu považováno za dostatečnou dobu pro navázání kontaktů mezi partnerskými institucemi a rozvoji jejich spolupráce za účelem vytvoření společného výzkumného týmu a přípravy projektu určeného k podpoře z jiných zdrojů financování.

Podpora projektů v rámci aktivity MOBILITY spočívá ve financování cestovních a pobytových nákladů výzkumných pracovníků cestujících do zahraničí, kdy vysílající strana hradí náklady na dopravu řešitele projektu do místa jeho pobytu ve státě přijímající strany a zpět (včetně nákladů na zdravotní pojištění) a přijímající strana jeho pobytové náklady (ubytování, stravné, kapesné). Standardně jsou v rámci aktivity MOBILITY podporovány krátkodobé pobyty o délce trvání 1–15 dní a dlouhodobé pobyty o délce trvání 1–3 měsíce.

Finanční náklady na uskutečnění svých cest do zahraničí (včetně nákladů na zdravotní pojištění) vyčísluje český řešitel společného výzkumného projektu sám, přičemž maximální

výše příspěvku, který poskytuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na uskutečnění jedné zahraniční cesty je stanovena na maximálně 15 000 Kč u evropských zemí a 50 000 Kč u mimoevropských zemí. Výše limitu příspěvku, který obdrží český řešitel společného výzkumného projektu k úhradě pobytových nákladů zahraničního řešitele projektu pro jeho pobyt na území České republiky (ubytování, stravné, kapesné) je u krátkodobých pobytů stanovena na 2 000 Kč/den a u dlouhodobých pobytů na 30 000 Kč/měsíc.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje na řešení společného výzkumného projektu podporu o maximální výši 100 000 Kč/rok, tj. 200 000 Kč na celou dobu řešení v případě spolupráce rozvíjené s evropskými státy a 160 000 Kč/rok, tj. 320 000 Kč na celou dobu řešení projektu v případě spolupráce rozvíjené s mimoevropskými státy.

V rámci aktivity MOBILITY není podporována účast výzkumných pracovníků na seminářích, konferencích, kongresech a dalších setkáních konaných v partnerských státech, pokud účast na těchto setkáních přímo nesouvisí s řešením společného výzkumného projektu.

Uchazeči o institucionální podporu v rámci aktivity MOBILITY mohou být fyzické osoby, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2.2. písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01), přičemž předkládané návrhy společných výzkumných projektů musí být klasifikovatelné jako návrhy projektů základního výzkumu definovaného podle článku 2.2. písm. e) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

Návrh společného výzkumného projektu musí být zpravidla předložen současně českou částí týmu jeho řešitelů v České republice a zahraniční částí týmu jeho řešitelů v partnerském státě, a to v souladu s kritérii stanovenými poskytovateli podpory. Návrhy společných výzkumných projektů jsou poté hodnoceny na národní úrovni odděleně v každém z partnerských států s tím, že závěrečný výběr návrhů společných výzkumných projektů, které obdrží v partnerských státech podporu z veřejných prostředků, provádí na základě výsledků odborného hodnocení mezinárodní smíšená komise složená ze zástupců poskytovatelů podpory.

V současnosti je v rámci aktivity MOBILITY rozvíjena spolupráce se státy: Argentina, Francie, Německo, Polsko, Rakousko, Řecko a Slovensko.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/dvoustranne-spoluprace>

6.14.2 | Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji „KONTAKT II“ (LH)

Účelem programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji KONTAKT II je podpora dvoustranných mezinárodních projektů základního a aplikovaného výzkumu rozvíjených zejména ve spolupráci se státy, které nejsou členy Evropské Unie.

Uchazečem o účelovou podporu v rámci programu KONTAKT II mohou být fyzické osoby, předmětem jejichž činnosti je výzkum a vývoj, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace a malé a střední podniky, zejména ve spolupráci s výzkumnou organizací. Uchazečem o účelovou podporu může být rovněž organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva zabývající se výzkumem a vývojem.

Ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy tak mohou být financovány:

- osobní náklady;
- náklady na přístroje a vybavení;
- náklady na smluvní výzkum, technické poznatky a patenty;
- náklady na poradenské a rovnocenné služby;
- dodatečné režijní náklady vzniklé bezprostředně v důsledku výzkumného projektu;
- ostatní provozní výdaje včetně nákladů na materiál.

Financování společných výzkumných projektů v rámci programu KONTAKT II probíhá na principu, kdy každá ze smluvních stran hradí pouze náklady vzniklé na její straně, tzn. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy hradí náklady vzniklé na straně české části řešitelského týmu společného výzkumného projektu a naopak. Není přitom podmínkou, aby výše podpory poskytnuté českému řešiteli společného výzkumného projektu českou stranou a výše podpory poskytnuté zahraničnímu řešiteli společného výzkumného projektu partnerskou stranou byly totožné. Rovněž struktura způsobilých nákladů projektu nemusí být na obou stranách identická.

Veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích, v rámci níž jsou předkládány návrhy společných výzkumných projektů k programu KONTAKT II, je vyhlašována každoročně na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

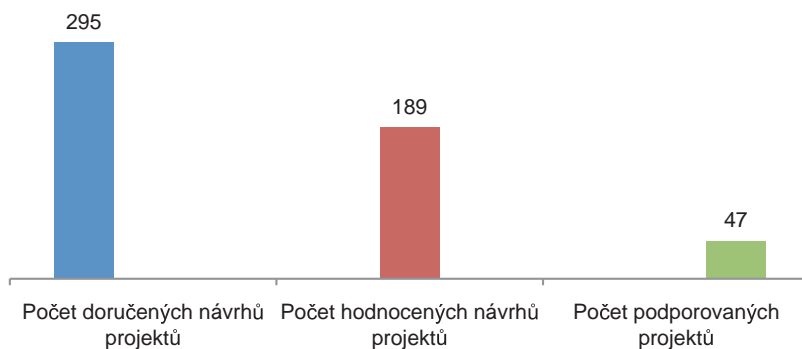
Období	Výše podpory
2011	33 825 tis. Kč
2012	55 336 tis. Kč
2013	91 000 tis. Kč
2014	131 000 tis. Kč
2015	128 000 tis. Kč
2016	95 000 tis. Kč
2017	60 000 tis. Kč
Celkem	594 161 tis. Kč

Návrh společného výzkumného projektu musí být předložen současně českou částí týmu jeho řešitelů v České republice a zahraniční částí týmu jeho řešitelů v partnerském státě, a to v souladu s kritérii stanovenými poskytovateli podpory. Návrhy společných výzkumných projektů jsou hodnoceny nejprve na národní úrovni odděleně v každém z partnerských států, přičemž závěrečný výběr návrhů společných výzkumných projektů, které obdrží v partnerských státech podporu z veřejných prostředků, provádí na základě výsledků odborného hodnocení mezinárodní smíšená komise složená ze zástupců poskytovatelů podpory. Schválené návrhy projektů jsou poté zveřejněny jako vítězné návrhy v rámci vyhlášení výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích k programu KONTAKT II.

V současnosti je v rámci programu KONTAKT II rozvíjena spolupráce se státy: Čínská lidová republika, Izrael, Indie, Japonsko, Korejská republika, Ruská federace a Spojené státy americké.

Graf č. 26 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 74 842 tis. Kč)

MŠMT ČR | LH – KONTAKT II Veřejná soutěž SMSM2013LH3



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:
<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/program-kontakt-ii-lh>

Čínská lidová republika

Výzva k podávání návrhů společných česko-čínských výzkumných projektů je ve státech smluvních stran vyhlašována jedenkrát za 2 roky. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

E-mailový kontakt na straně ČLR: luoq@most.cn

Web: <http://www.most.gov.cn/eng/>

Japonsko

Česká strana podporuje uskutečňování společných česko-japonských výzkumných projektů na základě Dohody mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Akademií věd České republiky o podpoře dvoustranné česko-japonské vědecké spolupráce. Dohoda byla uzavřena za účelem účasti veřejných vysokých škol na provádění Memoranda o porozumění o vědeckotechnické spolupráci mezi Akademií věd České republiky a Japan Society for the Promotion of Science. Každý rok jsou z veřejných prostředků podporovány 3 společné projekty s dobou řešení 2 roky.

Na české straně se mohou do uvedené spolupráce zapojit vědecké ústavy Akademie věd České republiky, veřejné vysoké školy, popř. jiné výzkumné instituce spolupracující s vysokoškolskými a výzkumnými pracovišti spadajícími do kompetence japonského Ministerstva školství, kultury, sportu, vědy a techniky.

E-mailový kontakt na japonské straně: nikokukan@jsps.go.jp

Web: <http://www.jsps.go.jp/>

Korejská republika

Výzva k podávání návrhů společných česko-korejských výzkumných projektů je v partnerských státech vyhlášována jedenkrát za 2 roky. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Web: <http://www.mest.go.kr/>

Ruská federace

Výzva k podávání návrhů společných česko-ruských výzkumných projektů je ve státech smluvních stran vyhlášována každoročně.

E-mail: info@mon.gov.ru

Web <http://eng.mon.gov.ru/>

Spojené státy americké

Výzva k podávání návrhů společných česko-amerických výzkumných projektů je v partnerských státech vyhlášována každoročně. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II. Bližší informace k podávání návrhů společných projektů poskytuje Americké vědecké informační středisko, o.p.s. (AMVIS).

AMVIS bylo založeno roku 2002 jako nezisková a nevládní organizace. Cílem AMVIS je poskytování informačních, poradenských a servisních služeb v oblasti mezinárodní spolupráce ve vědě a výzkumu, pomoc při hledání vhodných partnerů a finančních zdrojů, rozvíjení kontaktů mezi českými a americkými vědci a posílení spolupráce mezi národními a mezinárodními vládními i nevládními institucemi v oblasti vědy, výzkumu a komercializaci technologií. AMVIS se podílí na přípravě a pořádání odborných seminářů a konferencí. Jeho služby jsou určeny pro vysoké školy, výzkumné instituce, státní i privátní sektor a jednotlivce angažované v oblastech vědy a výzkumu.

E-mail: amvis@amvis.cz

Web: <http://www.amvis.cz/>

Komise J. Williama Fulbrighta

Komise J. Williama Fulbrighta je státní příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Na financování Komise se spolupodílí vlády České republiky a Spojených států amerických. Zatímco americká strana hradí veškeré osobní náklady na zaměstnance Komise (včetně výdajů na jejich mzdy a ostatní pracovněprávní nároky) a provoz poradenského střediska Komise o studiu ve Spojených státech amerických, česká strana hradí Komisi výdaje za provoz kancelářských prostor. Na financování jednotlivých stipendijních programů se podílejí oba partnerské státy.

Hlavním cílem Komise J. Williama Fulbrighta je podpora vzdělávacích, vědeckých a kulturních výměn mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými. Komise administruje aktivity zahrnující stipendia, granty a další programy pro studium, výuku a výzkum v České republice a Spojených státech amerických. Správa těchto programů zahrnuje přijímání návrhů, organizaci výběrových řízení, zajišťování pobytů českých stipendistů ve Spojených státech amerických a výběr a péči o americké stipendisty pobývajících v České republice.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:
<http://www.fulbright.cz/>

6.14.3 | Program EUPRO II (LE)

EUPRO (OK)

Program EUPRO (OK) je programem na podporu účasti České republiky v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. Poslední veřejná soutěž (VES10) byla vyhlášena v roce 2009, projekty přijaté do tohoto programu budou ukončeny v roce 2012, kdy tento program končí.

EUPRO II (LE)

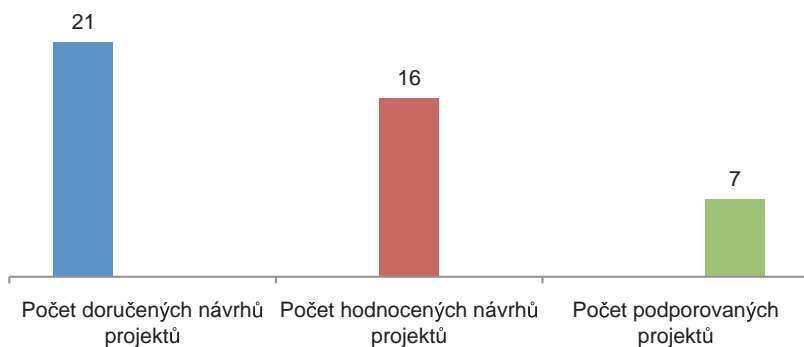
Program EUPRO II (LE) navazuje na program EUPRO. První veřejná soutěž programu EUPRO II byla vyhlášena v roce 2010 (VES11). Cílem programu EUPRO bylo a je i nadále přispívat k integraci českého výzkumu a vývoje do sítí výzkumných pracovišť EU, zejména formou zapojení v rámcových programech výzkumu a vývoje EU. Hlavním smyslem programu EUPRO je podpora přípravy a účasti řešitelů projektů z ČR, a to zejména s ohledem na organizační zajištění této přípravy. Projekt NICER III (Národní informační centrum pro evropský výzkum) navázal na předchozí projekty podporované MŠMT. Program EUPRO II je vyhlašován každoročně formou opakované jedноступňové veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2011	26 000 tis. Kč
2012	43 485 tis. Kč
2013	64 000 tis. Kč
2014	84 000 tis. Kč
2015	80 000 tis. Kč
2016	60 000 tis. Kč
2017	40 000 tis. Kč
Celkem	397 485 tis. Kč

Graf č. 27 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 78 091 tis. Kč)

MŠMT ČR | LE – EUPRO II Veřejná soutěž SMSM2013LE3



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.tc.cz>

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/program-eupro-ii-le>

6.14.4 | Program INGO II (LG)

Program INGO II 2011–2017

Program INGO II 2011–2017 navazuje na program INGO (LA) a byl zahájen v roce 2011. Cílem programu INGO II (LG) je umožnit účast českých vědeckých pracovišť ve výzkumných programech prováděných špičkovými mezinárodními nevládními organizacemi a účast českých vědeckých osobností v řídicích orgánech mezinárodních vědeckých organizací. Program se dělí na dva podprogramy.

Cílem podprogramu INGO II – INFRA je usnadnit výzkumnou spolupráci českých vědeckých pracovišť se špičkovými evropskými a mimoevropskými nevládními mezinárodními organizacemi výzkumu financováním poplatků za účast v mezinárodních projektech výzkumu a vývoje nevládních mezinárodních organizací výzkumu a podporou prováděného výzkumu.

Cílem podprogramu INGO II – POPLATEK je posílit zastoupení českých vědců v řídicích orgánech odborných mezinárodních společností. Podprogramem INGO II – POPLATEK není podporováno běžné členství jednotlivých fyzických osob nebo institucí.

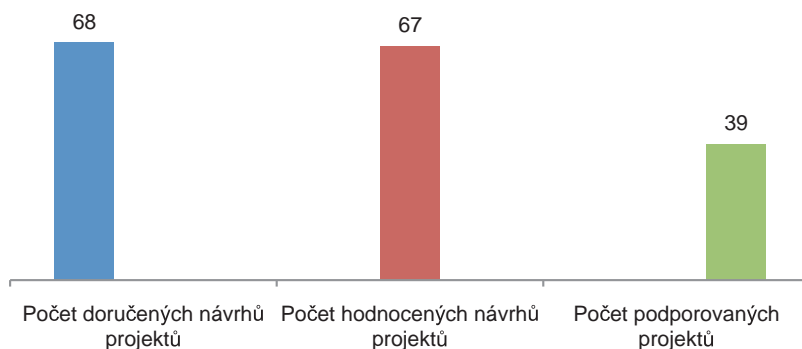
Program INGO II (LG) je určen na podporu projektů základního výzkumu a doba řešení jednotlivých projektů, nesmí přesáhnout 3 roky. Uchazečem o účelovou podporu z veřejných prostředků mohou být veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné organizace. Program INGO II je vyhlašován každoročně, formou opakované jednostupňové veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích. V rámci programu INGO II je podporována i spolupráce ČR s Pierre Auger Observatory v Argentině.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2011	30 000 tis. Kč
2012	48 352 tis. Kč
2013	140 000 tis. Kč
2014	175 000 tis. Kč
2015	190 000 tis. Kč
2016	165 000 tis. Kč
2017	75 000 tis. Kč
Celkem	823 352 tis. Kč

Graf č. 28 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 267 814 tis. Kč)

MŠMT ČR | LG – INGO II Veřejná soutěž SMSM2013LG3



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/program-ingo-ii-lg>

<http://www.auger.org>

6.14.5 | Program mezinárodní spolupráce mezi ČR a Státem Izrael ve VaV „GESHER/MOST“ (LJ)

Program mezinárodní spolupráce mezi Českou republikou a Státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji GESHER/MOST byl vypracován výhradně za účelem naplňování Dohody mezi vládou České republiky a vládou Státu Izrael o dvoustranné spolupráci při podpoře průmyslového výzkumu a vývoje v soukromé sféře, která byla podepsána v Praze dne 30. března 2009. Program byl zahájen v roce 2010. Doba trvání programu je stanovena do 31. prosince 2016.

Cílem programu GESHER/MOST (LJ) je poskytnutím institucionální podpory projektům k podpoře mezinárodní dvoustranné spolupráce podniků obou smluvních stran v aplikovaném výzkumu, průmyslovém výzkumu a experimentálním vývoji v oblasti:

- Informačních a komunikačních technologií,
- udržitelných a čistých technologií,
- bio-Agro – zemědělských a potravinářských technologií,
- biotechnologie a lékařské techniky,
- strojírenství (nové materiály, nanotechnologie, kybernetika a robotika).

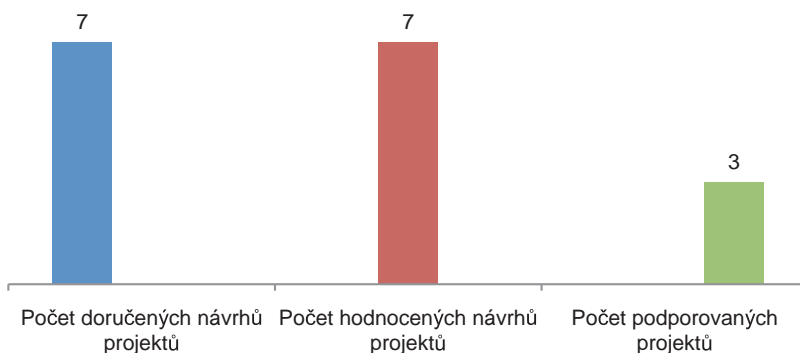
Program GESHER/MOST je vyhlášen formou opakované jednostupňové veřejné soutěže. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je správcem programu a poskytovatelem podpory. Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest je implementační agenturou.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	Výše podpory
2010	20 000 tis. Kč
2011	40 000 tis. Kč
2012	60 000 tis. Kč
2013	60 000 tis. Kč
2014	60 000 tis. Kč
2015	40 000 tis. Kč
2016	20 000 tis. Kč
Celkem	300 000 tis. Kč

Graf č. 29 | Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 15 434 tis. Kč)

MŠMT ČR | LJ – GESHER/MOST Veřejná soutěž SMSM2012LJ3



Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:
<http://www.czechinvest.org/1program-geshermost>

6.14.6 | Antarktická spolupráce

Argentina

Implementačními orgány Dohody jsou na české smluvní straně Ministerstvo zahraničních věcí ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a na argentinské straně Národní ředitelství pro Antarktidu při Ministerstvu zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a náboženství. Dohoda představuje smluvní rámec pro rozvíjení spolupráce států smluvních stran na území Antarktidy v oblasti vědy, techniky, logistiky a životního prostředí. Dohoda umožňuje výměnu vědeckého a technického personálu, účast na společných vědeckých programech, společné využívání vědeckého zařízení a výzkumných laboratoří a sdílení získaných informací.

Chile

Implementačními orgány Dohody jsou na české smluvní straně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a na chilské smluvní straně Ministerstvo zahraničních věcí prostřednictvím Chilského antarktického institutu.

Smluvní strany se v rámci Dohody zavázaly spolupracovat zejména v následujících oblastech: příprava společných vědeckých a technických projektů, výměna informací v oblasti

společného zájmu, podpora vzdělávání a odborné přípravy lidských zdrojů, usnadňování dopravy v oblasti Antarktidy.

Smluvní strany předpokládají, že se na základě Dohody bude rozvíjet zejména spolupráce v oborech, jakými jsou fyzika atmosféry, kosmické záření, meteorologie, geologie, geofyzika, paleontologie, mořská a zemská ekologie, glaciologie, biologie a lékařské vědy, s důrazem na odhalování změn globálního významu, které lze pozorovat v Antarktidě, jakož i sledování a monitorování těchto změn.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/antarkticka-spoluprace>

6.15 | Institucionální podpora

Cílem programu „Institucionální podpora na podporu účasti v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji“ (tzv. dofinancování) je přispívat určitým finančním podílem z prostředků České republiky českým výzkumným subjektům, které se úspěšně zapojily do projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji, pokud je tento podíl možno hradit z veřejných prostředků a pokud jsou projekty podporovány z rozpočtu jiných států nebo z rozpočtu Evropské unie nebo z prostředků mezinárodních organizací.

Smyslem programu je motivovat české výzkumné týmy k vyšší účasti v komunitárních programech a prostřednictvím české účasti tak přispět na získání maximální výše prostředků na výzkum a vývoj zpět do České republiky. V současné době jsou dofinancovány projekty v těchto programech:

- **7A** – Šestý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrační činnosti;
- **7B** – Program Společenství pro zachování, popis, sběr a využití genetických zdrojů v zemědělství;
- **7C** – Výzkumný program Výzkumného fondu pro uhlí a ocel;
- **7E** – Sedmý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace;
- **7F** – Finanční mechanismy EHP/Norsko;
- **7G** – Sedmý rámcový program Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom) v oblasti jaderného výzkumu a vzdělávání;
- **7H** – Společné technologické iniciativy (JTI).

Procedury institucionální podpory projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji zajišťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, a to odbor výzkumu a vývoje.

6.16 | Kontakty

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor výzkumu a vývoje
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
<http://www.msmt.cz/>

Ing. Jitka Sigmundová – rámcové programy 7A až 7G
E-mail: jitka.sigmundova@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 739

Ing. Jana Juřicová – EUPRO II
E-mail: jana.juricova@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 699

Mgr. Petr Ventluka – Velké infrastruktury
E-mail: petr.ventluka@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 156

Ing. Ondřej Novák – ESA, organizační otázky CERN a SÚJV DUBNA
E-mail: ondrej.novak@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 118

Ing. Nina Fejksová – finanční podpora CERN a SÚJV DUBNA, GESHER/MOST, INGO II
E-mail: nina.fejksova@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 708

RNDr. Alena Blažková, CSc. – OECD
E-mail: alena.blazkova@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 484

RNDr. Josef Janda – Národní koordinátor COST – NATIONAL COST COORDINATOR
Odbor výzkumu a vývoje, vedoucí oddělení mezinárodní spolupráce
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
E-mail: josef.janda@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 720

RNDr. Jana Bystřická – Administrace programu COST CZ a procedury vstupu do akcí COST, Norské fondy, EMBC, VKI, mobility Francie
E-mail: jana.bystricka@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 242

Ing. Josef Martinec – Národní koordinátor programu (NPC) EUREKA a EUROSTARS v ČR
E-mail: josef.martinec@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 512

Bc. Tereza Čížková – Administrátor aktivity MOBILITY
E-mail: <mailto:terezka.cizkova@msmt.cz> Tel.: +420 234 811 360
Mária Krausová, DiS. – Administrátor programu KONTAKT II
E-mail: maria.krausova@msmt.cz
Tel.: +420 234 811 244

Technologické centrum AV ČR

Ve Struhách 27, 160 00 Praha 6
<http://www.tc.cz/>

RNDr. Miloš Chvojka, CSc.
E-mail: chvojka@tc.cz
Tel.: +420 234 006 169

VUT Brno

Ústav materiálových věd a inženýrství
Technická 2, 601 90 Brno
<http://www.fme.vutbr.cz/>

prof. RNDr. Jaroslav Cihlář, CSc. – člen Výboru vysokých představitelů COST
E-mail: cihlar@umi.fme.vutbr.cz
Tel.: +420 541 143 383

Asociace inovačního podnikání ČR

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
<http://www.aipcr.cz/>

Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc. – člen Skupiny vysokých představitelů (HLG) programu EUREKA a EUROSTARS za ČR
E-mail: sperlink@aipcr.cz
Tel.: +420 221 082 326

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest

Oddělení finanční podpory
Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
<http://www.czechinvest.org/>

ZÁVĚR

Předložená publikace podává informace o současném systému veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice. I přes opakované úsilí o jeho zjednodušení je stále administrativní zátěž a náročnost systému značná. Složitost systému se tak mj. negativně projevuje na možnostech včas a správně rozdělovat prostředky, a to jak ze strukturálních fondů EU, tak z rozpočtových kapitol ČR.

Česká republika se začala přibližovat průměrům EU, co se týká výdajů na VaVal a dalších vstupních ukazatelů VaVal, ale tento proces se při ekonomické krizi po r. 2009 velmi zpomalil. U výsledků VaVal je proces podobný. Zejména v posledních letech se zvýšil počet výsledků jak publikačních, tak aplikačních, ale těch, které jsou skutečně excelentní, je velmi málo. Největší slabinou zůstává transfer výsledků VaVal do inovací a jejich uplatnění v praxi. Malý počet realizovaných výsledků se silně promítá do celkových přínosů VaV pro českou ekonomiku, které jsou ve srovnání se vstupy poměrně nízké.

V současné době se již projevují pozitivní i negativní důsledky Reformy systému VaVal z roku 2008, která mnohé části systému VaVal nasměrovala novým směrem. V roce 2011 byl dokončen Mezinárodní audit VaVal, jehož výsledky jsou již k dispozici a pracuje se na začlenění konkrétních opatření do systému VaVal. Proces změn je ale silně komplikován řadou vnějších faktorů, od důsledků ekonomické krize a opatření ke snížení deficitu státního rozpočtu, které se projevily snížením tempa růstu celkových i státních výdajů na VaVal (Reforma 2008 počítala s 8 % meziročním růstem), až po pomalé a přerušované čerpání prostředků ze strukturálních fondů, které v oblasti VaVal hrají vzhledem k jejich objemu zásadní roli nejen do roku 2015, ale i v dalším období (podmínka udržitelnosti center OP VaVpl aj.).

I přes všechny nedostatky systému VaVal existují v ČR možnosti, jak pro kvalitní výzkumné projekty a další výzkumné aktivity získat podporu, udržet a rozvíjet úroveň českého výzkumu a vývoje a přibližovat se tak konkurenceschopným evropským ekonomikám. Tato publikace budiž Vám průvodcem touto cestou.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

6. RP	6. rámcový program Evropské unie pro výzkum a technologický rozvoj
7. RP	7. rámcový program Evropské unie pro výzkum a technologický rozvoj
AIP ČR	Asociace inovačního podnikání České republiky
AV ČR	Akademie věd České republiky
CEI	Středoevropská iniciativa
CEP	Centrální evidence projektů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
CEZ	Centrální evidence výzkumných záměrů
CIP	Rámcový program Konkurenceschopnost a inovace 2007–2013
COSME	Program pro konkurenceschopnost malých a středních podniků
COST	Evropská spoluprice ve vědě a technologiích
ČSÚ	Český statistický úřad
DFG	Deutsche Forschungsgemeinschaft (grantová agentura Německa)
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZSV	Dlouhodobé základní směry výzkumu
EHP	Evropský hospodářský prostor
EIP	Podprogram Podnikání a inovace Rámcového programu EU pro konkurenceschopnost a inovace (CIP)
EIT	Evropský institut inovací a technologií
EK	Evropské komise / European Commission
EMBC	Evropská konference pro molekulární biologii
EMBO	Evropská organizace pro molekulární biologii
ENO	Evropská severní observatoř
ERA	Evropský výzkumný prostor / European Research Area
ERC	Evropská výzkumná rada / European Research Council
ERCEA	Evropská výzkumná rada a příslušná výkonná agentura
ES	Evropské Společenství
ESA	Evropská vesmírná agentura
ESF	Evropská vědecká nadace (European Science Foundation)
ESFRI	Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury
ESO	Evropská jižní observatoř
EU	Evropská unie
EU-27	všechny členské státy EU (EU-25+Bulharsko a Rumunsko)
Eurostat	Evropský statistický úřad
GA ČR	Grantová agentura České republiky
H2020	Horizont 2020
HDP	hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
IČ	Identifikační číslo
IS VaVal	Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

ISOP	Informační systém operačního programu MPO
ISTC	Mezinárodní vědecké a technologické centrum v Rusku
ITER	Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor / International Thermonuclear Experimental Reactor
JRC	Společné výzkumné středisko (Joint Research Centre)
JTI	Společné technologické iniciativy
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	Malý a střední podnik
MSVV	Mezinárodní spolupráce ve vědě a výzkumu
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
NICER	Národní informační centrum pro evropský výzkum
NINET	Národní informační síť
NP VaVal ČR	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky
NRF	National Research Foundation of Korea
NSC	National Science Council of Taiwan
NUTS-2	Nomenclatur of Territorial Units for Statistics. Úroveň „2“
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OP	Operační program
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP VaVpl	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost
RFCS	Výzkumný fond pro uhlí a ocel
RIV	Rejstřík informací o výsledcích
RP	Rámcové programy EU pro výzkum a technologický rozvoj
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
SME	Malé a střední podniky
SPS	Komise vědy pro mír a ochranu
SR	Státní rozpočet České republiky
STCU	Vědecké a technologické centrum na Ukrajině
TA ČR	Technologická agentura ČR
TC AV	Technologické centrum Akademie věd České republiky
VaV	výzkum a vývoj
VaVal	Výzkum, experimentální vývoj a inovace
VaVpl	Výzkum a vývoj pro inovace
VES	Evidence veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích
VK	Vzdělání pro konkurenceschopnost

Zákon č. 130/2002 Sb. Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů. o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů

Způsobilé výdaje Výdaje, které je možné uplatnit k proplacení. Další používané termíny: uznatelné výdaje, uznané výdaje

Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice 2013

Vydání: 15. aktualizované a doplněné, 2013, vydáno rovněž na CD.
Počet stran: 171
Úprava textu a sazba: VAVPRO CZ s.r.o. Praha
Nakladatel: TANGER spol. s r.o., Ostrava
Tisk: AMOS repro spol. s r.o., Ostrava
ISBN 978-80-87294-40-6
Vydal: © 2013 ČSNMT – Česká společnost pro nové materiály a technologie,
v rámci edice Ing.Tasilo Prnky, DrSc.